

Usodni zdrsi

Kje so sploh meje obdavčevanja, se sprašujejo obrtniki v članku **Bodo davki zatolkli obrt**, na strani 7.

In kako brezmejni so naši gozdovi, se sprašujejo sestavljalci nove gozdarske zakonodaje in prav nič tisti, ki v gozdovih še vedno kujejo dobičke? O tem članku **Stroka ali bič** na strani 12.

Zdrsi, kakršnikoli so že, ne smejo biti boleči. Da bi od njih le bili vedno tako nasmejani, kot je smučar na naslovnici.

Mati s trdim glasom

O otrocih, ki niso poznali ljubezni in so zašli na kriva pota, pripoveduje reportaža **Ure**, ki v srcih ne tiktakajo prav na strani 21.

Stran 20

Tomo Česen:
Edina meja je
brezmejnost

Stran 24

Vlado Kreslin:
Namesto koga
roža cveti

Strani 2, 3, 4

**Štrajki na
Vranskem,
v Šempetru,
Štorah**

Stran 4

**Jeffrey Sachs na
Mašinžagi**

Stran 9

V jajcih je moč

Prisrčno praznično darilo:
Povabilo na

koncert
TEREZE KESVIJE,
6. marca ob 19.00 v Hali
Golovec

Predprodaja: Hala Golovec
Turistični agenciji: Kom-
pas, Popotnik

Pokrovitelja:
OPTIK SMOLE in
Trgovsko podjetje **SIAL**

Foto Edi Masnec

DISKONT

SP. REČICA 63270 LAŠKO
(pri tovarni TIM)
tel. (063) 731-046

Nakup tedna:

moka - 50 kg - 1 kg	6.60
olje Zvezda	16.90
sladkor - 50 kg - 1 kg	10.20
pralni prašek 3 kg	65.90

Drobiž za potopljeno zdravstvo

Vsa pomoč Zdravstvenemu centru Celje dosega 6 odstotkov škode

Brez večje in tudi bolj organizirane pomoči si Zdravstveni center Celje po jesenski poplavi zlepa ne bo opomogel. Poplavljenih je bilo 21 tisoč kvadratnih metrov površin. Skupna škoda je znašala 510.587.000 dinarjev, doslej pa so prejeli 41.169.000 dinarjev pomoči ali 8 odstotkov. Če upoštevamo še devalvacijo dinarja, je bilo škode kar za 656.461.705 dinarjev, pomoč pa v tem primeru pade na skromnih 6 odstotkov.

Kot so v ponedeljek na novinarski konferenci povedali predstavniki Zdravstvenega centra Celje, so ves denar porabili namensko za odpravo posledic poplave. Za plačilo računov v prihodnjih dneh imajo prihranjenih 11 milijonov dinarjev. Ob tem je Zdravstveni dom del denarja vzela še iz amortizacije in s tem posegel v lasten razvoj. Žal je bila škoda tolikšna, da je pomoč posameznikov, organizacij in podjetij lahko le delno omili. Obetane pomoči republike in federacije praktično ni bilo. Republiški sekretariat za zdravstvo in

Obsežno poročilo o razmerah v celjskem Zdravstvenem centru je v ponedeljek obravnaval celjski izvršni svet. Povod za razpravo so bile številne pripombe poslancev občinske skupščine na zadnjem zasedanju, ki bi morali obravnavati poročilo o uresničevanju programa samoprispevka, razprava pa se je sprevrgla v vsepšno kritiko razmer v Zdravstvenem centru. Zato bodo na naslednjem zasedanju poslanci dobili obsežno poročilo Zdravstvenega centra, za katero pa so nekateri člani izvršnega sveta podvomili, da bo poslance zadovoljilo. Je namreč tako obsežno, da verjetno ne bodo dobili celovite predstave o problematiki. Sicer pa je izvršni svet menil, da naj se o strokovnih vprašanjih v prihodnje pogovarja strokovna medicinska komisija, poslanci pa lahko zahtevajo le njena pojasnila.

socialno varstvo jim je sicer po poplavi nakazal 23 milijonov dinarjev pomoči, vendar so ta denar kasneje poročali za redno dejavnost. Od občine Celje so prejeli skupaj nekaj preko 30 milijonov din solidarnostnih sredstev, to pa je tudi vse. Zaenkrat tudi še ne vedo, kolikšen bo v prihodnje delež iz solidarnostnih sredstev republike. Nekatera podjetja in posamezniki, za katere je sprva kazalo, da so ponudili zdravstvu solidarnostno pomoč, so kasneje poslali za opravljeno delo in material račun.

S skromnimi in negotovimi dinarji so v celjskem zdravstvu veliko opravili: zagotovili so normalno opravljanje vseh dejavnosti v ne-normalnih pogojih. V Zdravstvenem domu bodo prihodnji mesec zaključili ureditev otroškega dispanzerja, v dveh mesecih pa bo predvidoma ureden tudi laborato-

rij. Fizioterapija in patronažna služba se bosta ponovno vrnila v kletne prostore. V bolnišnici bo verjetno še lep čas zasilno deloval laboratorij, sterilizacije pa tudi še ne bodo mogli kmalu urediti (še naprej vozijo materiale v Maribor). V zelo težkih pogojih dela diabetična ambulanta, ki je v čakalnici rentgena v zdravstvenem domu, in endoskopska ambulanta. Kljub prostorski stiski je urejena hemodializa z novim aparatom za pripravo vode, v kratkem bodo zamenjali cevovode. V prvi polovici marca bodo dokončno uredile telefonske povezave, izsušili pa so tudi del kleti. Večjih zalogajev se ob skromnih sredstvih ne morejo lotiti, kaj ima prednost, pa določa medicinska komisija, ki tudi sicer določa prioritete pri posodabljanju bolnišnice.

MILENA B. POKLIČ

Drnovšek, Kučan, Peterle...

Le kaj bi v tem trenutku pokazale regionalne raziskave o najpopularnejših politikih in politikah? Morebiti je celo dobro, da jih nihče ne dela. Drugače je v republiškem centru.

Po vseh raziskavah javnega mnenja je namreč lista najbolj popularnih slovenskih politikov večinoma enaka. Vrstni red je že nekaj časa tak, ne glede na to, ali so rezultati raziskav objavljeni v manj ali bolj odvisnih dnevnikih in časopisih, da vodi dr. Janez Drnovšek, drugi je Milan Kučan, tretji Lojze Peterle, četrti Ciril Zlobec... Ko je bil Ciril Zlobec gost 6. Celjskega večera na Dobrni, je upravičeno omenil zaupanje ljudi v slovensko državno predsedstvo. Med visoko uvrščenimi na lestvici najpopularnejših so vsi člani predsedstva. Toda javnomnenjske raziskave odkrivajo priljubljenost političnih osebnosti. Ali je to dovolj pričljiv dokaz za popularnost foruma, stranke, gibanja? Najbrž ne. Odgovor bi bil lažji, če bi presoje dobljenih rezultatov bolj upoštevale bistvo vprašanja, na katerega so odgovarjali anketiranci, in če bi anketarji zapisali, kaj je vprašanega vodilo pri odločitvi, ko je glasoval za tega ali onega politika.

Tisti, ki brskamo po lestvicah popularnih politikov in sledimo barometrom javnega mnenja, lahko torej predvsem domnevamo, kaj »vleče« pri dr. Janezu Drnovšku, kaj pri Milanu Kučanu in kaj pri Lojzetu Peterletu. Javnomenjske raziskave namreč tako rekoč samo milo vznemirijo slovenski politični prostor, bolj tiste, ki so omenjeni, kot pa tiste, ki to zaznajo. Resnih političnih komentarjev in analiz, razen sila redkih izjem, kako piha politični veter v Sloveniji in kaj se dogaja na zvezah med državnim predsedstvom, izvršnim svetom, vodstvom skupščine ter vodstvom strank, še ni.

Tudi o tem, kaj kdo zares počne, kako to počne in kdo mu meče polena pod noge, zakaj Slovenija izgublja komparativne prednosti v Jugoslaviji in v mednarodni javnosti, zakaj nekateri prvaki strank, predvsem pa dr. Jože Pučnik, tako radi solirajo z izjavami, do katerih ne more biti ravnodušen noben državljani Slovenije, ni niti dovolj informacij niti dovolj analitičnih besedil. Včasih se zdi, kot da zaradi obrambe nacionalnih interesov (in strankarskih) ne počni tako, kot bi, po logiki življenja in dogodkov, že zdavnaj lahko. Navidezni politični mir na vrhu, prijazna eleganca v odnosih, kakor da je o vseh temeljnih nacionalnih interesih doseženo soglasje, traja že od

ustava in kdaj bodo potem volitve, ali sme le ugitati.

Podobno je z razdruževanjem z Jugoslavijo, le da je zadnje dejanje jugoslovanske drame marsikomu že vnaprej znano, ne da bi vedel, koliko igra stala - saj tudi slovenski igralci ne vedo, kaj nosijo v žepu in koliko denarjen bo v njem po koncu razdruževanja.

V taki politiki negotovosti in pričakovanj, ko je večinska volja ljudi na strani državnosti Slovenije, je razumljiva popularnost umirjenih, premišljenih, modrih, nepotentnih politikov, ljudi, ki vzbujajo zaupanje. To so vsi trije z vrha lestvice popularnih, niso ljudje hazarda, a če se za kocke odločijo, bodo vsaj slutili, na kateri strani se lahko zakotali. Potemtakem se lahko politika od javnomnenjskih raziskav marsikaj nauči. Vendar pa res, da bodo nekatere velike nacionalne teme in odločitve kmalu zbledeli. Beograd je za Slovence že zdaj pomemben in kritike letijo v središču republiškega centralizma in etatizma v Ljubljano. Prav v tem dejstvu skriva večja priložnost za dr. Janeza Drnovška in Milana Kučana, saj se v da je republiška vlada, s parlamentom vred, tista, ki lahko ljudem najbolj zgrešeni življenje. To, da je Lojze Peterle kot predsednik republiške vlade tak pri vrhu najpopularnejših kljub nepularnim ukrepom, je zagotovo uspeh. Ali bo tako tudi prihodnji mesec, sprejemu zaključnih računov v gospodarstvu in po ostrejših socialnih priških brezposelnih - bodo poveda raziskave javnega mnenja.

Od imidža plebiscita in državne Slovenije ne bo mogla živeti. To morali vedeti vsi politiki, tudi najpopularnejši. Predvsem pa oblast.

JOŽE VOLFAN

KOMENTIRAMO

volitev naprej, in se pokriva z loncem, na katerem piše enkrat deklaracija o neodvisnosti, drugič plebiscit, tretjič razdružitev. Morebiti se bodo v republiki dokončno zapletli odnosi pri intoniranju razdružiteljskih pogajanj z Jugoslavijo in zaradi tega, ker Demosova koalicija bojkotira priprave na sprejem ustave.

Prav sprejem nove ustave Republike Slovenije si zasluži premišljeno raziskavo javnega mnenja. Kdo je odgovoren, da Slovenija, ki si tako prizadeva za državnost in suverenost, odlašajo pri sprejemanju temeljnega državnega akta - ustave? Milan Kučan je v programskem poblebiscitnem govoru v republiški skupščini sprejem nove ustave postavil v pomladni čas, a kot prvo nalogo. Zdaj pa se republiška ustavna komisija še sestati ne more - zaradi nesklepnosti. Kdaj bo nova

Štrajkali so delavci na Vranskem

Prejšnji teden so delavci Kovinske industrije Vransko prekinili delo, po dnevnikih pogovorih z vodstvom pa vsaj zaenkrat sklenili kompromis.

Glavni razlog za protest delavcev je po njihovih izjavah zadnje izplačilo osebnih dohodkov, razen tega pa so zahtevali ureditev razmer v podjetju. Med drugim so v svojih zahtevah zapisali ta-

kojšen sklic novega delavskega sveta. Ta je bil izvoljen v začetku februarja, delavci pa prejšnji teden še vedno niso vedeli, kdo zastopa njihove interese. Nadalje so zahtevali usklajitev norm s pogoji dela, ker se je pri zadnjem izplačilu pokazalo, da delavci niso dosegali norm, zaradi tega pa so jim obračunavali tako imenovane negativne norme. Delavci so tudi jasno povedali, da je

treba režijske delavce nagraditi po rezultatih v proizvodnji. Naslednja zahteva se nanaša na razčiščenje odnosov v proizvodnji ter opredelitev vlog skupinovodij in obratovodij. Od vodstva podjetja pa so pričakovali obrazložitev o nadaljnjem razvoju podjetja, številu tistih, ki bodo na listi čakajočih ter politiki direktorja. To slednje, torej odnos direktorja, je bil na Vranskem že nekaj-

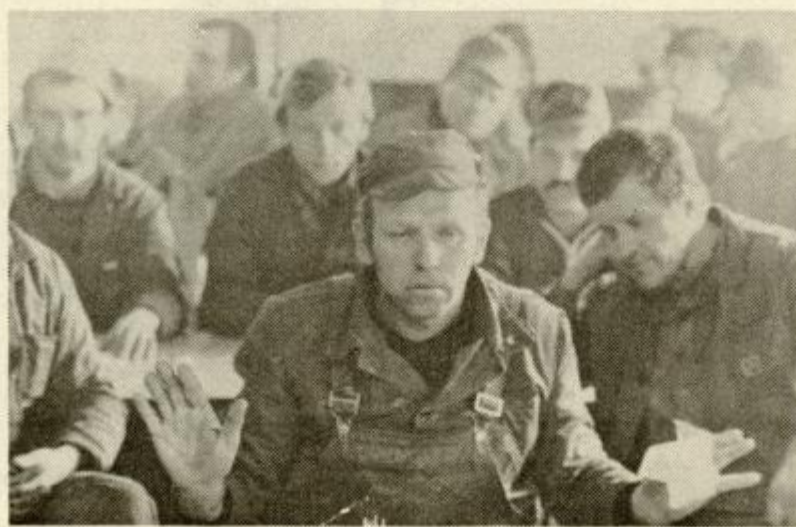
krat izpostavljen in čeprav posluje podjetje brez rdečih števil, so odnosi med delavci in vodstvom precej skrhani. Delavci očitajo vodstvu, da v vseh letih ni ničesar storilo za modernizacijo podjetja, po drugi strani pa zahteva vodstvo evropsko kvaliteto. In ta problem je izbil zlasti v zadnjem času, ko so proizvajali investicijsko opremo za nemškega partnerja.

Konec minulega tedna so

na Vranskem potem pregledali izplačilo osebnega dohodka pri vsakem posamezniku, delavci pa so dokotni li proizvodnjo za tujega partnerja. Kako bo v Kivu v prihodnje, je težko napovedati, kajti novih naročil nemškega partnerja nimajo. 97 zaposlenih pa je bilo v četku tega tedna 7 delavov na listi čakajočih.

IRENA BAŠ

Foto: EDI MASNI

Mozirska vlada ostane

Poslanci v mozirski skupščini na zasedanju prejšnji teden niso razpravljali o zaupnici izvršnemu svetu. Tega predloga predsednika izvršnega sveta Alfreda Božiča sploh niso sprejeli in ga niso uvrstili na dnevni red.

Poslanci so menili, da so že na prejšnjem zasedanju dali vso podporo delu izvršnega sveta. Prav tako so poudarili, da je predvsem predsednik Alfred Božič storil veliko delo ob poplavi in da bi morebitna menjava občinske vlade negativno vplivala na odpravljane njenih posledic.

Do pobude izvršnega sveta, naj občinska skupščina glasuje o zaupnici, je prišlo zaradi očitkov, ki letijo na mozirsko vlado z vseh strani. Med drugim ji očitajo neupoštevanje zakonodaje zaradi kršitve zakona o moratoriju, samovoljno delitev sredstev pomoči ob poplavi ter neizvajanje politike, ki jo je sprejela občinska skupščina. Predsedniku izvršnega sveta Alfredu Božiču pa najbolj zamerijo vmešavanja v kadrovske spremembe v Elkroju.

Preveč neznank v poslovanju

Celjska skupščina končno o gospodarstvu

Poročilo o stanju v celjskem gospodarstvu se bo po številnih zahtevah poslancev opozicije znašlo na marčevskem zasedanju občinske skupščine. Izvršni svet ga je sprejel v ponedeljek, v njem pa je občinski sekretariat za družbenoekonomski razvoj poleg splošnih ugotovitev zapisal tudi nekaj konkretnih predlogov za omilitve težavnih razmer.

Že v uvodu poročila ugotavljajo, da gre le za poskus ocene, saj pri sestavljanju niso poznali rezultatov lanskega poslovanja podjetij, napovedi za leto pa so zaradi neznanih pogojev negotove. Tako ugotavljajo, da je lani industrijska proizvodnja upadla za več kot 8 odstotkov, da se je izvoz zmanjšal za več kot 11 odstotkov, uvoz pa povečal. Konec lanskega leta je iskalo zaposlitev 1787 ljudi. Izgube so zabeležili v šestdesetih podjetjih v skupni višini več kot 500 milijonov dinarjev.

Glede na letošnje usmeritve so lahko v poročilu predvideli le osnovne razvojne možnosti, pa še pri teh so veliki razponi v stopnjah rasti, kar naj bi bila

posledica širokih razponov ocen v podjetjih. Tako predvidevajo 4 do 10 odstotno rast izvoza, ocene o povečani stopnji brezposelnosti pa se gibljejo med devetimi in trinajstimi odstotki.

Ker ob vsem tem ugotavljajo, da občina nima možnosti bistvenega vpliva na reševanje gospodarskih težav, izvršni svet predlaga, da skušajo poslanci uveljaviti pobude v republiški skupščini. Tako pred-

lagajo proučitev možnosti plačila davčnih obveznosti ob enakomerni mesečni razporeditvi. Davke in prispevke, vezane na OD, naj bi po možnosti plačevali v treh delih, proučili pa naj bi tudi možnosti znižanja nekaterih davčnih stopenj.

V razpravi so člani izvršnega sveta opozorili tudi na razreševanje neustreznih kadrovskih zasedb v podjetjih, ki so tudi sicer problematična. TC

Samo brez panike

Izjemen odziv Konjičanov na pogovor z Janezom Janšo

»Zaradi obstoja dveh političnih in dveh ekonomskih sistemov se Jugoslavija mora razdružiti,« je poudaril prejšnji petek na množično obiskanim pogovoru v Slovenskih Konjicah slovenski obrambni minister Janez Janša.

Prave nevarnosti za vojaški poseg v Sloveniji po Janšinem mnenju ni. V enotah JLA v Sloveniji je 30 odstotkov vojakov slovenskega rodu, precej pa je tudi Albancev (v vseh enotah JLA je trenutno skoraj enako število srbskih in albanskih vojakov).

Ne glede na bodoče dogovore je Janša prepričan, da Slovenija mora krepiti svojo obrambno sposobnost. Deklaracija za mir zavaja. »To, da se Slovenija ni sposobna sama braniti, ni res,« je dejal. Prav tako je zanikal, da bi lahko v prehodnem obdobju zagotavljala varnost policija in enote teritorialne obrambe. V teritorialni obrambi so rezervne sile. Sprejem take odločitve bi pomenil vojaško obveznost za starejše letnike, mlajši letniki pa bi bili brez obveznosti in usposobljenosti. Za nabornike, ki bi naj šele odšli v JLA, je Janša povedal, da skupščina vztraja, da v letu 1991 odidejo v JLA le tisti naborniki, za katere bo JLA zagotovila službe

ne v Sloveniji. Zahteva tudi vrnitev vseh premešanih vojakov Slovencev nazaj v Slovenijo. Odgovora ni. Če pa bo republiška skupščina sprejela moratorij za služenje v JLA, bi po Janševih besedah to pomenilo neresljiv problem. Pred vrati univerze bi se namreč srečali dve generaciji – tista, ki bo zaključila srednjo šolo in tista, ki se bo vrnila iz JLA.

Na vprašanja, povezana s financiranjem, je povedal, da je Slovenija doslej pokrivala 20-30 odstotkov vojaškega proračuna v Jugoslaviji, letos pa namerava prispevati le za plače zaposlenih v JLA, pokojnine in usposabljanje (3 milijarde namesto 30 zahtevanih milijard dinarjev). Za lastne obrambne namene je zaenkrat v proračunu (še osnutek ni sprejet) predvideno 2,8 milijard dinarjev ali 2 odstotka narodnega dohodka. Če bomo imeli lastno državo, bi za te namene morali dati 3 do 4 odstotke narodnega dohodka. MILENA B. POKLIČ

Neznana usoda Duri iz Šempetra

V torek dopoldne so stavkali delavci Duri iz Šempetra.

Kot nam je povedal vodja stavkovnega odbora, Rudi Gračner, delavci še dosledaj niso prejeli januarskih plač, dela ni, novih naročil ni, prav tako pa tudi nobenih pametnih programov, slaba pa je tudi organizacija dela. Direktor Pavel Beslić delavcem ni znal povedati, kdaj bodo dobili plače. Edino, kar jim je uspelo izvedeti je bilo to, da obstajajo možnosti za likvidacijo podjetja. Direktorju so delavci izrekli nezaupnico in šele po tistem so izvedeli, da je dal že pred tem tudi odpoved. Roke sta od Duri dvignila tudi lastnika Hmezdova PKM in Ekspart, ki po besedah razočaranih šempeterskih delavcev nista storila ničesar za to, da bi obstojala vsaj minimalna možnost za preživetje tega kolektiva. Kakšna bo usoda Duri pa zaenkrat ne ve nihče. JANEZ VEDENIK

Z upokojenci po domače

V upravnih organih skupščine občine Slovenske Konjice so se lani redno upokojili štirje delavci, osem pa se jih je upokojilo predčasno. Tistim, ki so se upokojili predčasno, so v skladu z Zakonom o delavcih v državnih organih (in sporazumno) izplačali odpravnine v višini 67.000 dinarjev. Redni upokojenci so prejeli po nekaj več kot 16.000 dinarjev – trikratni slovenski povprečni osebni dohodek.

Trije so se s tem sprijaznili, Hilda Novak, ki se je kot davčna inspektorica v preteklosti navadila spoštovati predpise, pa je najprej odgovorne opozorila, da bi v skladu z zakonom moral vsak prejeti trikratno izplačilo svojega osebnega dohodka.

Ker je niso poslušali, se je obrnila s tožbo na sodišče združenega dela v Celju. To ni poštovalo razlage predsednika izvršnega sveta Rudija Petana, da so v občini pričakovali spremembo zakona in da so tako ravnali zaradi pravičnosti do gospodarstva, ki se duši v težavah. Razsodil je v korist tožnice. Konjiška uprava pa se ne da in se je na razsodbo pritožila, torej bomo morali počakati na razsodbo sodišča združenega dela v Ljubljani. Bo to spoštoval zakon ali pravilnik konjiških upravnih organov? Bo razsodilo v korist upokojenke ali bo menilo, da lahko upokojenci upravnih organov zmanjšajo obremenitve gospodarstva? MBP

Več časa za manj premoga

Velenjski IS obljublja pomoč rudniku

V ponedeljek so se predstavniki Rudnika lignita Velenje sestali s predstavniki občinske vlade, da bi skupno preučili težave, ki tarejo velenjski rudnik.

V občinski skupščini namreč zahtevajo, da bi zaradi zapletov pri ekološki sanaciji Termoelektrarne Šoštanj v rudniku leta 1993 bistveno zmanjšali izkop. Direktor rudnika Franc Avberšek meni, da bi lahko zmanjšali izkop, vendar ne v dveh ali treh letih, torej bi vztrajanje skupščine pri zahtevah lahko pomenilo zapiranje rudnika. Že letos ve-

lenjski rudarji ne smejo izkoptati več kot štiri milijone ton lignita.

Druga težava, s katero se srečujejo v rudniku, pa so izgube v višini 860 milijonov dinarjev. Z akumulacijo naj bi pokrili 180 milijonov, s prevzemanjem kreditov naj bi jim pomagala republiška vlada, v rudniku pa ne vedo, kje bodo dobili pokritje za 160 milijonov dinarjev.

Na ponedeljkovem skupnem sestanku, predstavniki občinske vlade so si ogledali tudi jamo premogovnika, je občinska vlada zagotovila, da

podpira sprejeto strategijo ekološke sanacije šoštanske termoelektrarne. Predstavniki velenjskega izvršnega sveta so rudniku obljubili pomoč pri podjetniškem prestrukturiranju. Povedali so, da bodo ustanovili sklad za razvoj podjetništva, znotraj tega pa bo poseben rizični fond z nepovratnimi sredstvi za vlaganje v nove gospodarske programe. Po mnenju predsednika velenjskega izvršnega sveta Franja Bartolca mora energetika spet dati akumulacijo in s tem pomagati pri razvoju občine. U. K.

Vladni »žegen« črnih gradenj?

Celjski izvršni svet o avtopralnici Jožeta Bučerja

Kljub burni razpravi na zadnjem zasedanju celjskega izvršnega sveta je sprejel sklep, da predloži v javno razpravo spremembe zazidalnega načrta za Glazijo. Takšna sprememba je namreč potrebna zaradi vloge Marije in Jožeta Bučerja, ki želita garažo v Oblakovi 7 spremeniti v avtopralnico. Zadeva bi bila povsem običajna, če ta avtopralnica ne bi delovala že od lanskega novembra.

Silvester Drevenšek, član občinske vlade, je zato že na začetku ugotovil, da gre ponovno za primer, ko mora izvršni svet legalizirati poseg v prostor, ki so bili opravljeni brez ustreznih dovoljenj. Ugotovil je, da navedbe v gradivu zavajajo člane izvršnega sveta, saj so napisane,

kot da investitorja šele nameravata urediti garažo v avtopralnico. Vprašal se je tudi, kako je ukrepala inspekcija, ki je dovolila takšno obratovanje avto pralnice, zanimalo pa ga je tudi, kako bi pristojni organi ukrepali, če ne bi šlo za objekt Jožeta Bučerja, ki je direktor Etola.

Podobno sta razpravljala tudi Peter Kavalari kot predstavnik društva za varstvo okolja in Silvan Božič kot predstavnik Demosa. Prvi je menil, da avtopralnica nikakor ne sodi v kompleks med šolo in bolnišnico in da vprašanje odpadka ni ustrezno rešeno. Povedal je tudi, da bo društvo sprožilo postopek proti inspekcijskim službam, ki niso ustrezno ukrepale. Silvan Božič pa je menil, da gre pri predlogu o javni razgrnitvi za norčevanje iz ljudi.

Celoten postopek je nekoliko podrobneje pojasnil Jure Sadar, občinski sekretar za urejanje prostora in varstvo okolja. Povedal je, da so Jožetu Bučerju izdali začasno obratovalno dovoljenje na osnovi mnenja Zavoda za planiranje in izgradnjo in na osnovi soglasij, ki jih je investitor pridobil. Vlogo za spremembo namembnosti je namreč vložil že lani, ker pa je postopek za spremembo zazidalnega načrta dolgotrajen, so mu izdali predhodno dovoljenje, po katerem je lahko začel delati. Sadar je priznal, da gre gotovo za rizično odločitev, ki pa je v skladu s sprejeto občinsko politiko o pospeševanju drobnega gospodarstva. Sicer pa bo javna razprava pokazala, ali je bila takšna odločitev občinskih organov ustrezna. T. CVIRN

SVET MED TEDNOM

Piše: Robert Gorjanc

Čast, trupla in »bossi«

Mati vseh bitk se je začela. Puščavski vihar se je namenil zapihati v kopensko končnico, ki so jo zavezniki že dolgo načrtovali. Za Sadama je to zadnja priložnost, da z vojaško bitko še kaj doseže, pravzaprav, da sebi reši kožo, pa tudi svoji državi, kar je od nje še sploh ostalo. Oba glavna akterja zalivskega spopada sta se ob začetku kopenske ofenzive obrnila tudi na Boga: Bush ga je prosil blagoslova za njegovo pravično vojno, ki naj bi bila čim bolj bliskovita in s čim manj žrtvami. V čisto drugega Boga je prisegal Husein, ko je prosil za njegovo pomoč pri izganjanju imperialističnega hudučja iz svetih arabskih ozemelj.

Bila pa je večja od vseh dosedanjih možnosti, da se prepreči nadaljevanje vojne. Sovjetski mirovni načrt je obe strani postavil v kočljiv položaj: za Irak je to bila priložnost, da se častno umakne in da skoraj vse ostane bolj ali manj tako, kot je bilo pred 2. avgustom. Kar zadeva njegovega političnega tretmana v mednarodni skupnosti, Irak naj ne bi bil kaznovan (odprava vseh resolucij varnostnega sveta OZN, odprava gospodarskih sankcij celo že po nepopolnem umiku (po umiku dveh tretjin okupacijskih sil), ohranitev dosedanjega režima, brez vojnih odškodnin itn. Irak je na to pristal, saj je osem sovjetskih točk predvidevalo tisto najbolj glavno, kar so želeli, to je časten umik. Gre za zelo pomembno kategorijo, ki nima samo lepotnega ali zgolj retoričnega pomena. Upoštevanje časti pomeni spoštovanje interesov in določeno koncesijo, čeprav gre za dejanja, ki so sama po sebi vzrok konflikta.

Vprašanje časti pa je morda še močneje igralo na drugi strani. Američani so z velikimi zadržki sprejeli Gorbačovovo formulo, češ da je »zanimiva, a nepopolna«. Če bi jo nemudoma sprejeli, bi to pomenilo, da prehajajo v defenzivo in da sprejemajo vso dediščino huseinovske avanture v Kuvajtu. Na goli sprejem tega mirovnega načrta Američani niso mogli pristati, saj so si to razlagali tako, da bi Irak bil pravzaprav nagradjen za svoje agresivnost. In ker so se predvsem sami hoteli čutiti glavne akterje v tem spopadu, so postavili pogoj, za katerega je bilo res težko pričakovati, da mu bo Irak prisluhnul. Ultimatum fanatičnemu Huseinu za nekajurni umik iz Kuvajta je že izven vsakršne diplomatske metodike, toda najboljši kazalec, kako malo so pripravljene popuščati in kako resno so se odločili iti do konca.

Znano je s kakšno aroganco je Husein pospremil ukaze iz Bele hiše pred začetkom viharja, ki pa so bili mnogo bolj »prijazni«. Toda tudi največji skeptiki so na tihem upali, da ga bo razmislek o razdejani državi in tisočih že mrtvih in tisočih še čakajočih na smrt omeščala in da se bo umaknil pod pogoji, ki so mu zagotavljali ne samo fizično preživetje, marveč tudi ohranitev režima. Toda Sadam je ostal neomajen, besnel je na Američane, da se posmihajo časti Iraka in njihov ultimatum proglašil za smešen in otročji.

In čim je bilo jasno, da se Irak ne misli ukloniti, so zavezniki udarili, začela se je največja kopenska bitka po drugi svetovni vojni. Tako skrajen ameriški ultimatum ima svojo logiko. Po vsem tem kar so Američani investirali v puščavski vihar, glede na dejstvo, da so porušili državo, da je vse več znamenj o demoralizaciji prebivalstva, da njihove žrtve ne smejo biti zaman in da je dokončno napitil čas obračuna s stalnim motilecem reda v peščenih naftnih kolonijah, je bilo malo možnosti, da ne bi šli do konca. Ta konec bo verjetno v strmoglavljenju režima Sadama Huseina, čeprav Američani ne bodo vztrajali pri njegovi fizični likvidaciji in se bodo zadovoljili s pobegom v kakšen Sudan (špekulira se celo o tem, da naj bi zaprosil Moskvo za politično zatočišče, nakar je visoki predstavnik sovjetskega ministristva odgovoril, da njihov predlog ni bil namenjen ohranitvi režima v Iraku, ampak preprečitvi številnih žrtev, ki bodo v kopenskem spopadu neizbežne).

Iti do konca pa se bo zrcalilo tudi v tem, da si Američani spet želijo priboriti vlogo glavnih bossov na Bližnjem vzhodu, za kar imajo sedaj spet vse možnosti, potem ko je Moskva zaradi svojih gospodarskih težav in še svežega afganskega sindroma v ognjenih variantah zalivskega vozla stala ob strani. Če bi se obnesel Gorbačovov načrt, bi to pomenilo vračanje Sovjetske zveze kot enega od bossov, ki vplivno kroji podobo Bližnjega vzhoda. V času hladne vojne je Kremelj na tem področju igral zelo vidno vlogo, vendar vedno v konfrontaciji z Američani. Tokrat bi bilo treba najti neko drugo obliko. Američani pa ta vpliv niso pripravljeli deliti in morda tudi vse preveč vzvišeno vidijo svojo vlogo edine, dejanske supersile.

Hladno kondicionirana sovjetska pobuda s tradicionalno vprašljivim ultimatom je lahko tudi znanilec novih odnosov med velikima silama, če so Američani sploh še pripravljene SZ dejansko priznavati ta »status«. Mar to pomeni, da linija rdečega telefona med Kremeljem in Belo hišo ne bo več tako ogreta? Tudi v tako možnost je treba verjetno, analitiki celo že govori o prvih znamenjih novega vala hladne vojne. Tudi sicer Moskvi ni nič kaj všeč stalno pridiganje Washingtona o demokraciji in Pri-baltiku. Vseeno pa je zaenkrat še verjeti v »usklajenost valovnih dolžin«.

Med obema svetovnima arbitroma pa je nekaj nervoznih pasov, ki kar naprej niso zadovoljni, da morajo stati ob strani. Izrael pri tem prednjači in slutiti je, da komaj čaka, da bi se sam odvrgeel nekdanji bomb na Bagdad in se tako maščeval za vse tiste, ki sreči nedorečene, scude. Tudi Iranu je kaže vseboj tesno v nevtralni obleki, prejšnjo, z ničemer pogajevano nevtralnost, sedaj vse bolj veže na obnašanje Izraela. Oglasil se je tudi Gadafi, ki ima s Pentagonom še neporavnane račune. Na afriškem arabskem severu je spet najbolj bojevita Alžirija, tako kot pred začetkom viharja.

Trupel pa bo grozljivo dovolj tudi brez teh morebitnih »prostovoljcev«.

Štrajk v Štorah

Ker niso dobili januar-skih plač, so v ponedeljek in torek štrajkali tudi štorski železarji. Že v ponedeljek so delo prekinili vzdrževalci, v Jeklovleku in v Mehanski obdelavi, v torek ob desetih pa še v večini ostalih podjetij tri tisoč članskega kolektiva.

Januarske plače bi morali dobiti že prejšnji teden, prejelo pa jih je le 500 delavcev podjetij Litina in Industrijska oprema. Delavci teh podjetij tudi niso štrajkali, kot

tudi ne v skupnih službah, delu transporta in gostinstva.

Železarni so sicer v republiki in občinah odložili plačila prispevkov, ostali pa so brez gotovine. Da bi prišli do potrebnih 15 milijonov, so rabili jamstvo Republike oz. odbora za sanacijo slovenskega železarstva. Ker do skrajnega roka, torkovega dopoldneva (ki so ga postavili delavci), odgovora iz Ljubljane ni bilo, so pričeli stavkati.

Po pravilih stavkovnega odbora so stavkali v delovnih prostorih, niso pa tudi opustili najnujnejših vzdrževalnih del, ki so potrebna za ponovni zagon proizvodnje.

Kakšen je izid, do zaključka redakcije nismo izvedeli, kajti potrebnega jamstva v torek še ni bilo. V stavkovnem odboru so se dogovorili, da bodo stavkali tako dolgo, dokler ne dobijo plačilnih kuvert. Določili so tudi dežurstva zaupnikov, ki so nadzorovali potek stavke.

R. P.

Sachs na Mašinžagi

Jeffrey Sachs, »ekonomski kavboj«, makroekonomist, ki ima za seboj nekaj bleščečih uspehov zbijanja hiperinflacije in stabilizacij gospodarstev v nekaterih državah Južne Amerike, je prejšnji teden kot gost dr. Drnovška in Uniorja preživljal počitnice na Rogli. V razgovoru z novinarji pa duhovni oče zadnje jugoslovanske reforme ni povedal nič bistveno novega.

Res je, da vsega tudi ni smel povedati. Tako ostajajo odprta vprašanja v zvezi z njegovo svetovalno vlogo v slovenski vladi kot tudi

razgovori, ki jih je imel prejšnji teden z dr. Janezom Drnovškom na Brdu.

Jeffrey Sachs je še enkrat pojasnil, kaj je spodbudilo jugoslovanski program reforme (ekstremno zviševanje plač brez zaledja v povečani produktivnosti, izgubljeno potrpljenje delavcev, ponoven izbruh inflacije, politični kaos v državi) ter pri tem poudaril, da krivec za poraz ni Ante Marković.

Slovenija bo morala na poti v svojo samostojnost v bistvu ponoviti Markovičev (Sachsov) program, pri čemer pa ima zaradi notranje politične stabilnosti več

možnosti za uspeh. V ospredju programa mora biti privatizacija, ureditev monetarne in bančnega sistema, povezava z Evropo, šele potem bi bilo smiselno uvajati lastno valuto. Na vprašanje, ali je smiselno hkrati speljati proces privatizacije in denacionalizacije pa je odgovoril pritrdilno, vendar bi uspeli le v primeru, da bi oboje speljali zelo hitro.

Sachs je pohvalil tudi gostitelje, zreški Unior in urejenost centra na Rogli, kjer je preživljal počitnice skupaj s svojo družino in starši.

R. P.

Zlom gospodarstva pred vrati

Negospodarstvo posoja denar gospodarstvu

Razbremenitev je ključni problem gospodarstva, je bilo v ponedeljek rečeno na razgovorih predsednika Gospodarske zbornice Jugoslavije Dagmarja Šustra z novinarji in člani celjskega kluba Manager. Gospodarstvo je namreč v takšnem stanju, da si lahko propad sistem obetamo že v nekaj tednih, če ne bo hitrih in učinkovitih ukrepov za njegovo ozdravitev.

KOMENTIRAMO

Na vrsti so nedotakljivi

Ni dvoma, da bomo v naslednjih letih govorili predvsem o odrekanjih. Zaposlenih, ki se bodo morali odreči delu svojih zaslužkov na račun brezposelnih, na račun spremembe tečaja domače valute, na račun vzpostavitve takšnega sistema, ki bo onemogočal izigravanje države itn.

Vprašanje je, kje vzeti? Gospodarstvo je izžeto, sesuto, potrebno transfuzij, infuzij in realno pristaja le na 37, odstotne obremenitve. Če mu denar posoja negospodarstvo in če smo za osebnostno porabo že ugotovili, da bo potrebno zategniti pas, potem je jasno, kje je še treba vzeti. V družbenih dejavnostih so lani porabili za 30 odstotkov manj kot predlani. Morda bi ministri, ki so tega že vajeni, lahko sprejeli še kakšno kritiko in še malenkostno oklestili svoje proračunske zahteve, a tokrat bi se bilo potrebno lotiti predvsem tistih, ki so doslej dobili največ, resorjev ministrov Janše in Bavčarja, in še vedno bohotne republiške uprave, (če seveda v katerem teh resorjev tudi že ni prišlo do emisijskega vdora po srbskem vzoru). Bodo poslanci v začetku marca končno zbrali pogum?

RADO PANTELIC

Osnovna točka razgovorov je bila, kako sploh uspeli z zahtevami, da je vprašanje sanacije gospodarstva osnovna vsemu ostalemu. Dagmar Šuster je dejal, da bo GZ Jugoslavije uresničila že znano pobudo in predlagala bojkot dela plačil za družbenopolitične skupnosti. Zahtevali bodo najmanj 20 odstotno znižanje porabe, pri čemer pa rezerv ni možno toliko iskati v družbenih dejavnostih, kjer se je npr. v Sloveniji poraba lani zmanjšala za 30 odstotkov, temveč v ostalih delih proračunske porabe. Jugoslovansko gospodarstvo ni več zmerno streči vse večjim proračunskim apetitom. Spet prihaja do absurda, da negospodarstvo za drage obresti posoja denar gospodarstvu, skratka jemlje viru, iz katerega se napaja.

Za Slovenijo pa je Dagmar Šuster dejal, da se bo morala čimprej odločiti ali za začasno ohlapno obliko povezave v jugoslovanskem prostoru ali pa za povsem samostojno pot. Sedanja dvojna igra namreč samo še poslabšuje stvari in krajša možni rok za kakršnokoli ukrepanje. Celjski pa tudi slovenski gospodarstveniki vsekako želijo obdržati pozicije, ki jih imajo v jugoslovanskem ekonomskem prostoru. Gospodarska zbornica Jugoslavije se zato zavzema za sprejem učinkovitega kratkoročnega sistema ekonomske politike na zvezni ravni, s katerim bi morali zaustaviti katastrofalen

Iz gospodarskih težav

Na petkovi javni razpravi z naslovom Kako iz gospodarskih težav, ki jo je v Šentjurju priredil domači Demos, so si bili gostje Igor Omerza (SDZ), Franček Hudej (SDP), Tone Anderlič (LDS) in Slavko Glinšek (SSS) enotni v kritiki gospodarskega dela vladnega programa.

Gostje, ki so bili pretežno iz opozicijskih strank, so videli rešitev v takojšnji gospodarski in politični suverenosti ter tudi zakonski ureditvi privatizacije, saj naj bi bila ta že zrela za skupščinsko sprejemanje. Do tega naj še ne bi prišlo zaradi vztrajanja liberalno-obrtniške stranke ter kmečke zveze, ki se zavzemata za istočasno zakonsko ureditev denacionalizacije. Čimprej naj bi določili tudi prednostne gospodarske panoge republike, kar bi omogočilo napredek za nastopanje na zahodnoevropskem trgu zrelih podjetij. V nadaljevanju slabo obiskane razprave so obravnavali še posamezne sestavine gospodarske politike.

B. J.

DENAR IN VALUTA

Piše dr. Bogdan Oblak-Hamurabi

3. nadaljevanje

V resnici pa je denarni sistem še bolj občutljiv. Del denarja prebivalstva je vložen kot depozit v bankah, ki svoja sredstva plasira v naložbe. Tega denarja banka zaradi ročnosti plasiranja ne more takoj izdati. Prav tako imajo občani v nogavicah tuj denar. Ob kriznih obdobjih pride do potrebe po monetarizaciji teh prihrankov za nakup blaga, ki je na voljo samo za domači denar. Depoziti v bankah in devize se spreminjajo v denar, ta pride v obtok, dobrin za ves ta denar pa ni, zato pride do še večje rasti cen. To povečuje stroške proizvodnje in s tem povzroča še večjo krizo. Začarani krog je sklenjen.

Trguje se po vsej državi in ker imamo pri nas enoten denarni sistem, se tudi cene povečujejo v vsej državi, ne glede na to, na katerem delu države je prišlo do prekomerne emisije.

Model denarnega sistema

Videli smo, da je inflacija skoraj izključno posledica tega, da pride do večje emisije denarja, kot je potrebno. Centralna banka bi morala s svojimi ukrepi kompenzirati avtonomno emisijo, če tega ne stori, pride do motenj v denarnem sistemu. Učinki pa niso takojšnji, ampak se pri tem marsikaj dogaja. Povečanje denarne mase (neomejevalna denarna politika ali avtonomna emisija) poveča povpraševanje po blagu, posledica pa je povečana proizvodnja, polna zaposlenost in podobno. Na žalost to velja le kratek čas. Nato se sistem na to »privadi« in stare razmere se vzpostavijo pri večjih cenah. Skrajno omejevalna denarna politika pa na drugi strani povzroči akumulacijo denarja v negospodarstvu. V prvem hipu se povpraševanje ne zmanjša, gospodarstvo pa pestitita nelikvidnost in pomanjkanje denarja. Pojavijo se denarni nadomestki (menice in drugi neformalni denar). Če bi omejevalno denarno politiko nadaljevali, bi se res zmanjšala inflacija, vendar bi pri tem gospodarstvo že prešlo na nedenarne načine menjave blaga, kar pa je najdražja možnost. Zato je zmanjševanje inflacije samo z omejevalno politiko, ki ji ne sledijo drugi ekonomski ukrepi (denimo zmanjšanje proračunov), slaba strategija in je bila doslej v vseh državah tudi neuspešna. Pot iz visoke inflacije nazaj je predvsem zaradi političnih problemov (prerazporejanja moči, padanja standarda, nezapolnenosti, socialnih težav in dru-

gih) izredno težka. Naj še omenimo, da je za delovanje centralnoplanskega gospodarstva, torej takega, ki ga imamo do neke mere tudi pri nas, inflacija skoraj neizogibna, saj je upravljanje gospodarskih subjektov najlažje prek emisijske in kreditne politike.

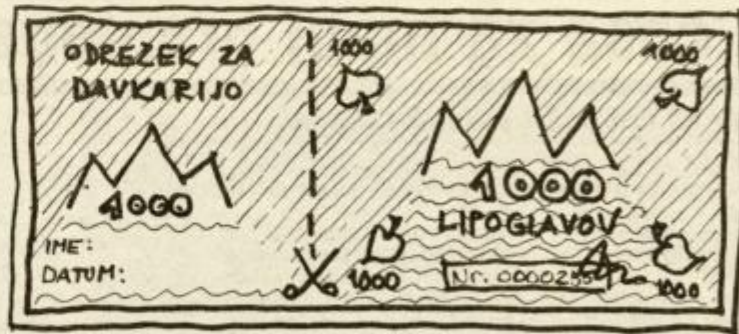
Poglejmo si, po kakšni krivulji se spreminja kopna moč denarne enote, če se spreminja količina denarja v obtoku. Naredimo preprost logičen denarni model. Edino blago v državi naj bodo sladoleđi; narejene hranimo v hladilniku, kjer jih je spravljanih 1.000. Delavci izdelujejo sladoleđ v tovarnah, za vsak sladoleđ porabi en delavec eno minuto delovnega časa in za to minuto delovnega časa želi imeti tako plačo, da bi si njegov otrok ali kdo drug, ki bi mu delavec dal denar, lahko kupil en sladoleđ. Da bi ljudje lahko pokupili vse sladolede, mora biti toliko denarja, kot je vrednost sladoleđev v hladilniku. Če je cena enega sladoleđa 1 dinar, je torej za vse sladolede potrebnih 1.000*1 din = 1.000 dinarjev. Dokler deluje hladilnik, dokler nihče ne krade in nihče ne izda več dinarjev, kot je potrebno, se lahko zgodi karkoli, vedno bo dovolj denarja in dovolj sladoleđev. Nihče se ne bo mogel pritoževati, da je ogoljufan ali izkoriščen. Vladal bo torej red.

Oglejmo si, kaj nastane ob izrednih razmerah. Ko prideta poletje in vročina, otroci navalijo na sladoleđ in zapravijo ves denar. Sladoleđa sicer zmanjka, vendar otroci tudi nimajo denarja, da bi lahko kaj zahtevali od prodajalca-tovarnarja. Edino, kar lahko storijo otroci je, da doma sitarjajo za denar. Tega pa ne morejo dobiti, ker ga ni, saj ima ves denar tovarnar. Edino, kar lahko naredi delavec, je, da gre v tovarno, naredi sladoleđ in dobi zanj 1 dinar, da ta denar otroku, ki si lahko zanj kupi sladoleđ, ki pa ga tovarnar lahko proda, saj so ga v tovarni naredili.

Tako gospodarstvo bo delovalo v vsakem političnem sistemu, ki zmore zagotoviti, da delujeta hladilnik in tovarna ter da ni več denarja (!), kot je potrebno, pa tudi da sta tovarnar in banka tako stroga, da delavcu ne dasta denarja, dokler ne naredi sladoleđa.

Videli smo, da je bila v našem primeru za pravilno delovanje sistema potrebna količina denarja v obtoku tista, ki je ustrezala vrednosti blaga (sladoleđa).

Nadaljevanje prihodnjic

Vzorec za nov slovenski denar.

RADO PANTELIC

Posel poslovnem

V žalski občini je treba ustanoviti poseben odbor za razvoj podjetništva, čim prej pa naj bi mu sledila agencija za razvoj podjetništva. To je ena izmed pobud žalske liberalno-demokratske stranke, ki so jo pred-

stavili na včerajšnjem pogovoru s poslanci zbora združenega dela žalske skupščine.

Liberalno-demokratska stranka predlaga, naj odbor sestavljajo uslužbenci občinske državne uprave ter podjetniki, ukvarjal pa naj bi se z nadzorom in predlogi financiranja vseh razvojnih programov v občini, ki bodo zagotavljali novo zaposlovanje ter profitno stabilne projekte. Zagonski kapital agencije bi zagotovili iz občinskega proračuna, kasneje pa naj bi se agencija vzdrževala sama. Kot nosilci podjetniških programov pa v času mandata ne bi smeli delovati člani odbora, njihovi sorodniki ali ljudje iz državne uprave. Skratka, agencija naj ne bi bila namenjena bogatenju posameznikov, temveč razvoju občine.

IB

Tudi gradbeniki grozijo z stavko

Zaposleni v gradbeništvu so poslali republiškem izvršnemu svetu in skupščini republike Slovenije peticijo, v kateri zahtevajo, da vlada in skupščina sprejmeta ukrepe, ki bi preprečili zlom gradbene dejavnosti. Hkrati pa, seveda v primeru, da zahteve iz peticije ne bi bile uresničene, grozijo z stavko.

V peticiji, ki jo gradbeniki po vsej Sloveniji še vedno podpisujejo, zahtevajo sprejete programov za oživitve investicij pri javnih delih, infrastrukturi ter stanovanjski gradnji. Zahtevajo tudi razbremenitev gospodarstva z vse večjimi dajatvami za predrago državo, terjajo sprejem razvojnih, zaposlitvenih in socialnih programov, ki bodo omogočili odpiranje delovnih mest in zagotovili delo presežnim delavcem in invalidom. Gradbeniki in njihov sindikat zahtevajo tudi podpis, uveljavitev in spoštovanje kolektivne pogodbe. Če program peticije ne bo dal rezultatov, bodo zaposleni v gradbeni operativi, industriji gradbenih materialov, zaključnih in inštalacijskih del, vodnega gospodarstva ter v projektnih in inženiring dejavnostih podprli zahtevo po organiziranju stavke vseh gradbenikov.

Slovenija bi morala postaviti na Gorenje

Velenjski koncern na sejmu v Kölnu

Prejšnji teden je bila v Kölnu, enem največjih evropskih razstavnih središč razstava gospodinskih aparatov in druge opreme za dom Domotecnica 91. Na njej so bili predstavljeni vsi izdelki, ki dvigujejo kulturo bivanja sodobnega človeka. Od naših podjetij je svoje izdelke razstavil koncern Gorenje iz Velenja in to je bila zanj priložnost, da preveri svoj položaj v svetu in s poslovnimi stiki okrepi razvojne možnosti.

Med številnimi gosti, ki so obiskali razstaveni prostor Gorenja na letošnji Domotecnici, je bil tudi predsednik slovenskega izvršnega sveta Lojze Peterle. Skupaj s predstavniki koncerna je pripravil novinarsko konferenco. V njej je številnim novinarjem povedal, da pričakuje Slovenija ob načelni podpori demokratične Evrope tudi aktivnejšo politiko. Napovedal je, da bo Slovenija v daljšem roku pripravila prošnjo za pridruženje evropski skupnosti. Herman Rigelnik, predsednik poslovnega odbora koncerna Gorenje, je na novinarski konferenci predstavil položaj koncerna v svetu. Med drugim je povedal, da so v Gorenju prepričani, da je za koncern in tudi za Slovenijo edina možnost obstoja, da se odprejo v svet. Gorenje letno že izmenjuje za 800 milijonov dolarjev blaga z državami Zahodne Evrope, prihodnje leto pa bo poskušalo priti na borzo v Frankfurtu.

V tem tednu bodo v Gorenjevih Gospodinskih aparatih izdelali sedemmilijoniti pralni stroj. Ob tej priložnosti nameravajo podrobneje strniti vtise z Domotecnice v Kölnu in predstaviti načrte za prihodnost.

Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle je med ogledom Gorenjevega razstavnega prostora omenil, da sicer ni strokovnjak za tovrstne izdelke, vendar ga veseli, da tudi v koncernu namenjajo večjo pozornost ekologiji. Po njegovem mnenju dosega koncern vrh svetovne ponudbe bele tehnike in evropskih standardov.

»Sejma Domotecnica 91 sem se udeležil zato, da bi povedal, da želimo v Sloveniji ustvariti strateške in konkurenčne pogoje za tuj kapital. Borili se bomo, da bomo te pogoje čimprej dosegli,« je pojasnil Peterle. Poslovne partnerje in druge tujce seveda najbolj zanima, kaj se bo zgodilo s Slovenijo, je še povedal in dodal, da z razlagami o političnih ciljih Slovenije nima težav, da pa skuša na takšen način vzbuditi čim več zaupanja pri

vseh interesentih za sodelovanje s Slovenijo.

Na razstavnih prostorih v Kölnu se je Gorenje predstavilo z novimi oblikami pralnih strojev, izpopolnjenimi programatorji in hladilno-zamrzovalnimi aparati, z novo generacijo pečic ter prvim modelom »inteligentnega doma«.

»Rdeča nit proizvodnega programa je ekologija, torej naš prispevek k čistejšemu okolju,« je povedal vodja izvoza koncerna Gorenje Franjo Bobinac. »Hkrati skušamo prilagajati proizvodne programe spremenjenim evropskim razmeram, saj je

»Slovenija bi morala postaviti na program Gorenjevih gospodinskih aparatov, saj imamo svoj image, trg in poznanstva. Gorenjeve številke so ustvarjene na najbolj razvitih tržiščih, za sabo pa imamo močno reprodukcijsko verigo. Vendar se v Sloveniji ne bi smelo zgoditi, da bi stavili na enega konja, vse ostalo pa naj bi erkovalo. Če vse crkne, bo crknil tudi vlečni konj,« je Rigelnik odgovoril na vprašanje o Gorenju kot vlečnem konju.

vse več manjših družin in ljudi, ki živijo sami.« Novi pralni stroji Gorenja zato porabijo 40 odstotkov manj vode in 35 odstotkov manj električne energije ter pralnih praškov.

Ena izmed največjih Gorenjevih novosti na letošnji Domotecnici je »inteligentni dom« oziroma osnovne funkcije integriranega hišnega sistema, ki omogočajo nadzor in upravljanje doma na daljavo s pomočjo javnega telefonskega omrežja. Hišni sistem je nastal v okviru projekta Slovenski dom, v Gorenju pa so ga predstavili skupaj z Iskro Terminali. V sistemu je možno vključiti štiri gospodinske aparate in nadzirati štiri varnostna stanja v hiši. Ta model integriranega hišnega sistema spravlja nadzor in nastavljanje aktivnih ali pasivnih stanj aparatov in naprav v hiši, nadzor varnostnih razmer s pomočjo senzorjev in audio nadzor, hkrati pa je običajen telekomunikacijski sistem. Možno ga je sprogramirati tako, da preko javnega telefonskega omrežja porabniki upravljajo aparate oziroma nadzorujejo varnostno stanje doma. Sistem namreč pokliče določeno telefonsko številko v primeru, če pride do vploma, izliva vode, nenadnega dviga temperature... Omogoča tudi prisluškovanje v stanovanju, porabnik pokliče domačo telefonsko številko in z uporabo posebne kode sliši, če se v prostoru dogaja kaj nenavadnega.

»Inteligentni dom je prvi primer hišne avtomatizacije, v bistvu gre za nadziranje gospodinskih aparatov preko telefonskega omrežja,« je pojasnil Franjo Bobinac.

Čim prej končati jugoslovansko agonijo

»Največji problem je politični in gospodarski položaj Slovenije. Vedno znova se pri vseh poslovnih partnerjih pojavljajo ista vprašanja, na račun Slovenije v bodoče pa se nanašajo kar tri četrtine vseh vprašanj,« je povedal predsednik poslovnega odbora koncerna Gorenje Herman Rigelnik. »Kar se Gorenja tiče, sodelujemo s tistimi, ki imajo kaj ponuditi, iščemo različne partnerje, s kom in kako bomo sodelovali, pa se še dogovarjamo.«

Gorenje namerava v letošnjem letu povečati izvoz in uvoz ter obseg zaposlovanja, za približno 9 odstotkov zmanjšati pa število zaposlenih. »Z maksimalnim izkoriščanjem notranjih rezerv bomo skušali ohraniti svojo prisotnost na poslovnih področjih,« je poudaril izvršni podpredsednik poslovnega odbora koncerna Gorenje Mitja Jenko.

Gorenjevi predstavniki na Domotecnici v Kölnu so povedali, da biti in prihajati z jugoslovanskega tržišča ni nikakršna prednost. »Jugoslovansko agonijo je treba čim prej končati, saj pomeni hudo blokado gospodarskega razvoja,« je menil Rigelnik.

V Gorenju imajo tudi svoj projekt »Strategija privatizacije«, saj menijo, da transformacija družbene v državno lastnino ni perspektivna za Slovenijo. V okviru projekta nameravajo razpisati delnice, s tem bi si pridobili svežih moči in nenazadnje lastnika koncerna. Proces privatizacije naj bi speljali s pomočjo bank, ena od realnih možnosti za razvoj Gorenja v prihodnosti pa je vključitev na frankfurtsko borzo.

Poleg koncerna Gorenje so na letošnji Domotecnici sodelovali tudi druga slovenska podjetja Rotomatika, Metalflex Tolmin, Iskra Železniki in TVT Boris Kidrič iz Maribora.

»Na naše delo in načrte ni nikakršnih političnih pritiskov, minister Mencinger je eden največjih zagovornikov našega projekta,« je povedal Herman Rigelnik.

Predstavniki Gorenja so poudarjali, da je letošnji sejem Domotecnica namenjen prihodnjemu letu, saj imajo na primer v Gorenjevih Gospodinskih aparatih letošnjo proizvodnjo zapolnjeno. Kot se že dogaja v svetu, tudi v koncernu pričakujejo, da bo tržišča zajela recesija, ki bo vplivala na zmanjšanje prodaje.

URŠKA KOLENC

Iskanje sorodnosti

Vodstvi slovenske SDP in Zelenih v Celju

Vodstvi slovenskih Zelenih in Stranke demokratične prenovne sta se pred dnevi sestali v Celju in govorili o pogledih na oblikovanje nove ustave. Precej časa sta nemenili tudi pogovoru o ekoloških temah, zlasti tistih, ki so bile kamen spotike v odnosih med obema strankama.

Predsednika obeh strank dr. Dušan Plut in dr. Ciril Ribičič sta poudarila pomen tovrstnih srečanj, na katerih lahko kljub razlikam, med strankami najdejo stične programske točke. Takšno sodelovanje je po Plutovih besedah toliko pomembnejše v sedanjih občutljivih družbenih razmerah, ko je nacionalni konsenz nujen za reševanje ključnih problemov.

Predstavniki obeh strank so v razpravi o novi slovenski ustavi ugotovili vrsto podobnih pogledov. Tako eni kot drugi vidijo temelj odločanja v parlamentarnem sistemu, le da se SDP zavzema za dvodomni parlament s krepitvijo lokalne samouprave, Zeleni pa predlagajo enodomnega z regionalnim korektivom. Stranke naj bi si mesta razdelile na osnovi

proporcionalnega volilnega sistema. Oboji se zavzemajo za soupravljanje delavcev v podjetjih, za človekove pravice in za posebno ustavno opredelitev varstva okolja kot temeljne človekove pravice. Glede preambule in opredelitve o svetosti življe-

Vodstvi Zelenih in SDP sta razpravljala o zaprtju JE Krško, ki naj bi bila kamen spotike med obema strankama. Zeleni so za zaprtje namreč opredelili mejno leto 1995, medtem ko v SDP menijo, da je vztrajanje pri datumu nesmiselno, in so se opredelili le za zaprtje v okviru možnosti. Zeleni so to ocenili kot napad na njihova programska načela, se zlasti, ko je Emil Milan Pintar v sredstvih obveščanja izjavil, da je leto 95 volilna pevara. V Celju je vodstvo SDP počudarilo, da je treba iskati sorodnost med strankami, ne pa poglobljati razlike, saj sta obe stranki proti jedrski energiji. Zeleni so na osnovi tega predlagali, naj jih poslanci SDP v skupščini podprejo, ko bodo zahtevali 500 milijonov proračunskih sredstev za letošnje projekte zapiranja jedrskih elektrarne skupaj z njimi pa zahtevajo tudi zaprtje energetskega požrešnih industrijskih gigantov, kot je elektrarna A v Kidričevem.

nja Zeleni predlagajo raje spoštovanje življenja in dostojanstva. Menijo tudi, da bi bil pred sprejetjem ustave potreben referendum, na katerem bi se ljudje opredelili do nekaterih temeljnih določil v ustavi (demilitarizacija in podobno).

V nadaljevanju so govorili tudi o deklaraciji za mir, ki naj bi bila nadstrankarska. Zato tudi podpisovanja te deklaracije ne bi smele organizirati posamezne stranke, pač pa naj bi jo njihovi člani podpisovali posamično.

T. CVIRN

OKNO V JUGOSLAVIJO

Piše: VLADO ŠLAMBERGER

Zbogom, Jugoslavija!

Zbogom, Jugoslavija! To lahko zdaj že zapišemo po petkovem jugoslovanskem vrhu v Sarajevu (naslednji bo spet v petek, v Beogradu, pred dokončnim razhodom pa naj bi se pogovarjali jugoslovanskih delov sešli morda tudi v Ljubljani), ki je dal v Jugoslaviji novo razmerje sil: od nekdanjih 1:7 (Slovenija je izgubljala proti drugim sedmim) in kasnejših 2:6 (Slovenija in Hrvaška izgubljali proti drugim) je zdaj 2:2:2 (pri tem je upoštevano, da je Srbija dejansko razbila SFRJ, potem ko je ukinila avtonomni pokrajini, sicer konstitutivna elementa federacije po še veljavni ustavi iz leta 1974). Dva dela (Slovenija in Hrvaška) sta za skupnost suverenih držav (ali za popolno samostojnost, če bosta v to prisiljeni), dva dela (Srbija in Črna gora) sta za čvrsto državo (Srbovlavijo), v kateri bi enotna država gospodovala nad armado, zunanjimi zadevami, trgov, gospodarjenjem, denarjem in financami, svoboščinami in pravicami državljanov, v skupščini pa bi imela zbora državljanov in zbor republik; dva dela (Makedonija in BiH) pa še nihata, vendar se tehtnica že nagiblje na stran konfederacije ali skupnosti držav v Makedoniji, pa tudi v BiH – ogorčenim protestom srbske tretjine navkljub – so že za asimetrično federacijo (dr. Alija Izetbegović) oziroma pravilneje asimetrično skupnost držav, kot ga je bil popravil dr. Franjo Tuđman.

Na mizi so zdaj vse karte, kdo bo imel boljše v petek v Beogradu, pa bomo kmalu videli. Poglavito je, da nihče od poglavarjev (ne Jović ne Milošević ne Bulatović ne Bućin kot ljubitelji »iskanja sledi zverci po snegu«, kot sovražniki »razbijalcev Jugoslavije«, ki jih po srbskem mnenju vodita Milan Kučan in dr. Franjo Tuđman, kot zagovorniki »enotne države Jugoslavije«, katero naj bi ustvarila Srbija leta 1918, drugi so pa to Srbijo izkoriščali več kot 70 let) ne misli več, da bi morali državo (seveda enotno in čvrsto) urediti s pomočjo vojske. Edini, ki tega še niso doumeli, so nekateri jastrebi med generali prosrbske državne armade.

Seveda se zdaj zlasti Srbom mudi, da bi iztržili čimveč v medsebojnih pogajanjih o usodi bivše druge Jugoslavije, saj bodo svojo marioneto (dr. Borisava Jovića) imeli na krmlu potapljalajoče se države le še dva meseca in pol. Potem je na vrsti – če mu bo sploh usojeno – za poglavarja (kakršnakoli že bo) skupnosti Stipe Mesića, to pa pomeni, da bo konec izzivanj in podtikanj, ki si jih je privoščil dosedanji predsednik predsedstva SFRJ.

Kako gre Mesić Srbom v nos, kažejo nenehni napadi nanj v Miloševićevih glasilih, začnajo se spet mitingi proti Mesiću, vključno s podivjanimi Beograjkankami v krznih (zgodovina se ponavlja, samo Srbi se iz nje ne nauče ničesar; o tem nam pričajo spomini na mitinge in gesla Dol s Kučanom, Smole dole, Dol s slovenskimi separatisti, ki so državljanje Slovenije – izjema so bili seveda doseljenci iz Srbije – združili v ponosnem in trmestem odporu zoper balkanske manire), srbski »borci« zbirajo podpise zoper Mesića itd. Skratka, spet balkanska igra, ki smo jo že nekajkrat morali gledati, saj zaradi »bratstva in enotnosti« doslej nismo mogli predčasno zapustiti teatra...

Spet boni in sodi-lihi dnevi?

Niso pa samo Srbi tisti, ki se jim mudi. Iz čisto drugačnih vzrokov bi si bili radi na jasnem vsi tisti državljani, ki so pripravljani delati, si prizadevati za večjo blaginjo, pa jim sedanje zapletene in negotove razmere to preprečujejo. Že nekaj časa je jasno, da noben pameten tuj poslovnež ne bo vlagal v državo ali državljanje, za katere se danes ne ve, ali jutri še bodo, ali jih bo pojutrišnjem morda zasedla nekakšna ljudska armada, ali bodo ob denar, tako kot so dejansko ob lasten denar na tisoči jugoslovanskih državljanov.

Najbolj črnogledi za vmesno obdobje, ko so v teku pogajanja o »državnosti« in »skupnosti«, napovedujejo celo znova vse tiste hude dni, ki smo jih že bili doživljali:

- bone za olje in sladkor,
- točke za kruh in meso,
- sode in lihe dneve (omejitve vožnje zaradi pomanjkanja goriva).

Te misli niso izvite iz trte, saj se poznavalci sklicujejo na to, da Jugoslavija ne bo več dobila posojil od mednarodnih denarnih ustanov (Mitja Gaspari, viceguverner Narodne banke Jugoslavije, lahko samo briše prah v pisarnah finančnih mogotcev v Washingtonu, sprejeti ga ni pripravljen nihče, kaj šele poslušati), to pa pomeni dokončen zlom jugo gospodarstva. Tukaj je še JLA, saj zahteva denar, ki ji ga »dolguje« država za lani (5,5 milijard din, od katerih bi morala biti tretjina kot prispevek republik v zvezni blagajni do 18. februarja, pa v njej ni še niti dinarja). Ta denar bi bilo torej mogoče dobiti samo z dodatnim tiskanjem dinarjev.

Kdaj nova devalvacija?

Tukaj je zdaj Marković v precepu, iz katerega ni videti rešitve: če bo dal tiskati denar, da vojak ne bi bili lačni in oficirji ne brez plač (s tem bi si kupili »socialni vojaški mir«), bo prekršil pogoje svetovnih denarnih ustanov in poži besedo, da se bo držal dogovorjene denarno-posojilne politike, v kateri ni predvideno dodatno tiskanje denarja v prvih treh mesecih 1991; s tem pa bi bilo konec sanj o dodatnem dotoku okrog pet milijard dolarjev svežega denarja, ki naj bi jugoslovanskemu gospodarstvu pomagal prebroditi najhujše čase. Če pa Marković ne bo ugodil generalom, se lahko zgodi marsikaj oziroma nam spet preti nevarnost vojaškega udara, nevarnost, za katero smo mislili, da je že šla v zgodovino Jugoslavije 1945–1991.

Še ena možnost je, morda najbolj stvarna, da bi vsaj nekoliko pomagali gospodarstvu, ki je še sposobno držati se nad vodo (v glavnem je samo še na Hrvaškem in v Sloveniji), možnost, o kateri se zadnje čase vse glasneje šepeta: devalvacija. Zdrav ljudski trg je že kmalu po Markovićevih IDEM=9 din in po razpadu deviznega trga, toliko opevanega spet po Markoviću – pri tem so najbolj nastradali spet prav povprečni državljani, ki ne morejo do lastnih deviz v naših bankah – nastavljen realen tečaj: IDEM=12 din (v Ljubljani) do 16 din (v Zagrebu). Zakaj si Marković zapira oči pred realno vrednostjo dinarja doma (v tujini ga v glavnem ne priznajo več) in koliko časa jih bo še, se sprašujejo poznavalci; dodajajo pa še, da dinarja ni mogoče spet devalvirati sredi turistične sezone...

Lojze Peterle in Herman Rigelnik med novinarsko konferenco, na kateri so predstavili politični položaj Slovenije in položaj koncerna Gorenje v svetu.

Predvolilne obljube dolg volilcem

Predlog republiškega proračuna namenja za cestno gospodarstvo le 4,5 milijarde dinarjev. Z avtocesto Celje-Ljubljana ne bo nič

Zdajšnja slovenska oblast je v času pred volitvami obljubljala marsikaj. Med drugim izredno glasno tudi ureditev infrastrukture, predvsem pa čimprejšnjo izgradnjo cestnega križa v Sloveniji. Že pred meseci smo v Novem tedniku zapisali, da bo s slovenskim cestnim križem sicer velik križ, a nekaj smo si od vsega skupaj le obetali. Že zato, ker vsi natančno vemo, da danes marsikdo ne bi bil župan, poslanec ali minister, če v tistih predprilskih dneh volilcem ne bi pred nosom mahal prav z izgradnjo avtoceste.

Za celjsko območje volilci še niso pozabili obljub o - zdaj tudi od legitimne oblasti požegnani - izgradnji avtocestne povezave Celje-Ljubljana. K sreči teh obljub niso pozabili tudi izvoljeni, zdajšnja oblast. Zato tudi tolikšen odpor, huda kri in protesti ob razgrnitvi predloga republiškega proračuna, ki predvideva za cestno gospodarstvo tretjino manj denarja kot ga bo dejansko zbrano v te namene. Celjani, pa tudi širše Stajerci in Korošci, so užaljeni in počutijo se zapostavljene, saj je severo-vzhodna Slovenija spet skoraj v celoti izpadla iz načrta cestnih gradenj. Edino, kar se bo na tem območju delalo, bo dokončanje del pri izgradnji mejnega prehoda Sentilj, odsek avtoceste Arja vas-Vransko pa je v celoti izpadel iz načrta gradenj.

V Republiški upravi za ceste so za leto predvideli, da bodo za novogradnje namenili 2,1 milijarde dinarjev, predlog republiškega proračuna pa v te namene predvideva le 1,4 milijarde dinarjev. Grobo povzeto to pomeni, da bodo z dodeljenim denarjem lahko pokrili le nadaljevanje del za dokončanje karavanskega prehoda in gradnje mejnega prehoda v Sentilju, močno bodo zmanjšana vlaganja v gradnjo nekaterih odsekov avtocest - povsem pa bo denarja zmanjkalo za odsek Arja vas-Vransko.

O tem so prejšnji tork v Celju razpravljali predstavniki vseh osmih občin celjskega območja in vodstvo celjskega Cestnega podjetja, ki so sprejeli tudi nekaj obvezujočih sklepov. Spraševali so se, kdo je tisti, ki pripravlja prednostni vrstni red cestnih novogradenj in Republiški upravi za ceste na ta račun izrekli nezaupnico, hkrati pa zahtevali, da se namenski cestni denar porabi samo za gradnjo in vzdrževanje cest. Republiški poslanci tako sestavljenega proračuna (ki ne upošteva zakonitosti uporabe namenskih sredstev) ne smejo sprejeti, je bila zahteva ljudi s Celjskega.

Iz cestnega dinarja, cestnin in cestnih taks se bo leto v Sloveniji zbralo 6,8 milijarde dinarjev, cestarjem pa bo od tega zneska po predlogu republiškega proračuna pripadalo le 4,5 milijarde dinarjev. Kam bo iz republiške blagajne šlo preostale 2,3 milijarde dinarjev? Nekateri ugotavljajo, da jih republiška vlada na-

menja za gašenje socialnih nemirov, drugi spet sklepajo, da bomo Slovenci dobili še nekaj novega orožja - a končno to sploh ni pomembno.

Pomembno je to, da je cestni sklad zakonito še vedno namenjen le gradnji in vzdrževanju cest, na kar so opozarjali tudi predstavniki celjskega območja. Ob tem pa so ponovno prikazali že nekoliko-krat uporabljene izračune, da osem občin celjskega območja skupaj s tremi koroškimi zbere iz cestnega dinarja kar petino celotnega slovenskega cestnega denarja, če pa k temu prištejemo še cestnine in cestne takse, je tega denarja že za tretjino.

Direktor celjskega Cestnega podjetja Andrej Kamenšek je predstavil okrnjeno varianto gospodarjenja s cestami in opozoril, da bo na celjsko območje še največ denarja odpadlo za večje rekonstrukcije regionalnih in magistralnih cest, zmanjkalo pa ga bo za manjše rekonstrukcije, gradnje mestnih obvoznik in redno vzdrževalno delo. Ob tem pa je umestno vprašanje, ali je 6,5 odstotka od večjim rekonstrukcijam namenjenega denarja, ki naj bi ga namenili na Celjsko, sploh veliko.

Pa še nekaj podatkov, ki bodo razjezili občane. Kaže, da z nadvozom Tremarje letos ne bo še nič (in bomo ob malce večjem deževju spet lahko plavali proti Laškem), čeprav ga v republiki obljubljajo že več kot 10 let. Velenjčani bodo ostali odrezani od Koroške, Huđa luknja pa bo strah in trepet voznikom, ki se ji ne morejo izogniti. Če bi Sentjurčani nekako še požrli, da bodo ostali brez obvoznice, pa skupaj s Smarčani ne morejo molčati ob katastrofalni cesti, ki povezuje obe občini. Vseh osem občin vključno s preostalo Stajersko, pa ostaja brez avtoceste do Ljubljane.

Odločitev 5. marca

Republiški poslanci bodo v skupščinskih klopih 5. marca predvidoma sprejemali proračun. O tem, ali bo sprejet predlog proračuna, ki je naletel na toliko protestov (ob cestah omenimo le še odpor

slovenskega gospodarstva, ki se čuti prešibko za tolikšne obremenitve), je še prezgodaj govoriti.

Dejstvo pa je, da na Celjskem ideje o tem, da bi ves cestni denar zadržali na svojem območju in nekako v slogu »republika v republiki« reševali svoje cestne zadrege, postaja spet vse bolj živa. Potrdil jo je tudi celjski župan in poslanec v republiškem zboru občin Anton Rojce, ki se čuti politično odgovornega do svojih volilcev in predloga republiškega proračuna, kljub temu, da ga je izdelala njegova, Demosova vlada, ne more podpreti.

Podpora ministru Krajncu

V prehodnem obdobju, tik pred razgrnitvijo predloga republiškega proračuna, je na ministra za promet in zveze Marjana Krajnce letela vrsta pripomb, da njegove obljube o boljši cestni povezanosti

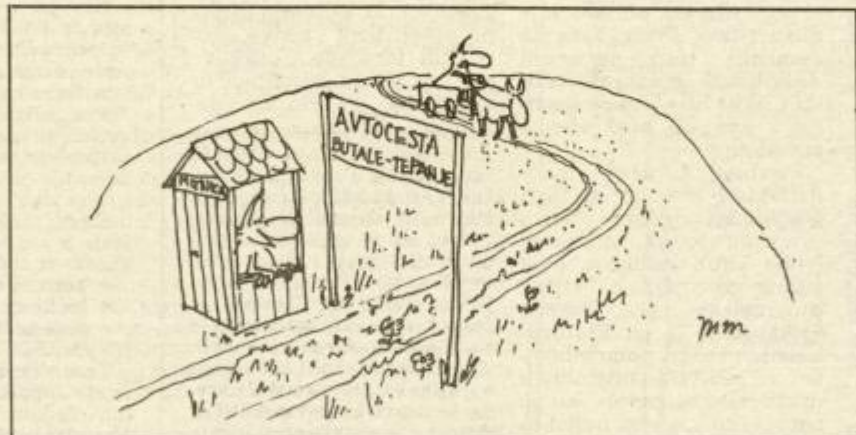
Predstavniki celjskega območja se čutijo zapostavljene, celjsko območje skupaj s Stajersko že dolgo nosi na svojih plečih breme republiškega razvoja, na našem območju zbran denar pa se ne vraga nazaj v razvoj teh krajev.

Vodja Republiške uprave za ceste Andrej Levičnik (povzeto po Večeru) pa na te obtožbe odgovarja: »Naloga strokovne službe Republiške uprave za ceste je in bo tudi v prihodnje, predlagati - na osnovi strokovnih kriterijev - prioritete pri gradnji in drugih ukrepih na našem cestnem omrežju. Pri tem izhaja RUC iz načela enotnega obravnavanja magistralnih in regionalnih cest v Sloveniji, ne glede na razdelitev sredstev, in nadaljuje: »Popolnoma jasno je, da ultimativna stališča ne bodo omogočila konstruktivnega dela na tem področju in s tem čimprejšnje izgradnje in posodobitve cestnega omrežja v Sloveniji.«

Slovenije, ne bodo rodile sadov. Zdaj je minister Krajnc skorajda edini in osamljeni mož v slovenski vladi, ki se še vedno bori za »svoj« cestni denar. Minister Krajnc je bil tisti, ki je predlagal in zagovarjal diferencirano (višjo) ceno goriv v Sloveniji in zato je tudi v zakonu zapisano, da bo Slovenija za ceste namenjala 34 odstotkov denarja od prodajnih cen goriva. V dobri veri, da bomo razmere na slovenskih cestah vendarle uredili, je pred približno mesecem zavrnil sicer upravičene zahteve avtoprevoznikov po razpolovitvi cestnih taks.

V takratnih odločitvah ga je vselej podprla vlada, zdaj pa ostaja minister Marjan Krajnc med svojimi stanovskimi kolegi osamljen. Le podpora med občani mu je močno porasla, a kaj, ko le redkokdo verjame, da bo to kaj pomagalo.

IVANA STAMEJČIČ

Jeffery Sachs na Rogli

Tile me sprašujejo, če se kaj ukvarjam s športom? Hm, no ja, kljub temu, da sem profesor na Harwardu, njihovega osmerca ne vozim...

Je pa to res težko vprašanje. Raje bi imel, da me kaj vprašajo o Markoviču, Jugoslaviji...

»S športom se ukvarjam, najraje še vedno z zbijaanjem hiperinflacije. To je kot bowling. Enkrat ti uspe, drugič ne.«

»Je pa dobra plat tega, da spoznavam eksotične dežele. Bolivijo, Izrael, Jugoslavijo, Slovenijo. In še kakšen dopust pade takole zraven. Slovenija je res 'beautiful' dežela.«

TRAČ nice!

Prijatelji so želeli podariti našemu znanemu športniku Stanku Lorgerju za njegovo 60-letnico cepivo proti hitrosti, pa so ga zaman iskali v Švici in drugod po Evropi. Napaka - obrniti bi se morali na naše gospodarstvenike ali pa vsaj politike. Če bi ga ti malo odstopili profesorju Lorgerju, bi bilo za vse prav - ne bi več capljali na mestu (ali vzvratno), Stanko Lorger pa ne bi spravjal ob sapo vsakogar, s komer se sprehodi ali zavrti na plešišču.

Janez Janša je v Slovenskih Konjicah ostro zanimal, da bi bil v sorodu s Sandijem Grubeličem. Tudi njegova sestra ni z njim v sorodu niti kdo drug iz zlahte, še celo njegova žena ne, je zavrnil. Tudi z Obrtniško-podjetniško stranko, katere poslanec je Grubelič, ni imel ničesar. Ustanovili so jo komunisti, na slavnostnem zboru stranke pa ni bil govorec on, ampak Miran Potrč. Kako ljudje vse pomešajo!

Konjičane so zanimala tudi povsem praktična vprašanja. Na primer: »Zakaj ima Janez Janša tako veliko spremstvo in koliko to stane?« Odgovor: »Nobenega spremstva nimam. Če ste ga videli, mi ga pokazite, saj gre očitno za »spremstvo«. Glas iz dvorane: »Butel, tisto so bili lovci!« Drug primer: »Ali se lahko zaposlim pri teritorialni obrambi Slovenije kot špijon in koliko bi zaslužil?« Odgovor: »Špicljev ne zaposlujejo. Poiščite si službo drugje.« Prijaznim Konjičanom niti ni bilo treba vedno odgovoriti. Na vprašanje, zakaj mu ne grozijo z zaporom tako kot Martinu Speglju, so kar sami odgovorili: »Ker je že bil zaprt.«

Srečanje na vrhu so pomenovali sestanek slovenskih Zelenih in SDP. Nič čudnega, saj so se srečali v zgornjem nadstropju nove stavbe SDK. Vod-

stvo SDP se je na vrh pripeljalo z levim dvigalom, vodstvo Zelenih pa z desnim. Nekateri so takoj začeli natočevati, da gre za simboliko.

Nova stavba SDK ima poleg genialno zasnovanih trezorjev še nekaj projektantskih biservov. Radiatorji so na primer postavljeni sredi sejne sobe, kar estetsko sicer ni vredno komentiranja, je pa zadeva vsekakor praktična, saj služi namesto mizic. Morda pa je projektant imel v mislih prav to?

Zelenega Jožefa Jarha so spregledali tudi republiški funkcionarji, ki jim je že zatežil s svojimi veleprojekti. Minister Tancig mu je namreč na srečanju SDP-Zeleni prijazno pojasnil, da so njegove ideje sicer krasne, so pa popolnoma nepraktične.

Vest stoletja za Celje! Cinkarna je pričela s prestrukturiranjem svoje prodaje (morebiti tudi proizvodnje). V svoji tovarniški prodajalni je namesto titanovega belila začela ponujati olje po 18,50 in sladkor po 10,50. Eureka!

Pogled na glave celjskih managerjev iz zadnje klopi: šest belolasih, trinajst sivolasih, pet nekoliko temnejših (tu in tam kakšiv las), eden neidentificiran. Na mladih svet stoji!

Slovenski filmski umetniki so očitno spregledali umetnika-scenarista Petra Rezmana, velenjskega Zelena. Njegov scenarij za film Obisk je narejen po normativih slovenske filmske produkcije - manj kot razumeš, boljši je film.

Slovenski film ima v Celju vendarle svoje stalne gledalce. Devet (9) smo jih našli po prodaji abonmajev, mednje pa se je na prvo mesto uvrstil zdravnik dr. Brane Mežnar. Ta je v strahu, da bo zmanjkalo vstopnic, šele tri dni pred pričetkom priveditve prišel v kino Union, kupil abonma in na koncu ni vedel, ali naj bo zadovoljen ali razočaran. Kdo so bili preostali redni kino obiskovalci, še ugotavljamo.

Da se tudi kdo iz politike zanima za slovenski film, sta dokazala Vitodrag Pukl in dr. Katja Boh. Kljub obilici dela v skupščini sta sedla v avto in se pripeljala v Celje na otvoritev filmskega festivala. Takoj za tem sta se vrnila v Ljubljano, vmes pa prav gotovo izrekla kakšno pikro na račun dveh svojih kolegov ministrov. Na tistega, ki mu ni mar kulture in na tistega, ki si siet prizadeva za ceste, pa se to na poti med Celjem in Ljubljano prav nič ne pozna.

Jože Volfand ni bil zadovoljen z izborom fotografij za razstavo, ki jo je sam postavil ob letošnjih Dnevih slovenskega filma. Izbor se je nanašal le na zadnja leta, ko je bil sam malo prisoten, fotografije iz prvih let, ko je bil večkrat viden, pa so skrivnostno izginile iz Muzeja revolucije, kjer so jih hranili. Za njegove oboževalce torej tale fotografija.

Bodo davki zato klki obrt?

Obrtniki protestirajo, grozijo s štrajkom, neplačevanjem obveznosti in odpustitvijo delavcev

Pospeševanje razvoja drobnega gospodarstva je bil priljubljen refren govorcev starega sistema, s temi besedami na ustnicah so šle v volitve nove stranke. Iz velikih obljub se je konec preteklega leta rodil komplet davčnih zakonov, s katerimi se menda Slovenija močno približuje Evropi. Na nesrečo pa obrt ni sposobna plačevati evropskih davkov, saj se zdalec ni dosegla potrebnega in zaželenega razvoja. Sedaj, ko ji država pušča za razvoj ali za novo zaposlovanje še manj denarja kot pred reformo, ga tudi ne bo.

Obrtniki novo davčno zakonodajo ocenjujejo za nepremišljeno, nedorečeno in neutemeljeno s potrebnimi predhodnimi izračuni. Obrtnikom jemlje več kot prej, vsekakor pa tudi več, kot so sposobni dati. Zato protestirajo v celi Sloveniji, obrtniki posameznih občin pa podpirajo vse skupne zahteve in predloge o kolektivnem štrajku ter protestnem neplačevanju davkov in prispevkov - če bo Republiška uprava za družbene prihodke še naprej ignorirala njihove pripombe.

Enako pozorno kot obrtniki spremljajo dogajanje pri njih zaposleni delavci. Če zakon o davkih in izplačane osebne dohodka ne bo spremenjen, grozi odpoved 7 do 8 tisoč delavcev pri obrtnikih v Sloveniji. Takšne so napovedi, a podatki o zaposlovanju in odpustitvah pri obrtnikih na celjskem območju jih zaenkrat ne podpirajo. V večini občin obrtniki še vedno zaposlijo več delavcev, kot jih odpustijo, vendar to v prvem mesecu spremenjene zakonodaje ne po-

lo je primanjkovati naročil, dela jim niso več plačevali, potem pa so se povečale še dajatve na osebne dohodke delavcev. Posledica so odpusti in zaposlovanje za določen čas. Več kot polovica na novo zaposlenih delavcev v letu 1991 je zaposlena samo za določen čas. Obrtniki so se tako zavarovali. Takoj, ko bo še bolj zaškripalo, jih lahko odpustijo, ugotavlja sekretar območnega odbora sindikata delavcev obrti Marjan Jeranko. Še on, ki je čisto po sindikalno vedno najprej iskal krivdo pri obrtnikih, ugotavlja, da jih je davčna zakonodaja hudo udarila in da grožnja z odpustitvijo delavcev, če ne bo sprememb, ni iz trte zvita.

Po novem morajo obrtniki plačati vse prispevke in davke tudi pri nadomestilih za čas bolniške in drugih odsotnosti z dela. Ob krčenju pravic iz zdravstvenega varstva in vse večji denarni participaciji konjiški obrtniki zahtevajo, da nadomestila oprostitjo plačila prispevkov in davkov.

Delo ja, plačilo ne

Anton Tehovnik ima kovinostrugarstvo v Spodnjih Prelogah. Zaposlenih je imel 7 delavcev, danes ima samo še enega. Ostale je moral postopno odpustiti, ko so firme prenehale redno plačevati. Zaposlil bi lahko ljudi in tudi dela bi imel zanje dovolj: »Še enega delavca, ki bi ga res potreboval, si ne upam zaposliti zaradi strahu pred dajatvami. Ob volitvah so nam obljubljali ugodnejšo zakonodajo, sedaj pa ne moremo spraviti skupaj dovolj denarja za vse dajatve. Delovna sila je za povprečnega obrtnika predraga, še zlasti, ker številne firme obljubljajo materialne kompenzacije, s katerimi si pri plačah ni mogoče pomagati. Vse kaže, da bodo lahko preživele le družinske obratovalnice, kajti le družinskega člana

plačevati? Najlažje je odpustiti delavca. Vendar tega ne želimo, saj je dobre obrtne delavce težko najti. Če takega izgubiš, boš v boljših časih težko našel enako dobrega. Ampak če nimaš druge izbire...

Jože Bračić iz Zreč izdeluje klimatske naprave. Šest let je zaposloval dva delavca, sedaj je zaradi neplačevanja moral oba odpustiti. Oba bo vzel nazaj, če bo za opravljeno delo spet prejel plačilo. »Če bi bil denar, tudi davki ne bi bili takšen problem. Sedaj pa so pika na i,« pravi. Podobno razmišljata tudi Simon in Aleksander Rjavec, ki imata strojno ključavničarstvo v Celju. Zaposlujeta 6 delavcev in za vse je zaen-

Pred dvema letoma so pri konjiškem izvršnem svetu ustanovili sklad, ki vzpodbuja zaposlovanje delavcev pri obrtnikih. Lani so z njegovo pomočjo zaposlili 80 ljudi, v začetku leta 1991 so razdelili za 60 delovnih mest nepovratne pomoči. Pomoč za eno delovno mesto je 30.000 dinarjev. Prijav je bilo seveda veliko več, kot je bilo denarja, in ker se za v sklad zadnje časa priliva vedno manj, bodo namesto nepovratnih pomoči verjetno uvedli ugodna posojila. Vsekakor bolje kot nič, čeprav enkratna pomoč ob visokih obremenitvah osebnih dohodkov delavcev ne pomeni veliko. Posamezniki pa so se s tem denarjem vseeno skušali koristiti - vzeli so ga, novih delovnih mest pa niso odprli. Od teh bodo denar izterjali. Koliko primerov pa bo v tej in v drugih občinah, ko bodo zaradi velikih obremenitev obrtniki delavcem plačevali denar na roko, je težko predvideti. Čeprav bo to na škodo njihove socialne varnosti, delavci »dodatku« gotovo ne bodo oporekali.

krat dovolj dela, saj so s svojim aluminijevim programom konkurenčni.

V gostilni Irme Koštomaj v Celju je 6 redno zaposlenih. Ker imajo kljub težavam s prometnim davkom in zato višjimi cenami dovolj prometa, jim zaenkrat delavcev ne bo treba odpustiti, a ne

Zanimivo pa je, da so sedaj delavci pri obrtnikih bolje zaščiteni, kot so bili. Zakon o delovnih razmerjih jih izenačuje z vsemi drugimi delavci tudi v primeru, če postanejo tehnološki višek. Torej jih obrtnik ne more kar postaviti na cesto, ampak mora zanje tako ali drugače skrbeti pol leta. Ne glede na to pa obrtniki ravno še po starem in delavce odpustčajo od danes do jutri: »Delavci se ne pritožujejo. Vidijo, da res ni dela, in se jezijo kvečjemu v primeru, če se iz neke obratovalnice znejejo na cesti prvi. Strah pred izgubo zaposlitve je vedno močnejši in z ljudmi lahko delaš, kar hočeš. Vsakdo si pač misli, da je boljše malo potrpeti, če-

Prijave in odjave delavcev pri obrtnikih

občina	letu 1990		januar 1991	
	prijave	odjave	prijave	odjave
Celje	602	421	63	50
Laško	145	101	7	18
Sevnica	230	183	64	23
Sl. Konjice	187	148	21	23
Šentjur	158	138	14	5
Šmarje	211	177	35	7
Zalec	329	308	34	32
Velenje	350	327	52	36
Mozirje	247	183	24	18

V vseh občinah so lani obrtniki zaposlili več delavcev, kot so jih odpustili, januarja letos pa se je število zaposlenih zmanjšalo v občinah Laško in Slovenske Konjice.

prav za manjšo plačo - samo da imaš delo». Ampak tako ni samo pri obrtnikih, se striinja Marjan Jeranko.

Brez vzpodbud

Nova davčna zakonodaja ne vzpodbuja ne razvoja ne zaposlovanja. Obrtniki imajo davčno olajšavo za nove zaposlitve samo v primeru, če zaposlijo človeka, ki je bil že dve leti prijavljen na zavodu za zaposlovanje ali pa invalida. Brez zaposlitve strokovnjakov in vseh drugih delavcev morajo prevzeti v celoti

Dolgoročne posledice za razvoj obrti pa bo brez dvoma prineslo tudi zmanjšanje olajšav za naložbe. Lani so jim še priznavali do 60 odstotkov vrednosti naložbe v obratna ali osnovna sredstva kot olajšavo, sedaj jim priznajo le še do 10 odstotkov. Če ne bo sprememb, bodo naložbe v obrti zaustavljene, s tem pa si tudi ne moremo obetati njenega razvoja.

Med stvarmi, ki kopljejo jama obrti in obrtnike tudi najbolj razburjajo, pa so akontacije za davek od dejavnosti. V začetku leta so jim določili akontacije, ki so bile kar 13-krat večje od davčnih obveznosti v letu 1989. Februarja so na pritožbe obrtnikov sicer zmanjšali faktor s 13 na 6,497. To pa je še vedno preveč in več, kot lahko obrtniki plačajo. Konjiško, celjsko in druga obrtna združenja zato zahtevajo, da metodologijo izračuna akontacij za leto 1991 še en-

krat proučijo in določijo akontacije glede na plačano realizacijo. »Znano je, da plačila za opravljeno delo oziroma dobavljeno blago kasnije oziroma jih v zadnjem času sploh ni ali pa so neizterljiva. Zakonodajalec mora upoštevati splošne pogoje gospodarjenja, zato zahtevamo, da to uredite tako, da obrtnikom ne bo treba vračati obrtnih dovoljenj, odpustiti delavcev in prihajati na Skupnost za zaposlovanje kot breme,« so zapisali konjiški obrtniki v pismu, naslovljenem na vse odgovorne republiške organe.

Vse to bremeni vse obrtnike. O stiskah posameznih dejavnosti pa bi lahko napisali nadaljevanko. Prizadeti so gostinci, ki so doslej plačevali le 36 odstotkov predpisanih stopenj prometnega davka, sedaj pa ga morajo v celoti. To seveda bremeni kupce, a tudi gostince, ki cen ne morejo pretirano povečevati, če nečje izgubiti gostov. Trgovci so sicer na tak način še navajeni, vendar so večje davčne stopnje prizadele tudi njih.

Skratka, povsod v obrti so težave. Res so tudi druge - vendar smo od te veje gospodarstva pričakovali veliko, največ. Če naj bi izpolnila vsaj delček pričakovanja o hitrejšem razvoju in zaposlovanju presežkov delavcev, bo potrebnih veliko sprememb. Takšnih, ki obrti ne bodo izenačevale z ostalim gospodarstvom, ampak ji bodo dajale boljše možnosti.

MILENA B. POKLIČ

Ampak najstarejša obrt se vedno najbolj pali!

meni veliko. Dejanske obremenitve obrtnikov, pogovori s predstavniki obrtnih združenj in posamezni obrtniki namreč potrjujejo razloge za zaskrbljenost.

Delavci so predragi

Zakon o davkih na izplačane osebne dohodka je po izračunih v konjiškem obrtnem združenju povečal obremenitve ob izplačilih osebnih dohodkov v povprečju vsaj za 18 odstotkov. V republiki so izračunali, da so obremenitve večje za 15 do 30 odstotkov, pri visokih plačah pa tudi do 60 odstotkov. Konjiško in druga obrtna združenja zato zahtevajo, da se poseben 12-odstoten republiški davek na izplačane bruto osebne dohodka, ki ga poznamo kot davek na »plačilno listo«, ukine.

Do velikih razlik pri obremenitvi posameznega osebnega dohodka prihaja zaradi progresivne lestvice za obratni davka. Če bruto osebni dohodek presega 80 odstotkov povprečja zaposlenih

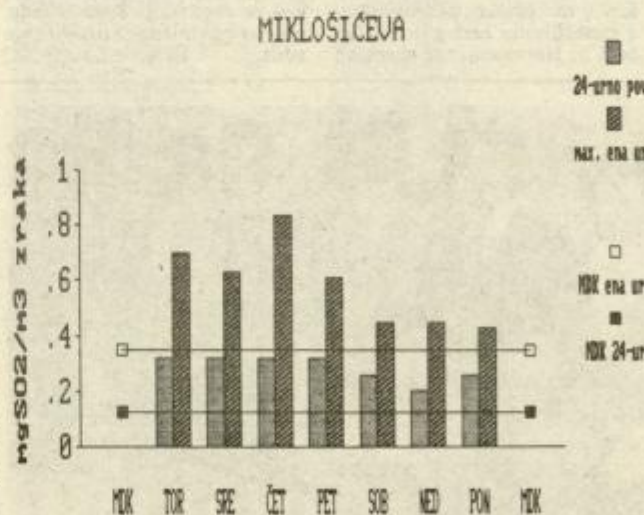
lahko pustiš čakati na plačo nekaj mesecev. Z delavci pa se obrtniki ne moremo in nočemo igrati, saj imajo svoje družine, svoje potrebe. Kaj lahko naredim, če lahko delavcu jamčim delo, ne pa tudi plačila? Večina obrtnikov nas je ekonomsko šibkih in več kot dva do tri mesece brez plačila ne bi vzdržali. Razen, če bi prodali svoja osnovna sredstva, da bi imeli za stroške iz dela.»

Predsednik konjiškega obrtnega združenja Jože Sorsak prav tako ugotavlja, da so obdavčitve osebnih dohodkov delavcev pretirane. »Vse gre v to smer, da bi našo vejo gospodarstva uničili,« pravi. »Gre za preživetje in če ne bo sprememb, bodo obrtniki prisiljeni odpustiti delavce, saj ne bodo imeli denarja za njihove plače. Predsednik celjskega obrtnega združenja Leopold Drame tudi opozarja na ogroženost zaposlenih: »Kaj lahko naredi obrtnik, ki mu dela ne plačujejo redno, sam pa svoje obveznosti mora

bi si jih upali zaposliti še več. V krznarstvu Steva Paviča v Celju je zaposlena samo žena Fanika: »Saj veste, da z rokami ni še nihče obogatel. Nova zakonodaja najbolj prizadeva ravno srednje obrtnike in storitveno obrt še posebej. Zaskrbljeni smo. Če drugi opozarjajo, da je edini izhod v družinski obrti, moram reči, da je ravno to past. Če je cela družina vezana na obratovalnico, lahko od danes do jutri postane cela družina socialni problem. Preživeti družino in davkarijo je vedno težje.«

Delavci molčijo

»Do leta 1989 so obrtniki večinoma odpustili delavce le takrat, kadar so se z njimi sprli. Lani, ko so se problemi v gospodarstvu zaostri, so prvi odpustili delavce stari sindikalni znanci. Ostali obrtniki pa so nas začeli opozarjati, da dolgo ne bodo več vzdržali. Za svoje ljudi so se borili, konec leta pa je pričelo pokati po vseh šivih. Zače-

Zrak v Celju

Na merilnem mestu v Miklošičevi ulici je v času od 19. do 24. 2. 24-urno povprečje štiri dni zapored znašalo 0,32 mg SO₂/m³ zraka (od 19. do vključno 22. februarja), kar je bilo istočasno najvišje izmerjeno 24-urno povprečje v preteklem tednu. Najvišje enourno povprečje smo izmerili v četrtek 21. februarja ob 10.30, ko se je koncentracija SO₂ v zraku povzpela na 0,83 mg SO₂/m³ zraka.

Na merilnem mestu v Miklošičevi je bil zrak z ozirom na 24-urne povprečne koncentracije ves pretekli teden prekomerno onesnažen. Tudi enourne povprečne koncentracije so vsakdan za nekaj ur presegle najvišje dovoljeno enourno povprečje.

Zaradi močne onesnaženosti zraka smo v skladu z določili Odloka o varstvu zraka občine Celje predlagali izvršnemu svetu občine Celje uvedbo alarmov 1. stopnje 19., 20., 21. in 22. februarja.

Sodelovanje s koroškimi Slovenci

Vodstvo celjske Delavske univerze je skupaj s predstavniki občinske vlade pred kratkim navezalo stike s Katoliškim domom prosvete iz Tinja na avstrijskem Koroškem. Gre za trajno sodelovanje, ki naj bi ga obe ustanovi sprva začrtali z izmenjavo razstav ter predavanj in kasnejše dograjevali z medsebojnimi obiski in skupnimi projekti.

Katoliški dom prosvete v Tinju je s slovenskim denarjem, investitor je bil brat Prežihovega Voranca, obnovljena in v sodobno galerijo in kulturni center urejena stavba, kjer se srečujejo koroški Slovenci. Vrsta odmevnih razstav in prireditev pa je sicer slovenski Katoliški dom prosvete približala tudi Avstrijem.

Celjani so se ob obisku v Tinju sprva dogovorili le za izmenjavo razstav in predavanj - načrtujejo pa tudi vrsto pogovorov o koreninah slovenstva in s tem povezani dejavnosti.

IS

Plastična misel

Galerija Kulturnega centra Ivana Napotnik Velenje tudi letos nadaljuje kakovostno ponudbo razstav, ki imajo zato tudi širok krog obiskovalcev. V petek zvečer so po kulturnem programu, ki sta ga izvedla mezzosopranska Majda Švagan in pianist Robert Mracsek, postavili na ogled skulpture in risbe Erika Lovke.

Erik Lovko, doma s Postojne, se je s svojimi umetniškimi deli potrdil na številnih samostojnih razstavah doma in v tujini, za kar je prejel laskava priznanja in nagrade.

Kritik Aleksander Basin je avtorju za popotnico k velenjski razstavi zapisal, da je iztekajoče deveto desetletje tega stoletja, v katerem je umetnostni izraz doživel toliko sprememb in preobratov, ponudilo tudi velika odkritja. To situacijo v kiparstvu zaznamuje zazrtost plastične misli, skozi katero je mogoče spoznavati avtentičnost današnjega življenjskega trenutka v njegovi krizni razpjetosti.

Prav plastična misel - to je mogoče ugotovljati na vsakem pregledu novodobnega kiparstva - je značilna tudi za Erika Lovko, katerega izhodiščni motiv in tema hkrati je torso, v čvrsti, možati belini, kot personifikacija poguma, zrelosti in modrosti. Vredno ogleda.

MP

Večna likovna iskanja

Pregledna razstava članov DLAC v Muzeju revolucije

Člani društva likovnih amaterjev Celje so tudi letos postavili na ogled in v oceno ljubiteljem likovne umetnosti nekaj svojih del, ki jih je z otvoritvenim govorom pospremljal na pot predsednik društva Jože Perčič, dogodek pa so obogatili učenci Glasbene šole Celje. Razstava je vredna pozornosti posebej zato, ker letos na njej sodeluje kar 19 avtorjev (društvo ima okoli 30 članov) in ker je izbor in smiselno postavitvev razstave opravil akademski slikar Avgust Lavrenčič. Dela bodo na ogled do 2. marca.

Ceprav je razstava glede na tolikšno število avtorjev heterogena in iz nje odsevajo večna iskanja likovno nadarjenih avtorjev, je njeno skupno sporočilo želja po miru, po neokrnjeni naravi, po lepoti, sožitju in skladnosti. Nekaterim avtorjem je to bolj, drugim nekoliko manj uspelo, česar se zavedajo tudi sami. Zato so kot člani društva pod okriljem Zveze kulturnih organizacij Celje deležni tudi različnih strokovnih seminarjev, mentorstva in likovnih kolonij, kjer sodelujejo s priznanimi slikarji, se od njih učijo in spoznavajo bogastvo likovnega sveta.

Nekatera dela, ki so na ogled v Muzeju, so zato že na visoki kakovostni ravni in je v njih čutiti navdih časa in določene trenutke, celo »zalivske motive« v goreči oranžno rumeni barvi, pa

Utrinek z razstave, v katero je občinstvo popeljal predsednik društva Jože Perčič (levo), ob njem so na fotografiji člani: Jure Godec, Alica Javšnik in Ljuban Sega.

Foto: Edi Masnec

sonce drugega avtorja, ki želi, da ne pozabimo nanj, drugod spet »božje oko«, pa podvodni svet...

Društvo likovnih amaterjev Celje je po dolgih letih čakanja dobilo prostore na Ljubljanski cesti 16. Potrebno jih bo še preurediti, potem pa bo v njih lahko zaživela društvena aktivnost. Čeprav je vsak slikar zase nujno individualist, so srečanja nujna, pogosta in poučna, zatrjujejo člani, ki imajo v svojih vrstah tudi ljubitelje likovne umetnosti, kar je posebnost društva. Društvo jih ima namen povezati v posebno klubsko dejavnost, je bilo slišati tudi na občnem zboru.

ki je sledil odprtju razstave v Muzeju revolucije.

MATEJA PODJED

Čas za ples

Medtem ko se je Plesni forum Celje vrnil z gostovanja v Novi Gorici, kjer se je minuli teden uspešno predstavil tamkajšnjemu občinstvu z Rockereto, v ansamblu že pripravljajo nove aktivnosti.

V marcu bo namreč Plesni forum pripravil tečaj aerobne gimnastike za vse tiste, ki jim je kaj do boljšega počutja in bi radi poskrbeli za boljše zmogljivost telesa in duha. Pomlad je blizu!

MP

Ples za poletje

Studio za ples Celje deluje že deseto leto in združuje okoli 200 ljubiteljev plesne umetnosti, razdeljenih v deset skupin. Skupina Igen se je skupaj z Zvezo prijateljev mladine odločila pripraviti plesno kolonijo. To bo že tretje plesoče poletje te skupine.

Plesalci se na poletje pripravljajo že pozimi. Določili so kraj, kjer bodo plesali to poletje, in sicer Materado pri Poreču. Pod pedagoškim vodstvom Igorja Jelena in štirih vzgojiteljic so v desetdnevni program letovanja na morju poleg plesa zapisali še učenje angleščine in italijanščine ter likovno delavnico. Dovolj časa pa bo ostalo še za kopanje in družabne večere.

MP

ZAPISOVANJA

Broadwayska in londonska afekcija

Za newyorškega dramatika in scenarista Craiga Lucasa je bila pot afirmacije zelo zelo dolga in naporna. Ne le, da je moral najprej ponovno preplavati Atlantik, ampak je moral še preplezati manhattanske griče. To je bilo vsekakor težje. Film *Longtime Companion*, ki se ukvarja z akutnim problemom Aidsa v sodobni Ameriki, je vsekakor problematičen. Za Manhattan, torej za New York, nikakor pa ne za Hollywood. Zahodna obala ima sicer zelo razvito gay sceno, nima pa toliko Aidsa. Producentstvo je končno postala stvar Samuel Goldwin Comp., kar je pomenilo uspeh. Na Ameriškem filmskem festivalu v Utahu so ga razprodali vsemu svetu. Seveda ne zaradi fabulativnih strukturalij, temveč zaradi igralske zasedbe. Bruce Davidson, ki je že igral homoseksualca v broadwayski postavitvi *Steklene menarje* in losangeleski postavitvi kramerjeve *The Normal Heart*, Stephen Caffrey, John Dossot, Patrick Cassidy, Dermot Mulroney in Mark Lamos. Plus casting: Norman Rene. V vsakem primeru ravno dovolj, da bo Lucas lahko spet popival v družbi Romana Polanskega in Stephena Frearsa, napisal nekaj »specialnega« za Al Pacina in postavil dramo *Kavijar na Off Broadwayu*. Vse to pa je še vedno samo New York. Hollywood je še vedno daleč stran na zahodni obali. Lucasove ambicije pa so najbrž precej večje.

Piše Tadej Čater

dotaknjen, kar pa ne velja tudi za hrbet. Kariera na Broadwayu je tako definitivno končana. London je pa na srečo bolj strepen. Končno je tam živel nekoč že Shakespeare.

Po novem bi pa tam naj živel tudi Tadej Zupančič. S to razliko, da je njega pot vodila preko Celja, jasno, in Ljubljane ter Amerike. Kaj je pri vsem tem imel Rick Whitaker, v najbrž najboljši on sam. Sicer je pa pred kratkim izdal knjigo. Steven Spielberg, kajpada Najprej secasija in recesija, nato vmesne faze in potem še petdeseta ter šestdeseta. Končno pa še filmografija. Televizijske produkcije so pa izjemne zaradi česar sta jim namenjeni zgolj dve strani. Vse skupaj pa je v glavnem stvar afekcije d. Americane. Se nekaj biografskih podatkov: kulturni urednik Radia Student, urednik Literarnih stvari v Mladini, programske vodje ljubljanskih kinematografov in član programskega sveta EG Glej. Zda je urednik pri založbi Krt v reviji Problemi-Eseji, sicer pa se še vedno objavlja. Pre kratkim pa ste lahko videli njegov filmski obraz, oh zdaj pa pretiravam, v reviji Svijet. Najbrž bo tole kar dovolj; sicer pa čakamo na izid novih knjig. Pop TV in Nova kondicija. Precej zapleteni naslovi, kaj neda? Navsezadnje se pri naslovih ne »vzdržuje« niti sam Spielberg.

Če smo že pri Ameriki, tam sta trenutno tudi dve imeni (plus dve, ki tam predavata). Aleš Debeljak in Boris A. Nevek) slovenske literature. Univerza v Chatanooga gosti Danca Zajca in Milana Deklečarja. Več o tem pa naslednjič, ko pesnika vrneta.

Barve so njegov adut

Mojster za dekoracijo - Emil Thomas v Leonardu

V trgovinici Leonardo v Zidaniškovi ulici v Celju se je v petek zvečer s svojimi umetniškimi izdelki predstavil mojster za dekoracijo Emil Thomas-Tomaž. Otvoritev razstave je bila prva izmed programsko zastavljenih razstav v tem letu. Emil Thomas se predstavlja z akrilnimi slikami in kristalnimi unikati.

Emil Thomas-Tomaž, ki trenutno spet živi v Celju, se je pred tremi desetletji podal v tujino, v Nemčijo, in ker ga je tam delo v tovarni spravljalo v tipične zdomske travme, se je pred njimi skušal reševati s slikanjem, religijo, pa tudi s filozofskimi pomisleki. Na likovnem področju je »odkril-

Hundertwasserja, Antesa, in seveda medijsko odzivnost takratnih (70. leta!) Beuysovih akcij in predavanj. In prav gotovo tudi to, da lahko delo jugoslovanskega avtorja v tujini doseže ceno le, če je naslikano v stilu naive. Temu sledeč je Emil nekoč, v enem izmed svojih skromnih nemških bivališč, zavedno ali nezavedno, izumil nekakšen ustvarjalni kompromis, katerega rezultati so vidni na vseh njegovih razstavljenih slikah. Osnovno vsebino jugo-naive je združil z likovnim jezikom nekaterih sodobnih slikarskih vzornikov, to pričel pospremljati z zanesljivimi razlagami o Lepoti in Harmoniji ter namesto

trdnega Tomaža jel uporabljati blagovzvočnejši Thomas. Tako nastali likovni hibridi, v katere je Thomas vložil predvsem hrepenenje po Sreči in Ljubezni, so uspeli osvojiti nemško občinstvo, kasneje, kot pravi avtor sam, kritike in profesorja UNESCO in končno tudi samega ruskega predsednika Gorbačova, kateremu je podaril Nočnega ptica.

Skratka: Emil Thomas-Tomaž, ki se bo, kot kaže, spet naselil v domovini, je resnično pravi mojster za dekoracijo. V svojih delih je najbolj prepričljiv z jezikom barv, ki so, kot se tega tudi sam zaveda, njegov najmočnejši ustvarjalni adut.

BORI ZUPANČIČ

Premieri v Andražu in Taboru

Dramska skupina Kulturnega društva iz Andraža je pred dnevi uprizorila ljudsko igro Blage duše. Mladi gledališčniki so se za predstavo pripravljali tri mesece in imeli več kot 30 vaj. V igri tokrat nastopajo Metka Satler, Mirko Satler, Urška Tominšek, Jože Kužnik, Stojan Zabukovnik, Danica Turnšek, Kristina Jelen, Janez Dušin, Vinko Sitar in Anton Satler.

Prvo premiero pa so pripravili tudi v Taboru. Tamkajšnji amaterji so se prvič predstavili preteklo soboto z igro Oh, ti naši ljubi starši. Režirala jo je Jožica Ocvirk.

TONE TAVČAR

Opojnost gimnazijskega Opoja

Ne zgodi se pogosto, da bi dramska sekcija neke šole v dobrem letu delovanja uspešno izvedla dve premieri in za nameček dobila nagrado občinskega kova, pa še Prešernovo povrho. In ravno to se je zgodilo Eksperimentalnemu gledališču »F«, ki deluje v okviru Gimnazije Celje.

Da celjska Gimnazija živi s kulturo, ni skrivnost, da pa so eksperimentalci prispevali k temu mnogo več kot le svoje ime, se je jasno in glasno slišalo na podelitvi letošnjih občinskih Prešernovih nagrad.

Eksperimentalno gledališče »F« deluje drugo šolsko leto, ustanovljeno pa je bilo na pobudo dijakov samih. Vsak začetek je težak in tudi ta ni bil pretirano briljanten. Trudili so se postaviti na oder Cico v metroju, vendar so misel nanjo kmalu opustili. Toda delovna vna na ni popustila in lani maja so se v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju predstavili s satiro Ervina Fritza Mirakel o sveti Neži, žal brez ponovitev.

Takoj po počitnicah pa so zaplaval v čisto drugačne vode. Oktobra so prišli na plan z novo premiero. Tokrat so odkrivali golo eksistenco izobčencev, življenje ljudi na robu... V skladu s tekstom dramskega dela Človek v šipi, Petra Božiča, so se podali na ulice Celja, v Likovni salon, k Splavarju... in tako skušali na svoj, drugačen način razbiti monotonost gledaliških predstav. Trudili so se in še se trudijo obogatiti gimnazijsko ustvarjanje in

kot dokaz, da mislijo resno smo na večer kulturne praznika doživeli še eno premiero. Predstavili so s z Opojem, katerega avtorji sami.

Eksperimentalci imajo še veliko načrtov, pa tudi delovne vna ne jim ne manjka in Prešernova nagrada jim je več kot vzpodbuda, zato se za obstoj in nadaljevanje kulture na celjski Gimnaziji še dolgo ne bo treba bati.

ANDREJA TERČEŠ

Preveč pridna Pepelka

Mladinska dramska skupina DPD Svoboda Polzela se konec minulega tedna predstavila mladim Polzelanom s praljšico Lewyja Olfsona in v predelavi Urške Jeršič »Preveč pridna Pepelka«. Z mladimi gledališčniki s Polzele je delo režiral Jakob Jeršič, ki je med drugim v gledališki list zapisal: »Na življenjski poti se srečujemo z različnimi Pepelkami - bogatimi revnimi, osamljenimi, zaljubljenimi, premočno pridnimi... Na Pepelka pa sploh ni normalna, ker je preveč pridna. Ne hoče v disk, ne mara fantov, noče niti v kino. Samo pometa, šiva se smeri. O groza, kaj bo iz te deklice?«

V pravlji nastopajo Manuela Pečnik, Saša Košec, Nina Ciperman, Nuša Rojnik, Lea Pšaker, Suzana Miklavžina, Matej Rakun, Stanka Hribar, Vita Habjan, Tina Terglav; glasbeno oprema Marjaž Jeršič, ples Nanika Cvikel in luč Marko Kužnik. S pravlji bodo tudi gostovali.

T. TAVČAR

V jajcih je moč

Samo za ljubitelje – kdor pričakuje dohodek, bo razočaran

Jata 40 piščancev se je razmnožila na 300 kljunov, zlatih jajc pa od nikoder. Obstajajo le slastna, pisana prepeličja jajca, ki sicer ne prinašajo obilja novcev, zato pa so blagodejen dodatek prehrani, znani pa so tudi njihovi zdravilni učinki. Čeprav mu niso prinesle bogastva, je Zvonko Šajtegl iz Zeč kar malo zaljubljen v svoje japonske prepelice. Veselje pa mu delajo še kunci, pasemske kokoši leghorn, race in seveda koze. 10 jih ima, med njimi pa je tudi rodovniški kozel, ki je na republiški razstavi že dvakrat dobil srebrni zvonec. Pa se to Zvonetu še ni zadosti. Da pride na svoj račun, je gospodar društva ljubiteljev malih živali v konjski občini. Pomaga pri izbiri primernih živali za razstave in jih zanje tudi pripravi. Le kaj bi še imel doma, če bi le premogel kaj več zemlje kot ohišnico?!

Ampak brez brata Marjana, ki ima malo več prostora in paše, še to ne bi šlo... »Če zrasteš na kmetiji, ti ostane navezanost na živali,« povzame Zvonko vse v en stavek. Vendar pa imajo kmetije živali bolj iz potrebe kot pa iz ljubezni. Z njimi se preživlja in to je kot pravi kmečki sin poskusil tudi Zvonko. Pod vplivom velikih časopisnih naslovov o »zlatih jajcih« in iz radovednosti se je lani spomlad odločil za japonske prepelice. Kupil je 40 piščancev, danes ima že 300 prepelic, toda... »Kdor pričakuje samo dohodek, bo razočaran,« ugotavlja danes, hkrati pa kar ne more prehaliti neverjetnih lastnosti drobnih prepelic in njihovih pegastih jajc.

Prelepo, da bi bilo res

Pred slabim letom dni so čez noč postala prepeličja jajca tudi pri nas pravi hit. V svetu so že dolgo donosen posel, saj so nesporno blagodejen

potrebujejo red, čistočo, ustrezno temperaturo, vlago in hrano. Za hrano je sedaj že poskrbljeno, saj mešalnica Hmežad izdeluje specialno hrano za prepelice. Sicer pa

ga novega, prodajo prepeličjih jajc pa je pri nas resno ogrozilo nekaj nevestnih rejcev. »Plačujemo pa vsi, tudi tisti z zdravimi jatami,« se jezi Zvonko. Sam vozi jajca

Zdravilnost prepeličjih jajc

Zdravilne učinke jajc japonskih prepelic so že pred stoletji zabeležili Japonci in Kitajci. Še danes, na primer, priporočajo na Japonskem za zdravljenje astme surova jajca prepelice z dodatkom pomarančnega soka (tri jajca s sokom režnja pomaranče zjutraj in zvečer šest mesecev).

V novejšem času so prepeličja jajca proučevali predvsem japonski in sovjetski strokovnjaki. Ugotovili so, da so v njih biološko aktivne snovi, da imajo petkrat več vitaminov kot kokošja jajca, več rudnin in več esencialnih aminokislin, iz katerih tvori telo potrebne beljakovine. V njih je petkrat več fosforja, osemkrat več železa, šestkrat več vitamina B₁ in petnajstkrat več vitamina B₂ kot v kokošjih jajcih. Eno prepeličje jajce ima približno 66 J oziroma 15,8 K kalorije.

Prepeličja jajca z uspehom uporabljajo kot dietno hrano pri zdravljenju migrene, hipertoniije, stenokardije, bronhialne astme, zvišanega holesterola, sladkorne bolezni, kroničnega holicistitisa in slabokrvnosti. Priporočajo jih tudi reknavalescentom. Za nekatere primere je potrebna kura s 120. za nekatere z jajci.

Prve tri dni je treba uživati po tri, kasneje pa po pet surovih jajc na prazen želodec, pol ure pred prvim obrokom druge hrane. Otrokom, mlajšim od 10 let, dajejo po štiri jajca na dan, mlajšim od treh let pa po dve jajci. Najbolje je, če so jajca zmešana s sokom, mlekom ali sadjem, po potrebi pa je mogoče dodati sladkor ali med. Tako nastane tudi odlična napitek za tiste, ki bi drugače zaradi pomanjkanja časa preskočili zajtrk. Sicer pa prvo leto priporočajo dve zdravilni kura, med njima pa naj pretečeta dva meseca.

se da uporabiti tudi hrano za kokoši nesnice, a jo je treba skrbno dopolniti z različnimi dodatki.

Če je jata zdrava, mora biti vsak rejec zadovoljen, čeprav ne bo čez noč obogatel. Ljudje so nezaupljivi do vse-

mesečno na veterinarsko kontrolo v Celje, dvakrat letno pa veterinarji pregledajo celo jato. Nevestni rejci pa so si dovolili prodajo s salmonelami okuženih jajc. Nezaupanje ljudi sicer počasi usiha, a res počasi.

»Upamo, da bo to kmalu mimo in se bo mesu in jajcem spet vrnila zaslužena veljava,« pravi Zvonko. Sam je jajca sprva prodajal samo doma, danes pa jih lahko dobite v nekaterih trgovinah Dravinjskega doma iz Slovenskih Konjic in na celjski tržnici pri Marjanu Deželaku, svojim pacientom pa jih ponujajo tudi v Termah Zreče. Časi, ko so se ljudje drobnim pisanim jajcem smejali, so menda dokončno mimo.

Zvonko Šajtegl nima zemlje, ima pa živali. Krmo pridelava na tuji zemlji, največ pri sosedih. »Če hočeš delati, zemlje ni težko dobiti,« zagotavlja Zvonko. Koze pa vseeno raje pase samo na bratovi zemlji. »Zelo lepo očistijo obrobke,« se strinja Marjan, »a vrtnarije ne sme biti blizu.«

Prepelica je čudež narave

Prepelice so udomačili šele pred nekaj sto leti, še vedno pa kot divje ptice selivke

čih in visokih planotah, na s travo poraščenih bregovih rek. Med udomačenimi prepelicami je najbolj znana in tudi razširjena japonska prepelica – Coturnix coturnix

Prepelice v kulinariki

Divjo prepelico so izjemno cenili že stari Grki in Rimljani. Kot posebno redkost so ponujali prepelico, zavito v list vinske trte ali pa pečeno v lesnem pepelu. Danes so cenjene rižote in paprikaši s prepeličjim mesom, pečene prepelice, zavite v šunko, ali prepelica, pečena s pirejem iz koruzne moke.

Prepeličja jajca uporabljajo predvsem trdo kuhana za dekoracijo hladnih jedi ali za pripravo vseh jedi, ki vsebujejo jajca – tudi na primer za rezance. Namesto enega kokošjega jajca je potrebno vzeti pet prepeličjih.

živijo v Aziji, Afriki in Evropi. Najraje živijo v suhem travnatem območju, na primer ob vznožju gora, na gri-

japonica. Ta še vedno plašna ptica je pravi mali čudež narave. Iz jajca se izvali že po 17 dneh. Izredno hitro raste in samica prične nesti jajca v starosti od 35 do 42 dni. Na leto znese od 250 do 360 jajc. Jajca so sicer drobna in tehtajo povprečno le 10 gramov, vendar je treba vedeti, da tudi prepelica tehta le 125 gra-

Sredi žita varno skrita poje ptica prepelica: klas zori, klas zori, pet pedi, pet pedi!

(J. Menart)

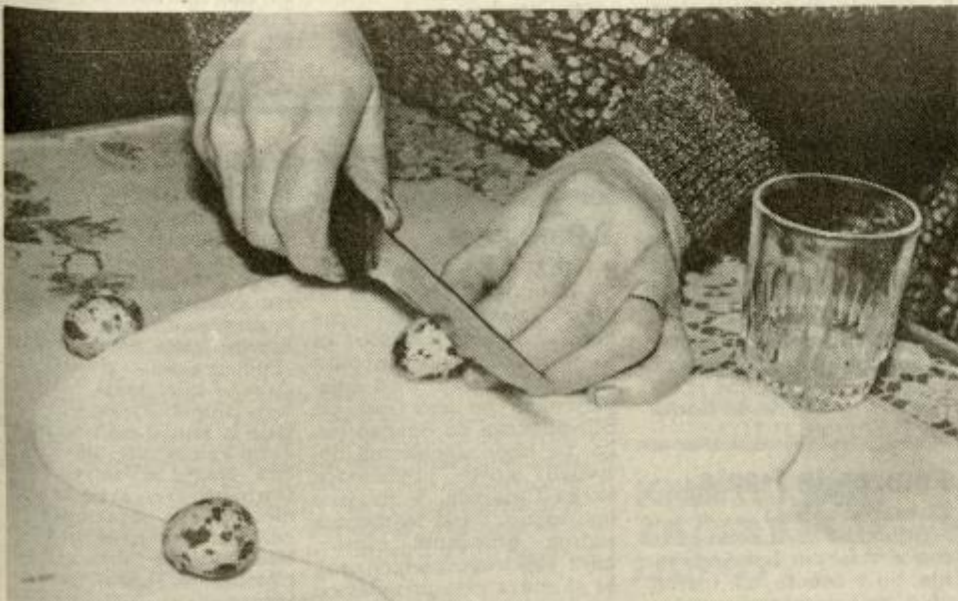
mov. V enem letu tako znese do 3 kilograme jajc, kar je dvajsetkrat več, kot tehta sama. Kokoš zmore le osemkratno težo.

Zal pa prepelica tako uspešno nese jajca samo eno leto. Potem jo je treba zamenjati. V nasprotju s kokošmi prepelice še vedno niso povsem udomačene in se tudi ne razmnožujejo same. »Z udomačitvijo so jim uničili čut za materinstvo,« razloži Zvonko Šajtegl. Potrebne so torej valilnice. Ampak če upoštevamo, da lahko živi na kvadratnem metru šest kokoši in kar 110 prepelic, je vseeno bolje imeti prepelice. Zvonko sicer pravi, da je za kvadratni meter 80 prepelic več kot dovolj in jih ima sam le 60, vendar je on bolj kot rejec ljubitelj živali.

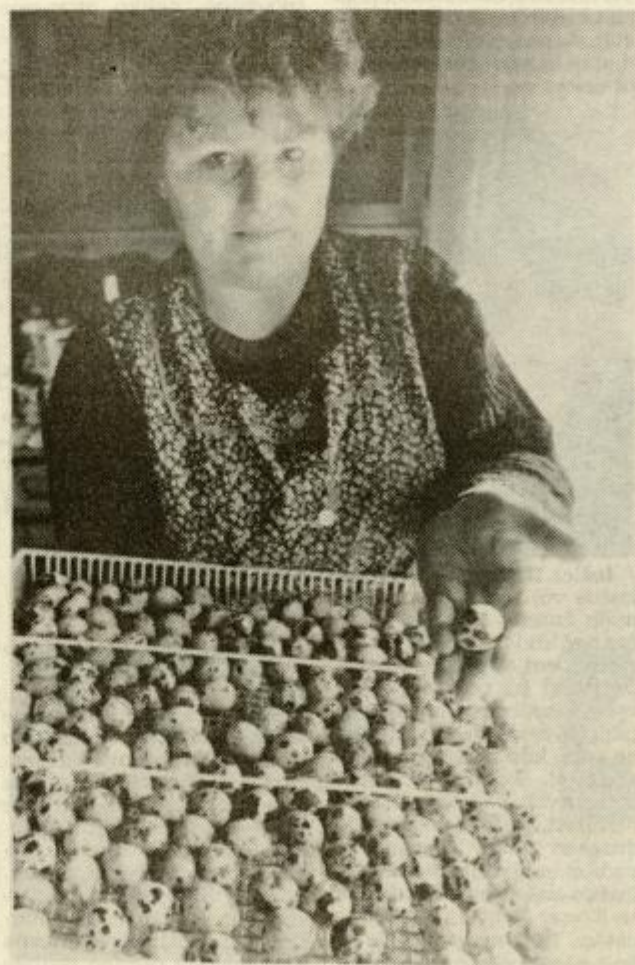
MILENA B. POKLIČ
FOTO: EDO EINSPIELER

Prepelice potrebujejo zelo malo prostora, zahtevajo pa pravo temperaturo, vlago, hrano in čistočo.

Prepeličja jajca imajo krhko lupino, pod njo pa močno opno. Zaradi te opne ostanejo sveža 50 do 60 dni, marinirana pa celo še dlje. V Avstriji so ravno marinirana prepeličja jajca prava specialiteta. Na posnetku Zvonkova žena Marija nazorno kaže, kako je jajce najlažje odpreti. Z nožem ga preprosto prereže.

Drobna, pisana jajca, v njih pa toliko bogastva! Marija jih svoji družini pripravlja na vse možne načine, vsi po vrsti pa prisegajo na učinkovitost svežih koktejllov.

Namesto uvodnika in komentarja

Filozofirati in na pamet ugotavljati, zakaj je zanimanje za ogled slovenskega filma tako upadlo, je nesmisel. To bi lahko pokazala le med ljudstvom izvedena anketa. Iz ust ljudi, ki so bili na festivalu, si bo lahko bralec sam skoval komentar, ki mu ustreza. Lepo bi bilo, če bi kdo pri tem vsaj zardel.

NATAŠA GERKEŠ, poročevalka iz Dnevo slovenskega filma
Foto: EDI MASNEC in EDO EINSPIELER

Vitez za pravi film

Pervanje prišel, videl, vzel viteza, šel (v svet)

Nesporni zmagovalec, po volji ljudstva, je bil film *Jureta Pervanje Do konca in naprej*. Občinstvo ga je nagradilo s Celjskim vitezom.

Sicer pa je Jure v Celje prišel naravnost iz berlinskega filmskega festivala. Zadolžen, seveda. »Mislim, da smo s svetovno konkurenco dokaj ugledno dirkali pri prodaji filma in da je to stvar, ki je mi ne znamo spoštovati in ki je Slovenci nismo znali delati. To kar smo doslej Slovenci prodali, ni vse skupaj nič. Imamo namreč toliko dobrih filmov, ki bi morali iti za med.«

V film *Do konca in naprej* namerava filmska družba, ki je kupila svetovne pravice za ta film, vložiti dodatnih sto tisoč mark, da ga bo z boljšimi angleškimi igralci sinhronizirala v angleščino; tako namreč pričakujejo več kupcev.

Sicer pa je treba ponovno zapisati, da je Jure Pervanje leta 1989, ko je bil ta šele v snovanju. Na zadnjem Tednu domačega filma je ekipa pripravila tiskovno konferenco, zasula press center s propagandnim materijalom. Film je nato nastal

v pičlih šestih mesecih, pred dnevi, na Dnevi slovenskega filma, pa je Jure Pervanje že predstavil filmski katalog k filmu *Do konca in naprej*, v katerem je poleg fotografij in filma mogoče prebrati tudi v štirih jezikih zapisano biografijo režiserja in njegovo dosedanje delo, na kratko pa je povzeta osebna izkaznica filma. Vse skupaj je oblikovano izjemno estetsko in domiselno, s papirnato pištolo, ki se uperi v bralca, ko mapo odpre. Malo truda, malo gledalcev. Veliko truda in feeling kaj gledalec mara, veliko gledalcev, kajne?

debutanta leta so sestavljali gledališki igralec Borut Alujevič, novinar kulturne redakcije Dela Drago Medved in novinarka NT-RC Nataša Gerkeš. Za igralca leta so izbrali Radka Poliča Raca, ki je v filmu *Decembrski dež* odigral Evgena Bergerja. Žirija se je enoglasno odlo-

žirija DSFN je v obrazložitvi k nagradam Metoda Badjura zapisala: »Žirija sodi, da slovenski filmski ustvarjalci ponovno potrjujejo svojo, tudi v svetu priznano, profesionalnost in kljub izjemno težkim delovnim pogojem predstavljajo javnosti štiri nove celovečerne filme s pomembnimi vrednostmi. Žal, žirija hkrati ugotavlja porazno stanje v proizvodnji kratkega in še posebej dokumentarnega filma. Te najbolj zlahtne avtorske produkcije praktično ni več. Nihče je ne vzpodbuja, izrinjena na slepi tir životarja na robu neponovljivega dogajanja. V študentskih filmih prevladuje nasilje, nič kaj obetavna vizija prijaznejšega jutrišnjega dne.«

čila, da naslova igralke leta ne podeli, za debutantko leta pa so izbrali Lučko Počkaj, ki je nastopila v filmu *Do konca in naprej*, v vlogi Alenke.

Tudi letos so, sicer maloštevilni, gledalci izbirali film, ki jim je bil najbolj všeč. Celjskega viteza je prejel film *Jureta Pervanje Do konca in naprej*.

Nagrade, nagrade, nagrade

Nagrade, nagrade, nagrade. Imate asociacijo na pesem Elde Viler Besede, besede, besede? Nagrade vedno ene razveselijo, druge, ki jih niso deležni, užalostijo, letos pa... Dobitniki so jih bili veseli, toda zaradi stanja v naši filmografiji, bi bili verjetno srečnejši, če bi se uredilo stanje na tem področju. To bi bila vsem filmskim ustvarjalcem največja nagrada.

Sicer pa je žirija Društva slovenskih filmskih delavcev, ki so jo sestavljali publicistka Miša Grčar, direktor fotografije Rado Likon, scenograf Mirko Lipužič, režiser Jože Pogačnik in kostumografinja Milena Kumar, podelila nagrade Metod Badjura naslednjim filmskim ustvarjalcem: Karpo Godina za režijo filma *Umetni raj*, Boris Višnovc za režijo kratkega filma *Panjske končnice*, Valentin Perkó za avtorsko delo v filmu *Ječarji*, Mojmir Konič za snemalsko delo pri filmih *Krivda*, *Razdejanje* in *Silicijev horizont* v proizvodnji AGRFTV, skupina Manufaktura za arhitekturo in film za realizacijo filma *Silicijev horizont*, v proizvodnji AGRFTV. Priznanje Metod Badjura z diplomom pa so prejeli: Jure Pervanje za režijo celovečernega filma *Do konca in naprej*, Stanko Kostanjevec za montažo celovečernih filmov *Ječarji* in *Do konca in naprej*, Predrag in Mladen Vranešević za glasbo v celovečernem filmu *Umetni raj*, Marjan Horvat za zvok v celovečernih filmih *Umetni raj* in *Ječarji*.

Žirijo, ki je izbirala igralca, igralko in

Usoda festivala negotova

Ali še Dnevi slovenskega filma ali ne več? To vprašanje je bilo, ko se je filmski festival nagibal h koncu, najpogostejše. Organizatorji pravzaprav dokončnega odgovora še ne vedo, ker je odvisen od kopice dejavnikov.

Glede na to, da je bilo občinstva letos izredno malo, bo potrebno opraviti anketo in ugotoviti vzroke. Prihaja v poštev alternativa: festival prestaviti kam drugam (ta drugam je gotovo Ljubljana), kjer naj bi bilo zanimanje in obisk vendarle večja. Toda če se bo le dalo, ga bomo Celjani skušali obdržati. In organizatorji se bodo potrudili zanj na vso moč.

Ker je bilo v minulih dneh med filmskimi delavci slišati kopico pripomb na račun nenavadne kulturne politike na Slovenskem, ki še posebej postavlja na stranski tir film, se je bati, da na festivalu slovenskega filma prihodnje leto ne bi imeli česa prikazati.

Dnevi slovenskega filma so dali misliti tudi številnim filmskim kritikom. Marjan Strojman je vizijo festivala predstavil tako:

»Predlagam festival slovenskega filma, ki bi bil po naravi vsakoleten, vendar z dodatkom mednarodnega priokusa, ki bi bil za občinstvo bolj zanimiv kot so bili letošnji Dnevi. Res je, da organizacija mednarodnega festivala zahteva veliko energije in sredstev, ki jih Celje ta hip nima. Vendar pa je mogoče izvesti festival na bilateralni osnovi, kjer potem pogovori ne potekajo preko evropskih in nadregionalnih ali mednacionalnih institucij. Prepričan sem, da se tako v enem letu še ne bomo skregali s Hrvati, ne z Avstriji (ali recimo Štajerci na drugi strani – Oberštajerci), tudi se ne kregamo preveč z nemškimi Švicarji ali s Hessenom, niti z Giulio-Venetom itn. Tako bi se vsako leto dogovorili z eno od evropskih regij ali pokrajin za sodelovanje in pri njej tudi zaprosili za delno pokritje stroškov, saj je regionalna zavest v Evropi vse močnejša, prav tako pa tudi od tod izvirajoča ekonomska moč in želja po promociji lastnih, tudi filmskih izdelkov. Seveda pa bi bil tak način sodelovanja tudi izvrstna promocijska priložnost za slovenski film. Začeti je pač treba pri malem in nadaljevati z večjim. Prepričan sem, da si Celje zasluži tak festival in da ga je sposobno, ob aktivni udeležbi drugih, tudi spravi pod straho na dostojni in kulturni ravni.«

Slovenski film danes in nikoli več?

Marcel Buh, predsednik Društva slovenskih filmskih delavcev, se je v Celju mudil vse festivalne dni.

Zadnji dan, ko je bila dvorana vsaj do polovice polna, je sam sedel v morje praznih sedežev prvih vrst kina Union. Resignirano se je zadržal v slovenski film, se veselil, ker je bil direktor edinega (pri občinstvu) uspelega filma *Do konca in naprej*, potem pa v zaključnem govoru, ko je sklenil Dneve slovenskega filma, dejal: »Jeseni 1990 se je pri nas filmska proizvodnja ustavila, in tudi filmski delavci smo doživeli svojo rušilno ujmo. Centralni filmski producent Viba

film je v likvidacijskem postopku, tudi filmski program za leto 1991 bo objavljen v marcu, sredstva za proizvodnjo pa so ostala enaka lanskim, kljub priznani devalvaciji, nepriznani inflaciji in novi davčni politiki. Ne bi bil rad pesimist, še manj preok, vendar situacija, v kateri se nahaja slovenski film kaže, da bomo na prihodnjih celjskih filmskih dnevih videli le dva celovečerna in nekaj kratkih filmov.«

Govor je sklenil takole: »Ko se letos poslavljam od vas, ne vem kje se bomo prihodnjic srečali. V tej dvorani, ali pa mogoče na pokopališču, ob spomeniku mrtvega slovenskega filma.«

Mladi kritično o filmu

Pogovori s filmskimi ustvarjalci so bili letos v restavraciji hotela Evropa. Ker za filma *Ječarji* in *Umetni raj* med obiskovalci ni vladalo zanimanje, se pogovora ni udeležil nihče. Vroča razprava pa se je vnela po ogledu filma *Boža Sprajca Decembrski dež*. V njej so sodelovali predvsem mladi, srednjeolci, ki so zastavljali vprašanja ekipi in brez sramu povedali, da jih film ni prepričal, še več, kot edino odliko filma so pripisali glasbo Zorana Predina, ki je pogosto povedala več kot pa je to uspelo igralcem. Opaziti je tudi razkorak med mlado in starejšo igralško generacijo, je dejal najzgovornejši, Ožbalt Podpečan iz Gotovelj. Medtem ko je Radko Polič izvrstno odigral svojo vlogo, sta bila Pavčkova in Ostan neprepričljiva.

V drugačnem tonu je izzve-

nel pogovor s filmsko ekipo filma *Jureta Pervanje Do konca in naprej*. Kritičnih pripomb skorajda ni bilo, skupinica gledalcev, zopet mladih, mu je izrekla precej pohval ter bila enotna, da je Jure zadel s filmom željico na glavico.

Slab obisk

Letošnji Dnevi slovenskega filma v Celju so v kinematografe privabili skupno 917 gledalcev in 5320 otrok na šolskih predstavah. Na zadnjem Tednu domačega filma v Celju, leta 1989, jih je bilo v sedmih dneh okoli dvajset tisoč, šolskih predstav je bilo 27, letos le 16. V zlatih letih Tedna domačega filma v Celju pa si je domače filme ogledalo tudi več kot 40 tisoč gledalcev.

Škoda, da ni prišel še Capuder, bi bilo zdajle v dvorani za 50% več gledalcev.

Ostalo je v zraku

Božo Šprajc, režiser filma Decembrski dež: »Podatek, da je bila kinodvorana Union na premierski dan zasedena le nekaj več kot desetodstotno je hud, na nek način boli, boli me za kolege, ki so imeli premiero ob prazni dvorani, boli me pa tudi zaradi odnosa, ki ga je čutili iz prostora, v katerem smo, do slovenskega filma. Seveda mislim celjski prostor kot metaforo za ves slovenski prostor. Ni naključje, da je dvorana prazna, ni naključje, da je slovenski film tam, kjer je. Ta naključja so sedaj že tako pogosta, da niso več mogoča. Prazna dvorana je samo metafora za tisto, kar se s slovenskim filmom ta hip godi. V slovenskem prostoru se je zgodilo nekaj, kar ni več enoznačno slovensko. To slovenstvo ni več tisto včerajšnje, to niso več Ažbetove slike, ni več slovenstvo polpreteklega včera, ampak je neko novo slovenstvo, ki ima vse karakteristike modernih urbanih celot. Pojavlja se problem naše lastne identitete in mislim, da imamo toliko slovenskega filma, kolikor imamo Slovenci lastne identitete.«

Mirko Kranjc, predsednik IS Celje: »Upam, da bodo Dnevi slovenskega filma živeli še naprej, da bo zanimanje večje, želim pa, da občina tudi vnaprej stoji za festivalom, tako kot je bilo do sedaj. Razlogov za slab obisk je več, tudi slaba gospodarska situacija, predvsem pa televizija in zaprtost družin v lastna stanovanja.«

Boris Rosina, direktor Dnevov slovenskega filma: »Skupaj s celjskim izvršnim svetom bomo skušali festival ohraniti pri življenju, seveda če se bo ohranila slovenska filmska produkcija in če bodo filmi takšni, da jih bodo ljudje hodili gledati.«

tudi situacija v svetu. Pri nas pa je čudna atmosfera, če izpustimo politične zadrege, da je slovenski gledalec zasipan z dobrimi stvarmi. Poleg tega je pri nas na višku fenomen, ki je v svetu že nekotiko v zatonu, to je video, čeprav gledati film na malem ekranu ali na platnu ni eno in isto. Filmarji vemo, da smo zbežani v kot, to, da bi bojkotirali uvodni govor ministra Capudra, pa je bil neke vrste krik na pomoč, čeprav vemo, da ni on tisti, in edini, ki bi bil kriv za stanje kakršno je. Zadrege so širše.«

Marcel Buh, predsednik Društva slovenskih filmskih delavcev: »Upam, da se bomo v prihodnje lahko dobili z dr. Capudrom, da bomo sedli in se pričeli pogovarjati. Do sedaj se doktor Capuder ni hotel z nikomer pogovarjati, tako so bila vrata filmu zaprta tudi za razgovor. Prej je bila partner Kulturna skupnost in druga telesa, danes pa si je minister vzel to za svoje, zato je potrebno postaviti dialog z njim. O občinstvu pa menim, da upad gledalstva ni značilen le za Celje, temveč za Slovenijo v celoti. Film Jureta Pervanje je že pričel vračati ljudi v kino in če bi se gradilo na takšnem filmu, bi slovenski gledalec prišel v kino. Sicer pa je tu še razvoj videa, pa vstopnice, ki so

Ožbalt Podpečan, dijak srednje naravoslovne šole iz Gotovelj: »Slovenske filme si vedno rad ogledam, predvsem zato, ker rad vidim napredek v našem filmu, in ta je zaznaven. Globoko sem razočaran nad obiskom publike, pričakoval sem je več. Če se gremo nekultiviran narod, narod, ki želi vstopiti v Evropo, negiram na svoj lastni film, pa čeprav so nekateri slabi, je to neodgovorno z naše strani. Po drugi strani so kinematografi polni le takrat, kadar dobesedno priženejo skupino otrok na šolsko predstavo po polovični ceni, čeprav bi bistveno raje odšli domov. Naša šola temelji na takšnem principu, da za umetnost ni veliko prostora. Bistveni so naravoslovni predmeti. Samo v prvem in drugem letniku smo imeli nekaj šolskega stika z umetnostjo, sicer je to prepuščeno dijakom samim. Šola nikakor ne vzpodbuja umetnosti, kvečjemu zavira jo.«

Tone Frelih, režiser: »Ni dobro, da slovenska publika kaže tako malo zanimanja za slovenski film. Gre za del slovenske kulture in če hočemo biti Slovenci, in če hočemo biti kulturni, moramo priznati, da imamo kinematografijo takšno, kakršno imamo in moramo takšno sprejeti. Slaba ni, ima pa nekaj tipičnih slovenskih značilnosti. V veliki meri je hermetična, zato je do neke mere razumljivo, da je nekaterim gledalcem nekoliko odmaknjena, tuja, težko razumljiva. Gre pa še za doberšen del lenobe gledalcev, ki se ne potrudijo, da bi vstopili v ta filmski svet, kakršen je, saj je bolj slovenski kot smo mi sami pripravljene priznati.«

Marjan Ciglič, režiser filma Ječarji: »Težav nima le slovenski film, podobna je

Matjaž Tribušon, glavni igralec v filmu Do konca in naprej: »Tako prijetnega sodelovanja z režiserjem, kot je bilo z Juretom Pervanjo, nisem pričakoval, ker je pri nas to redko. Zato sem bil navdušen. Se danes, po letu dni odkar je film nastal, smo veliki prijatelji. Že na sne-

Slovenski Vibastični film je izcurel

V okviru Dnevov slovenskega filma sta bila v Celju dva posveta. Najprej so se sestali direktorji slovenskih kinopodjetij, nato pa še filmski delavci, vsem pa je bila skupna ugotovitev, da slovenski gledalec ne zahaja več v kinematografe. Vzrok so pripisali vdoru videa k nam in še posebej piratskim kasetam, vsi skupaj pa so se zavzeli, da morajo pristojne institucije nemudoma sprejeti zakon o filmu in videu ter se pri tem vzgledovati po že izoblikovanem na Hrvaškem ali v sosednjih državah.

Obema posvetoma je prisostvoval Zoran Pistotnik iz republiškega sekretariata za kulturo, posveta direktorjev kinopodjetij pa se je udeležila tudi Vesna Čopič, republiška sekretarka za kulturo, ki je dejala, da zakonodaja, ki bi lahko preprečila videopiratstvo na Slovenskem že obstaja, vendar pa zaradi zamudnih proceduralnih postopkov v praksi ne funkcionira.

Direktorji so spregovorili tudi o ustanovitvi Poslovne skupnosti kinematografov Slovenije, na pobudo direktorja ljubljanskih kinematografov Marjana Gabrijelčiča. Slo naj bi za tržni princip združevanja, s ciljem zagotoviti večjo kvaliteto filmskega programa v kinematografih, obenem pa bi lahko samostojno nastopali na tujem trgu in ne bi bili več odvisni od distributerjev iz sosednjih republik. Direktorji so načelno podprli njegov predlog, čeprav bodo natančno o tem še razpravljali, pojavili pa so se posamezniki, ki so se vprašali, ali ne bo to pomenilo zopet prednjačenje republiškega središča pred provinco. Gabrijelčič je zagotovil, da tega nima v mislih in da bo pristop v Poslovno skupnost prostovoljen.

Kar štiri ure pa so se posvetovali filmski delavci na posvetu Slovenski film zdaj. Veliko

grenkih misli so izrekli, izrazili odkrito bojazn za prihodnost slovenskega filma, ugotovili, da na Slovenskem premoremo dobre igralce in režiserje, ne pa tudi dobrih scenaristov. Razlog: s pisanjem scenarijev se ukvarjajo pisatelji, novinarji in drugi, nimamo pa ustrezne akademske institucije, ki bi izobrazila profesionalne scenariste.

Na posvetu sta bila predstavljena dva modela kako naj bi bila organizirana filmografija v bodoče. Pojavila se je celo težnja, da se film in televizija združita, čeprav so se mnenja nato kresala.

Filip Robar Dorin, režiser, je

nekotiko teatralično ugotavljal, naj se slovenski film brezpogojno ukine, saj v obstoječih pogojih, ki jih ima, za njegovo rast ni plodne zemlje. Tudi stečaj Vibe je bil preuranjen, so ugotavljali. Dorin pa se je slikovito izrazil, da je slovenski Vibastični film izcurel, pojavljajo se novi producenti.

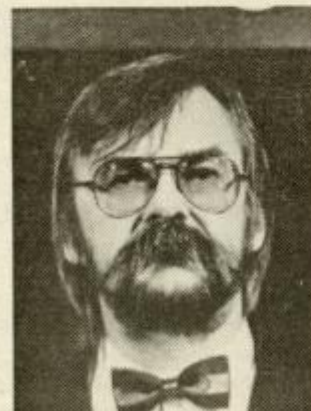
Ko so filmarji ugotavljali, da slovenski film nima več gledalcev, so se pojavile ugotovitve, da pravzaprav na Zahodu z nacionalnim filmom ni nič boljše. Režiser Tone Frelih je postregel s podatki iz raziskave, ki je bila opravljena na Slovenskem, in kaže, da je edina filmska zvrst, ki v zadnjih desetih

letih ne kaže upada, mladinski film. Kot vzrok zakaj so slovenski filmi negledani so anketiranci navajali neatraktivnost filmske zgodbe, dolgočasnost in hermetičnost slovenskega filma.

Zavzeli so se, da o položaju slovenskega filma pričnejo razpravljati tudi poslanci v republiški skupščini in da se o usodi slovenskega filma republiški sekretariat za kulturo odloča skupaj s predstavniki Društva slovenskih filmskih delavcev. Filip Robar Dorin je opozoril, da bi lahko promocijo za slovenski film pomenil tudi Svetovni kongres, ki bo v Celju junija letos.

Karpo Godina, režiser filma Umetni raj: »Človek ne ve, ker nimamo raziskav, zakaj upada gledanost slovenskega in tujega filma. Če ne vzgajaš publike, potem ta ne zna sprejemati filmov. Problem se zato pojavi že v šolah. Slovenija je prej imela rada svoj film, za to gre za sluga tudi kritikom, zadnja leta pa ni konstruktivnih kritik, to so pljuvanja, očitki, niti filmske kritike je padel. Če ti bombardiraš publiko s svojimi negativnimi ocenami, očitajočimi, potem boš publiko izgubil. Glede na to, da sem obiskoval že minula leta Teden domačega filma v Celju, se letos počutim, kot da bi bil v puščavi. Ko sem v tej puščavi hodil proti obzorju, sem, zagledal oazo. To je še vedno vodstvo festivala, ki je še toplo, pristrčno, polno ambicij. To je name delovalo pozitivno, da vendarle ni treba vreči puške v koruzo.«

Jure Pervanje, režiser filma Do konca in naprej: »Izraelski partner mi je ponudil pol milijona dolarjev, da bi delal film skupaj z njimi. Zahodnoevropska korporacija pričakuje od mene scenarij za mladinski film, ker so v pomanjkanju optimizma v tem svetu videli iz mojega filma sevati žarek upanja za prihodnost. Zato želim film za otroke, z otroki v glavnih in stranskih vlogah, film, ki bi z optimizmom zri v prihodnost Evrope. Upajo, da bi z mojo pomočjo lahko naredili film, ki bi prinesel tudi denar.«

Umetnost za DSF

Kot spremna kulturna prireditev je Dneve slovenskega filma v Celju v petek obogatila tudi razstava likovnih del umetnika Adija Arzenška v galeriji Mozaik v Celju.

Organizatorji, Novi tednik-Radio Celje, so k dogodku povabili predstavnike pokroviteljev Dnevov slovenskega filma in direktorje tistih podjetij, ki so naši časopisni in radijski hiši največ pomagali pri sanaciji posledic po požaru. Slovesne otvoritve razstave pa so se udeležili tudi nekateri drugi predstavniki družbenega življenja v Celju in našega kolektiva.

DELO plus Delo Plus toži ministra Staniča!

Narod naš dokaze hrani!

Brane Stamejčić, odgovorni urednik Novega tednika, sicer pa vedno zraven kadar gre v Celju za film, si je žalost ob slabem obisku na Dnevih slovenskega filma tešil bolj redko ob pisalnem stroju, pogosteje pa mu je pogled zasajano splaval h bohotni lepotici za njegovim hrbtom.

Borut Alujevič-Lujo: »Kva, slovenski film? Ne me basat! Saj folka še v gledališče ne zvabim, kaj šele da bi prišli v kino!«

»Vidiš Marcel,« je Marcelu Buhu dejala Milena Kumar, kostumografinja in predsednica žirije SDFD v novi vino-teki Gozdne hiše Ere-Vino Šmartno: »če bi gospoda Capudra v takšne klet povabili, bi pa morebiti našel v vinu resnico, da tudi slovenski film potrebujemo. Pustili bi mu popiti le kozarček ali dva, da bi videl kaj se pravi kar na pamet ljudi omejevati z nerealnimi številkami.«

Žirija, ki je odločala o igral-skih dosežkih, je imela težko delo. Drago Medved, Nataša Gerkeš in Borut Alujevič so šele malo pred polnočjo v petek odločali o tem in se odločili, da naziva igralke leta ne podelijo. Trpeči izraz na obrazu Boruta Alujeviča pomeni: »Kaj ho-čemo, saj res ni bilo nobene prave!« Resen, Draga Medved: »Z umetniki je križ, da moramo zborovati pono-či! Netopirski bioritem mi prav nič ne ustreza.« Na-smejani Nataše Gerkeš pa: »Kaj se sekirata fanta, žen-ske imamo vsak dan toliko vlog, ki jih moramo odigra-ti, da se v filmu zdijo vse premalo resnične in blizu vsakdanu. Netopirski biorit-tem pa je pogosto nuja.«

Posvet slovenski film zdaj je v Celju privabil lepo šte-vilo filmskih ustvarjalcev, štiri ure so sejali umne mi-sli zakaj je slovenski film v krizi, čez dva dni pa je teorijo s prakso podrl reži-ser Jure Pervanje. Pridrvel je iz Berlina, iz filmskega festivala, pokazal svoj film Do konca in naprej, v kate-rega je vložil sredstva in ve-liko lastnega truda in zna-nja, ter dokazal: »Kdor zna pač zna.«

IZLET Z NT & RC
IN GOLFTURISTOM:

DOLENJSKE TOPLICE

Dolenjske Toplice so zdravilišče z najbogatejšo tra-dicijo v Sloveniji. Znane so po milem podnebnju, čistem zraku, dobri domači hrani, bogatem medi-cinskem znanju in sodobni opremljenosti. Zakaj si tudi mi ne bi privoščili mini počitnic v teh lepih toplinah? Iz Celja izpred hotela Celeia se bomo odpravili 21. 3. 1991 ob 14. uri. Zapeljali se bomo do Dolenjskih Toplic, kjer nas bodo čakali z dobrodoščilico. Tudi naslednje dni so nam priskrbeli bogat program. V Celje se bomo vrnili 24. 3. 1991 v popoldanskih urah.

Cena 4-dnevnega paketa je za odrasle 1.530,00 din, za upokojece 1.420,00 din, otroci do 7. leta pa imajo še dodaten popust. Cena vključuje avtobusni prevoz, polne penzije v zdravilišču, kopanje v dveh bazenih, pogovor in svetovanje pri zdrav-niku, organizacijo in vodenje mini počitnic. Na željo potnikov bomo organizirali izlet po prelepi Dolenj-ski (fakultativno).

Prijave sprejemamo do 15. 3. 91 na oglasnem oddelku NT & RC.

Za izlet PO KOROŠKI so še prosta mesta.

DARILO VSAKEMU UDELEŽENCU – ENOME-SEČNA NAROČNINA NA NOVI TEDNIK!

FILBA d.o.o.

**SVETOVANJE IN OPRAVLJANJE
FINANČNIH IN DRUGIH POSLOV**

**SMO NOVOUSTANOVLJENA
DRUŽBA Z OMEJENO
ODGOVORNOSTJO**

UKVARJAMO SE:

- s svetovanjem podjetjem in posameznikom v finančnih in gospodarskih zadevah
- s posredovanjem pri nakupu in prodaji premičnega in nepremičnega premoženja
- z odkupom in prodajo vrednostnih papirjev
- z odkupom in prodajo terjatev in dolgov
- s kratkoročnim premostitvenim kreditiranjem in ostalimi finančnimi posli

ter strokovno gospodarimo z viški vaših denarnih sredstev, če nam jih zaupate.

Lastnik družbe je Ljubljanska banka – Splošna banka Celje d.d., Celje, ki je tudi že doslej uživala vaše zaupanje.

Pokličite nas na telefon (063) 26-240 (interno 230 ali 223), pomagali vam bomo reševati probleme ali opraviti posle namesto vas.

Katjuša, Nataša, sonce in pohvale

V nedeljo in ponedeljek je ogla z organizatorji, Smučarskim klubom Unior Celje, gostila skoraj vso žensko svetovno elito, ki se je pomerila za slalomske točke v Evropskem pokalu.

Oba dneva je kazalo, da bo pravem pomladanskem vremenu sonce preveč na očeh. Prav zato so bili ostje, tako tekmovalke in njihova strokovna vodstva, veliko bolj zadovoljni z odlično pripravljenimi štirimis teči. Prvi dan Nataša Bokal ni peljala prve vožnje, Katjuši Pušnik pa se je zastavila za očala in ji prepričala, da bi posegla po samem vrhu razpredelnice. Kljub temu je priljubljena Puška asedla 3. mesto, ostale Jugoslovanke pa so bile slabe.

V ponedeljek je bilo jasno, da bo tekmicam težko zavzeti mesto Nataše Bokal, ki je po vsakem neuspehu zna dobro motivirati, pa tudi dobršno mero ihte pognati med vratca. S prednostjo 0,86 sekunde je osvojila prvo

mesto pred Katjušo Pušnik, ki je s tem postala najuspešnejša tekmovalka dvodnevni boj na Rogli. Tretja je bila Neuenschwanderjeva (Švica), četrta Gianera (Italija), peta pa Zingrejeva (Švica), ki je slavila prvi dan. Nekaj zanimivih imen, ki jim ni uspelo vidneje poseči vrh: Chauvejeva (Fra), Guignardova (Fra), Anderssonova (Šve), Buderjeva (Avs), Ladstätterjeva (Avs), Gerschova (Nem)...

Celjanka Snežana Vignjevič prvi dan ni nastopila v drugi vožnji, v ponedeljek pa je padla že v prvi vožnji na zadnji strmini proge Ostruščica. Tudi to pa ni pokvarilo dobrega razpoloženja med gostitelji iz Celja, ki so na račun organizacije bili deležni pohval in komplimentov s strani tehničnega delegata FIS, tujih trenerjev, posebej pa še Toneta Vogrinc. S tem so apetiti Celjanov sedaj obrnjeni k organizaciji tekme za Svetovni pokal!

DEAN ŠUSTER

Nataša Bokal: »Ne, po prvem dnevu nisem bila nič kaj jezna, kajti do tam, kjer sem odstopila, sem dobro peljala. Tudi današnja zmagovita tekma bi se dala še malo bolje odvoziti. Upam, da bo tista res prava forma prišla čez štirinajst dni, ko se nadaljuje tekmovanje za Svetovni pokal.«

Katjuša Pušnik zadovoljna.

Celjanka Snežana Vignjevič na progi.

POGLEDI

Hokey ali hockey

Mislil, da bi s pričujočim zapisom lahko vsaj nakazal, če že ne dokazal, da Slovenci postajamo vse bolj hokejski narod in da je od uvrstitev slovensko-jugoslovske reprezentance na svetovnem prvenstvu skupine B v Ljubljani odvisno, ali bomo nekoč to tudi zares postali ali pa bo naš hokej še desetletja zanimiv samo zaradi dveh, če štejemo še zagrebški Medveščak, treh derbijev.

Najprej bi lahko trdili, da so v novo slovensko hokejsko evforijo vmešani sovjetski trenerji in igralci. Čeprav se recimo Jeseničani letos tega orožja niso poslužili, lahko trdim, da so tuji igralci, predvsem tisti iz vzhodnoevropskih držav, povsem spremenili naš hokej. Če smo pred leti nergali zaradi takih nakupov v srbskih, hrvaških in celo makedonskih in bosanskih ekipah, se je pokazalo, da je to možen način popularizacije hokeja, zagrebški Medveščak pa je ravno zaradi take adaptacije svojega moštva postal ena najboljših ekip v Evropi. Sicer pa, ali ni ravno sovjetski trener tisti, ki je samo z dvema napadoma in enim pravim branilskim parom ob premeteni strategiji lani osvojil prvenstvo skupine C na Madžarskem?

Druga teza, ki potrjuje vzpon našega hokeja, je organizacija

svetovnega prvenstva v Sloveniji, od uspehov naše ekipe pa je, kot sem že omenil, odvisno, ali bo hokej lahko postal nacionalni moštveni šport številka ena. Ker bodo letos v A-skupino svetovnega hokeja sprejeli kar štiri prvovrstene reprezentance iz B-skupine, bi bil uspeh že osvojitve četrtega mesta na tekmah v Ljubljani in na Jesenicah, že samo dejstvo, da je Ljubljana dobila organizacijo takega prvenstva v konkurenci z Berlusconi-jevim Milanom pa je zagotovilo, da je celo ljudem iz svetovne hokejske organizacije veliko do tega, da bi se končno tudi pri nas razvil hokej, ki ne bi baziral na treh derbijih.

Komplet finalnih tekem med Olimpijo in Medveščakom utegne biti, vsaj v Ljubljani in v Zagrebu, s strani Slovencev izredno dobro obiskan, ljubljanska dvorana Tivoli pa bo gotovo razprodana, kar pomeni, da bo v njej na eni tekmi več kot 7000 gledalcev. To pa je številka, ki seveda prav tako govori o tem, da ima hokej pri nas vse možnosti, da postane naš najbolj atraktiven šport. Povprečni obiski so se dvignili celo na tekmah, kjer Olimpija in Jesenice igrata s povprečnimi nasprotniki z juga, čeprav je potrebno priznati, da je v zadnjem času predvsem beograjska Crvena zvezda izredno napredovala, za nameček pa poleg uvoženih igralcev prihaja do veljave prvič tudi srbski zvezdnik Igor Kosović, katerega igro lahko že primerjamo z igro najboljših slovenskih hokejistov.

Zadnja, a najbrž ne ravno najmanj bistvena, pa je nova lastnost skinhedovskih huliganov, ki tvorijo militantno jedro navijačev Olimpije. Skoraj ni več hokejskega derbija, da se omenjeni huligani ne bi pojavili na kriminalnih straneh časopisov, enkrat razbijejo avtomobile nasprotnih navijačev, drugič pretepejo nasprotnike, ki jih potem krpajo v bolnišnicah; in verjeli ali ne, tudi to pomeni, da se naš hokej že bliža stopnji, za katero bomo lahko trdili, da je evropska.

Piše: Miha Štamcar

Lovili bomo »belega zajca«

Planinsko društvo Celje je leta 1973, na pobudo znanega celjskega smučarskega entuziasta Marjana Nuncičiča, pričelo organizirati smučarsko tekmovanje za »belega zajca« na Golteh. Start je bil na vrhu Starih stanov, cilj pa v Muldi. Na progi ni bilo nobenih vratc, vsak smučar je pač moral presmučati progo po svojih zmogljivostih. Vsak, ki je presmučal progo v vnaprej določenih in testiranih časih, je prejel zlato, srebrno ali bronasto značko.

Novi tednik in Radio Celje sta se odločila, da bosta letos znova obudila to tekmovanje, ki je pred leti zamrlo. Pravilni tekmovalci ne bomo spreminjali, saj so dobro zastavljena, le nekoliko jih bomo priredili. Smuk za belega zajca bo v nedeljo, 10. marca s startom ob 11. uri na Starih stanih, na Golteh. Startnina bo 200 din, v to pa je všteta celodnevna karta, enolončnica in startnina.

Prijave za to tekmovanje nam pošljite na kuponih Novega tednika do četrtega, 7. marca, ko bomo objavili tudi podrobnejša navodila in pravila tekmovanja.

Delo Plus, več kot drugi!

Skrivnostni gost Iztok Puc

Prispelo je 77 dopisnic, od tega 23 s pravilnimi odgovori. Pravilni odgovor se je glasil Žalec. Nagrade je izžrebal ing. Roman Virant, namestnik direktorja Keramične industrije Liboje. Prvo nagrado dobi Gregor Rupnik, Sercerjeva 10, 63325 Šoštanj, drugo Ida Valentinč, Ilica 71, 41000 Zagreb, in tretjo Klavdija Mohorko, Mariborska 42, 63000 Celje.

Skrivnostni gost v oddaji je bil Iztok Puc, državni roketmetni reprezentant, ki je svojo kariero začel v rodni Velenju. Odkrila ga je Anica Lelko, Prešernova 6, Velenje. Nagrade dvignite najkasneje v 30 dneh.

Šahovska nagradna igra

Z novim letom je vodenje Celjskega šahovskega kluba prevzel Anton Rojec, predsednik Skupščine občine Celje. Pred njim je funkcijo predsednika kar 10 let opravljal znan celjski šahist. Kateri?

ROBERT CEGLAR
MITJA URISEK
JANKO MIRNIK

Nagrajuje Zavarovalnica Triglav, Območna skupnost Celje

Smučarke pozdrave s svetovnega prvenstva v Val di Fiemme vam pošila jugoslovska nordijska smučarska reprezentanca
Yugoslav nordic ski team sends you many greetings from the World championships in Val di Fiemme

Nordic ski world championships
Val di Fiemme 7. 2.-17. 2. 1991

Te pozdrave nam je poslala naša nordijska reprezentanca z nedavno končanega svetovnega prvenstva v klasičnih disciplinah iz Val di Fiemmeja. Tudi naše sportno uredništvo je Franciju Petku poslalo čestitke za naslov svetovnega prvaka.

Prijavnica za smuk za »belega zajca«

Ime in priimek _____
naslov _____
starost _____

Podpis

Dajsetletne melodije so spet moderne

Pihala v domači glasbi – Kmalu srečanje v Kamniku

Franci Lipičnik se je pred dvanajstimi leti iz Zagorja ob Savi preselil v Kamnik, kjer je danes ravnatelj tamkajšnje glasbene šole. Že v Zagorju je svoje življenje zapisal glasbi, znan pa je bil predvsem po tem, da je na malce drugačen način pristopil h komponiranju slovenske domače glasbe. Izognil se je klasičnim kvintetom ali triom, s katerimi je možno doseči na daleč poznano barvo melodij, dodal pa je več trobil, med njimi tudi pozavno in saksafon. To je bil skoraj mali greh. Domačo slovensko glasbo naj bi igrali po nekakšnem sistemu godb na pihala? Vendar Franci ni obupal. S takšnimi zasedbami je razveseljeval na mnogih prireditvah, le v snemalne radijske studije ni mogel prodreti...

Vendar časi se spreminjajo in danes kar precej ansamblov igra tako, kot je že pred dobrimi desetletji napovedoval Franci. Tu predvsem prednjači Marelja iz Mengša, ki je prav zaradi nove zased-

strijev in drugih, mi moramo naš melos spraviti v ušesa poslušalcev doma in zlasti v tujini. To pa se da z različnimi glasbenimi prijemi, ki jih ne manjka.

Veliko delaš?

»Doslej sem napisal preko 200 melodij, ki jih igrajo ansambli, ki sem jih omenil. Pravkar sem končal več melodij za slovenski ansambel v Kanadi, posneli pa bomo dve verziji – v angleščini in slovenščini. Veliko dela imamo na glasbeni šoli in z godbo na pihala. Zapisan sem glasbi.«

Srečanje v Kamniku?

be vnesla v domačo glasbo prijetno svežino. Po zaslugi Francija se je z njegovim prihodom v Kamnik močno povečalo zanimanje za domačo glasbo. »Pred mojim prihodom je bil popularen samo Alpski kvintet, danes pa je ansamblov kot jeseni listja. Za to gre zahvala godbam na pihala v Mengšu in Kamniku (vrsto let sem vodil mengeško, zdaj pa kamniško), iz obeh pa prihajajo dobri glasbeniki, ki igrajo v domačih ansamblih, kot Nagelj, Lipa, Jasmin, Stopar itd. Melodije, ki jih igra zdaj Marelja, so stare dvajset let in hudičevno moderne.«

Bomo imeli kdaj pravo slovensko popevko?

»Prej ne, dokler se do nje ne bomo dokopali preko dobre slovenske domače glasbe. Mi ne moremo posnemati Italijanov, Francozov, Av-

»To bo 1. in 2. marca ob 20. uri v naši dvorani. Prireditev imenujemo »Veselo v Kamniku«, ima pa vsako leto svojo rdečo nit. Prvikrat smo predstavili planinske pesmi, lani lovske štorije, letos bo v znamenju gasilcev in prihodnje leto v znamenju šoferjev. Program je zastavljen tako, da se vsak ansambel najprej predstavi s svojim »blokom«, potem pa vsi pomešano igrajo za ples do jutranjih ur. Letos bodo nastopili Marelja, Nagelj, Lipa, Stoper, Na sončni strani Alp, Jasmin, bratje Poljanšek, Krt, Rom pom pom, godba Solidarnost Kamnik in še kdo.«

Večkrat si bil tudi na reviji v Libojah?

»To je pravo srečanje domačih ansamblov. Dvorana je majhna in prijetna, ljudje poslušajo celo na prostem.

Med nastopajočimi ni zavisti, ampak trenutek sprostitve, ki jo drugje tako pogrešamo. Bil sem stalni gost na prvih revijah, ko sem odšel v Kamnik nisem prihajal. Obljubim, da bom prišel z enim ansamblom še letos, prav gotovo pa prihodnje leto na jubilejno, 20. revijo. To je praznik.«

TONE VRABL
Foto: EDI MASNEC

Novi Wolf

Po dveh letih se je na glasbeni sceni spet pojavil Božidar Wolfand-Wolf. Z novo kaseto in v novi podobi. Iz dolgoletnega rockerja se je Wolf prelevil v elegantnega mladeniča kratko pritrženih las, kot veleva moda devetdesetih. V svojo novo podobo je vložil nemalo truda, saj je moral shujšati kar za dvanajst kilogramov.

• Damjana Premrl je po desetih letih nenadoma in brez opravičila zapustila ansambel Francija Zemeta iz Vojnika. Uspešno jo je zamenjala pevka Alenka Tovornik iz Dobja pri Planini, s katero poje Dolfi Volasko.

• Andrej Zeme služi zadnje vojaške dni v Ljubljani, igra pa v vojaškem orkestru 5. armadnega območja. Zanimivo je, da spi na isti postelji, kot je njegov brat Bojan, ko je služil vojaški rok.

• Jože Žlaus, ki se kot ptica selivka seli s svojo kitaro iz ansambla v ansambel, je poskušal v jubilejnem letu zminirati ansambel Francija Zemeta tako, da bi »odpeljal« sinova Bojana in Andreja ter še z nekaterimi drugimi ustanovil nov ansambel. Poteza po vzorcu Kadjeviča ni uspela, kajti oče Zeme se je napada, za katerega je izvedel po kanalih, uspešno rešil.

Tudi kasete z naslovom Koliko solz nam predstavlja Wolfa z drugačno glasbo kot doslej. Na največji odziv med (predvsem) poslušalkami računa Wolf s skladbami Bella Bellissima, Aleluja baby in z naslovno, Koliko solz. Njemu so bolj pri srcu nekatere druge, zahtevnejše skladbe s te kasete. Skratka: Wolfand zagotavlja, da je na njegovi novi kaseti za vsak glasbeni okus nekaj.

DELO plus

Mika je za rock

Januarja je založba Heli-don izdala prvo samostojno kaseto Skofjeločanke Mirjane Čemažar, ki se v svetu zabavne glasbe predstavlja kot Mika. Njeno umetniško ime je hkrati tudi naslov kasete, s katero so se Miki, ki je vrsto let prepevala z različnimi slovenskimi ansambli, izpolnile dolgoletne želje. Kasete je plod sodelovanja z Božidarjem Wolfandom, ki je v mladi pevki odkril talent in zanjo napisal tudi vse skladbe, ki so na kaseti.

Sama označuje glasbo, ki jo poje, kot ženski pop rock in meni, da bo všeč vsem generacijam. Zdaj jo čaka promocija kasete v vseh slovenskih medijih in, seveda, tudi na živih nastopih.

25 let ansambla Francija Zemeta

Med domače ansamble z najdaljšo tradicijo vsekakor sodi ansambel Francija Zemeta, ki letos slavi že 25 let uspešnega igranja po Sloveniji in tujini. Prav v jubilejnem letu je v ansamblu prišlo do nekaterih sprememb, ki pa so mu dale novo, bolj svečo barvo, tako da ga bomo še naprej radi poslušali. Od stare zasedbe so ostali neumorni Franci Zeme in njegova sinova Andrej in Bojan, pevko Damjano Premru je uspešno zamenjala Alenka Tovornik z Dobja pri Planini, z njo pa poje Dolfi Volasko. Peter Vodeb igra bas in kitaro, prišel pa je iz ansambla B. Klaužerja. Kitaro igra tudi novinec Slavko Sušec, bariton pa povratnik Jože Zelič.

V jubilejnem letu ima ansambel velike načrte. Vodja Franci Zeme pripoveduje:

»Ponovno se bomo udeležili ptujskega in steverjanskega festivala. Na Ptuju bomo že devetnajstič, v Steverjanu osemnajstič, to pa so številke, ki jih nihče ne dosega. Čakajo nas tudi nastopi v Nemčiji. Pripravljamo tretjo samostojno kaseto, ki jo bomo posneli takoj, ko se bo Andrej vrnil iz vojske. Junija bomo ves mesec igrali na Dolenjskem v Adlešičih, Semiču in Črnomlju. Dolgo sonas vabili, zdaj jim bomo željo izpolnili. Pripravili bomo tudi jubilejni koncert, ki ga želi imeti domača krajevna skupnost. Sam bom v ansamblu pomagal še letos in delno prihodnje leto, potem pa bom izpregel. Nadaljujeta naj sinova. Seveda se ne bom čisto poslovil, ampak igranja bo dovolj.«

T. VRABL
Foto: EDI MASNEC

Ansambel Francija Zemeta: spredaj Slavko Sušec, Dolfi Volasko in Alenka Tovornik, v sredini Franci in Bojan Zeme, zadaj Jože Zelič, Andrej Zeme in Peter Vodeb.

CLUB CASABLANKA

vabi ljubitelje glasbe in plesa
vsak konec tedna v njihove prostore
v Zavodu Golovec

Lestvice Radia Celje

Tuje zabavne melodije:

1. SADENESS – ENIGMA	(8)
2. TALK TO ME – ANITA BAKER	(4)
3. ICE ICE BABY – VANILLA ICE	(10)
4. DISAPERE – INX	(6)
5. JUSTIFY MY LOVE – MADONNA	(6)
6. ALL THE MAN THAT I NEED – WHITNEY HOUSTON	(3)
7. FREEDOM 90 – GEORGE MICHAEL	(10)
8. WIND OF CHANGE – SCORPIONS	(4)
9. LOWE AND AFACTION – NELSON	(2)
10. UNCHAINED – TWIGY	

Domače zabavne melodije:

1. REKLA JE NE – DON MENTONI BLUES BAND	(5)
2. TA CVET – ČUKI	(8)
3. OBJEMI ME – MIRAN RUDAN	(8)
4. KO SI SREČEN – ČUDEŽNA POLJA	(7)
5. V VROČICI NOČI – PANDA	(8)
6. ALELUJA BABY – BOŽIDAR WOLFAND WOLF	(4)
7. SVET JE LEPSI – MARIJAN SMODE	(6)
8. NE NE BOM – MOJCA ZORKO	(6)
9. PESEM ZA ČARLIJA – EXPORT A	(1)
10. POVRATNO KARTO 'MAM – THE KAMN'S	(1)

Lestvici tujih in domačih zabavnih melodij sta na sporedu Radia Celje vsako soboto ob 17.30 uri.

Narodnozabavne melodije:

1. MLADI KOT SMO NOCOJ – ALFI NIPIC	(6)
2. LAŽ – LESJAK	(9)
3. VAŠKE KLEPETULJE – MARELA	(6)
4. ZGODNJA URA – ŠTIRJE KOVAČI	(4)
5. VRAČAM SPET SE NA DEŽELO – HENČEK	(3)
6. SPOMIN V SKRINJICI – ŠTAJERSKI VRELEC	(5)
7. STARO VINO, STAR PRIJATELJ – VERDERBER	(2)
8. HARMONIKA – BRATJE POLJANŠEK	(10)
9. KADAR GREŠ OD DOMA – HERVOL	(2)
10. KADAR JE SONČEN DAN – KLAVŽAR	(1)

Lestvica narodnozabavnih melodij je na sporedu Radia Celje vsak ponedeljek ob 17.30 uri.

Predlogi za lestvico tujih melodij:

CRY YOURSELF – RICK ASTLEY
I WANT A MAKE LOVE TO YOU – HANNE BOEL

Predlogi za lestvico domačih zabavnih melodij:

PADAM U NESVIJEST – TAJČI
JA BIH PREŽIVIO – DINO DVORNIC

Predlogi za lestvico narodnozabavnih melodij:

PELJE ME SPOMIN NAZAJ – RUPAR
RADA BI TI ZAPELA – PETRIČ

Nagrajenca: Dragica Ivič, Ul. II. bataljona 12, Šentjur
Nina Merlak, Tomšičeva 42, Slovenska Bistrica

Pišite na naslov: Novi tednik – Radio Celje
Trg V. kongresa 3a, 63000 Celje
Vsakič nagrada – velika plošča, ki jo izžrebanca izbereta v prodajalni MELODIJA v Celju.

KUPON

lestvica tujih zabavnih melodij _____
izvajalec _____
lestvica domačih zabavnih melodij _____
izvajalec _____
lestvica narodnozabavnih melodij _____
izvajalec _____
ime in priimek _____
naslov _____

Bil sem na dnu Šmartinskega jezera

Norbert Drugovič st. je bil zvest vodam – Že 55 let so njegova strast križanke – Eden od pobudnikov plesnega orkestra Žabe

Posebej ob ponedeljkih smo se na hodnikih NT – RC že navadili drobnega človeka v uglajenem zimskem plašču rjave ali olivne barve, s čepico na glavi, palico v desni roki, očali na obrazu in skrivnostno vrečko v rokah. V njej se skriva šop izpolnjenih križank, ki jih rešuje že 55 let. V Norbertu Drugoviču st. pa se skriva kopica spominov, zbranih v več kot osmih desetletjih življenja. Spominov na družino, ki se je po prvi vojni priselila v Celje, spominov na delo rečnega nadzornika in projektanta ter spominov na glasbo in začetke plesnega orkestra Žabe.

Začelo se je z Jutrom in Slovincem

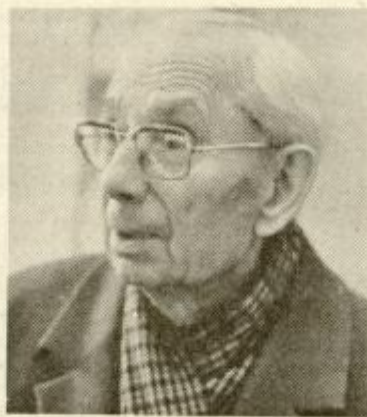
Vsak ponedeljek pride, odpre vrečko in iz nje izvleče debel zavoj. Šop križank se razpre kot meh harmonike. »Nikar se ne ustrašite, saj ni vse za vas,« se nasmehe, »nekaj je tudi za druge časnike in revije ter tovarniški tisk, ki ima nagradne križanke. Rešujem vse, kar mi pride pod roke.« Previdno izloči križanke za NT, ostale pa z nekakšno ljubeznijo spravi nazaj v vrečko. Da se katera ne izgubi. »Začel sem pred 55 leti v Šentjurju, kamor smo zahajali ob velikih praznikih. Drugi so se pogovarjali, jaz pa sem pazil otroka. Ko je zaspal, sem dolgčas preganjal s križankami. Najprej v takratnem Jutru in Slovincu. Nekoč sem dobil tudi prvo nagrado – dva velika paketa otroških slikanic. Tako se je začelo in od takrat do danes sva s križanko največja prijatelja.« Še bolj sta se zblížala, ko je Norbertu pred leti umrla žena. »Ostal sem sam in bilo je za znoreti. Še zlasti zvečer je bilo kar ubijajoče. Takrat sem se še bolj zakopal v križanke in vse rešim,« pravi. Pa pripomočki? »Ni jih veliko. Kupil sem malo enciklopedijo, enciklopedijo glas-

be in zgodovino druge svetovne vojne, če mi kaj manjka, pa pogledam v študijski knjižnici. Tja grem največkrat že kar zjutraj, saj rešujem tudi ponoči. Mnogokrat kar celo noč. Dvakrat si skuham kavo, kakšno juhico, pa gre...« Zjutraj si potem pripravi zajtrk, uredi stanovanje in odide v mesto. Tako vsak dan. Vse dela sam, čeprav bo 13. maja letos dopolnil 84 let. In katere križanke so mu najbolj všeč? »Skandinavke,« izstrelil. »Prijetne so zato, ker imajo slike in velike črke. Saj veste, da starejši ljudje tudi z očali bolj slabo vidimo.«

Križanke večina rešuje zgolj za zabavo, toda Norbert zna iz njih narediti tudi družabno doživetje: »Pred leti smo veliko reševali križanke med sprehodom ob Savinji. Zdaj jih po kosilu rešujem skupaj s prijateljico in njenim možem, zvečer in ponoči pa sam. Izrežem tudi kartončke v velikosti dopisnice, nalepim rešitve in jih odpošljem. Ne samo zase, tudi za druge.« Seveda pa se je Norbert v življenju ukvarjal še z mnogimi drugimi stvarmi, ne s križankami...

S čolnom po Savinji

Norbert Drugovič st. se je rodil daljnjega leta 1907 v manjšem kraju Cervignano, kjer je bil oče carnik. »Govoril je nemško in italijansko, zato so ga cenili,« se spominja Norbert, ki je bil z očetom in ostalimi družinskimi člani ob začetku prve svetovne vojne preseljen v Poreč. Ko je Italija zasedla Istro, pa so se preselili v Slovenijo. »Oče je bil leta 1918 kurir med vlado v Ljubljani in štabom generala Maistra v Mariboru. Kasneje so ga premestili k mestni policiji v Celje, kjer smo potem ostali,« razlaga svojo pot od rojstva do mladostnih let. »Vojsko sem služil v Splitu, po vrnitvi pa sem se zaposlil kot rečni nadzornik pri te-

danjem Tehničnem oddelku Sremskega načelstva v Celju, ki je imelo 11 sodnih okrajev. Na začetku sem delal s cestami, kar pa me ni posebej veselilo. Zelel sem si delati z vodami, kar mi je kasneje tudi uspelo in tako sem ostal vodam zvest vse do upokojitve leta 1965,« se spominja. Pa tudi pri cestah ni bil tak dolgčas. Norbert je trasiral ceste Mozirje-Šmihel, Rogaska Slatina-Boč, Braslovče-Dobrovlje in druge. Nekaj časa je delal v ekipi, kasneje pa je bil samostojni projektant. Ko se je zaposlil, je imel na skrbi predvsem vzdrževanje, po 2. svetovni vojni pa so se lotili projektiranja vseh pomembnih vodnih in cestnih objektov. Ko so načrtovali Šmartinsko in Slivniško jezero, je bil obkralj v projektantski ekipi. »V Šmartinskem jezeru ni kvadratnega metra prostora, kjer ni stala moja noga!« se pridruža.

Veliko dela pa je bilo tudi s Savinjo. »Po vojni smo se vsako leto ob ugodnem vodostaju peljali z večjim čolnom po Savinji in ugotavljali nastalo škodo na bregovih. Po dva dni smo se vozili do Laškega in paziti je bilo treba, da se nismo prevrnili. Začeli smo v Rečici ob Savinji, se peljali do letu-

škega jezera in nadaljevali do podvinskega, kjer smo izstopili. V čolnu so bili tudi ocenjevalci iz Ljubljane, ki so prespali v »nobel« hotelu Šribar v Šempetru. Celjani pa smo se vračali domov,« se spominja tistih dni. V omenjenem hotelu je bilo vedno lušno in Celjani so tja radi zahajali: »Tam je oče igral na harmoniko, Berta klavir, en sin pa violino. To je bila res »fajn« muzika in ni čudno, da so zlasti ob praznikih in ob koncu tedna zahajali tja. Pa še to je bilo zanimivo, da so pri Šribarjevih vse leto klali in smo lahko dobili krvavice tudi ob najbolj gorkem soncu,« še pove.

Ko so Žabe začele regljati

V prostem času je imel Norbert Drugovič st. dva konjička. Poleg križank je bil tu še svet glasbe. »Čeprav nimam nobene glasbene izobrazbe, se na glasbo kar dobro spoznam. Oče me je že pri sedmih letih odpeljal v glasbeno šolo, da bi se učil violine, pa me to ni veselilo. Potem sem poskusil s trobentno, pa tudi ni šlo. Nazadnje sem se oprjel kitare,« pove. Vse skupaj se je začelo pri Skalni kleti, kamor so zahajali fantje, ki so bili v nemški vojski. »Bili so navdušeni glasbeniki, ker pa so bili v nemški vojski, so jih nekateri hoteli onemogočiti. Vztrajal sem in jih vzpodbujal. Sestajali smo se v gostilni »Pri Skalni kleti«, kjer je bilo vedno nabito polno. Fantje, ki so takrat igrali, so bili začetek današnjih Žab, ki uspešno regljajo že 40 let,« se iz povojnih dni vrne v sedanost. Pa spet nazaj: »Bili so sami fejsť fantje – Nuncičev Marjan, Gorjančev Milan, Videčev Vendelin, Lavrenčičev Gustl in drugi. Žabe sem vsekoli spremljal, saj sem bil njihov mentor. Predvsem pa sem skrbel, da fantov ni bilo strah posledic zaradi

služenja v nemški vojski. Saj bili pravi Slovenci,« še približe.

Ko Norbert Drugovič spregovori o glasbi, postane živahnejši. »Vsi smo bili zaljubljeni v muziko. Stari oče je z desetimi leti igrar orgle v cerkvi v Artičah ter s sestrami na koro, oče Martin, bil po prvi vojni pobudnik moškega zbora Oljka v Celju. Celu zadnjeval se je, da je lahko kupoval note. Veliko se je družil z zobozdravnikom Antonom Schwabom, ki je bil – kljub temu, da je slabo slišal – velik komponist. Moj oče Norbert je igral trobentno pri Žab, zdaj pa poučuje glasbo in glasbeni šoli v Ljubljani.« Tu Norbertova žena je imela rad glasbo. »Najlepše je bilo zvečer na nočni omarici je bil radio,« poslušala sva nežne, romantične zvoke čudovite glasbe pravih moštrov,« se nostalgичno namuzi Norbert.

Kakšen je torej naš križančar glasbenik in vodar Norbert? Prost človek, ki ne prenese počitka. Po delu se je vračal domov in znova delal. Tudi na vrtu. Z grabljami in motiko. Zdaj, ko je sam, mu čas zapolnjujejo križanke. Dan in noč. Vstaje med četrto in peto zjutraj. V knjižnici je takoj, ko j odprejo, pri nas okoli devete ure Tam, kjer je treba plačati račune je vedno med prvimi. »Da ne čakam,« resno pojasni. Med prvimi je tudi v Lotu za kartice 3x3. Ob dvanajstih sede za mizo v gostilni pri Savinji – odlična hrana, jih hitro pohvali – potem pa tja do Trubarjevega bloka, kjer rešuje križanke, dokler je ne mahne domov. Tako iz dneva v dan.

Kmalu bo ponedeljek, ko bo spet prišel. Droben človek v plašču, s čepico na glavi, očali na obrazu, palico v desni roki, skrivnostno vrečko v rokah. In s kakšno novo zgodbo iz bogatega življenja...

TONE VRABE

Foto: EDO EINSPIELE

ANTON KOMAR

39

ZA SIVIMI ZIDOV

– Šele pričela sta in dobro uro z mizo ne bo nič. Vojko je opazoval te mlade in divje ljudi in videl, da so vsi željni boja in zmage. Oblikovala sta se dva tabora in navijala vsak za svojega igralca.

– Vojko je slišal klic, ki je prihajal od zadaj. Obrnil se je in videl Mirka z loparjema v rokah.

– Sem pridi. Bova igrala na drugi strani, ker tukaj še ne bodo kmalu končali!

Odšla sta v sosednjo sobo, pravzaprav je bil to prostor pred sobami, kjer so se v popoldanskih urah zbirali obsojenci. Mizo sta postavila bolj na sredo in pričela igrati.

Čez nekaj časa je Mirko ugotovil:

– Ti kar dobro igraš in tudi meni bo prav prišlo, da bom lahko vadil strele!

Vojko je tiho odbijal žogo in serviral. Ni hotel pokazati, da je dober igralec, ker ni vedel, kako igra Mirko, sprevidel pa je, da mu do sedaj še ni kos.

V prostor so prihajali obsojenci in sedali k mizam, nekateri pa so samo šli mimo v sobo. Vojka to ni preveč motilo, ker se je zatopil v igro. Začele so padati tudi pripombe. Ko je Mirko videl, da Vojko nima namena odgovarjati, je zabrusil obsojencu, ki je stal preblizu in ga oviral:

– Ti še veš ne v kateri roki se drži lopar, pa že vrtiš jezik!

Paznik je prišel klicat obsojenca, da naj gre v ambulanto po zdravila. Posamezniki so res vstali, zbirali so se na stopnicah. Pridružili so se jim tudi jetniki iz sob.

Vojko in Mirko sta se utrudila in sedla na bližnja stola, da bi se malo odpočila.

– Kako to, da peljejo obsojence v ambulanto v tem času, saj vendar dela dopoldan? je vprašal Vojko.

– Ja samo zdravil ne dobiš za cel dan, ker se bojijo, da bi jih kopicili. Pred par dnevi so iz te sobe odnesli nekega starca, ki je zdravila zbiral, potem pa hkrati vse požrl, bil je v nezavesti in so mu v ambulanti izpirali želodec. Ljudje izkoristijo tisto, kar lahko. Ti si novinec! Videl boš, da je to pokvarjena banda in da so nekateri ukrepi, ki jih tu izvajajo, potrebni. Ali misliš, da bi se ljudje preoblačili tedensko, če ne bi bil tak red? Nekateri prav gotovo, večina pa bi zanemarila svoje telo, kot

so ga zanemarili na prostosti, da so potem morali priti na družbeno prevzgojo sem v zapor.

– Mislim, da sva midva na istem, je odgovoril Vojko, ko je videl, da Mirko dela razliko med ljudmi.

Že morda, samo s to razliko, da se jaz nisem zanemaril. Ko gledam te starce tukaj, ki posedajo, vlečejo čike, ki so jih pobrali po hodnikih in dvorišču, mi je kar slabo. Marsikateri bi lahko še delal, pa noče ali pa misli, da je bolje, če se varuje in hrani za kasneje. Narod je enostavno len in te lenobe mu ne moreš izbiti iz glave, pa jih lahko še tako vzgajaš ali jim delaš moralne pridige.

– Časopis dobi kdo sam?

– Dobiš časopis, če ga naročiš in plašač, vendar pa mora za to dobiti dovoljenje.

Tudi po zvočniku so klicali obsojence v ambulanto po zdravila.

– Kaj pa radio in televizija, tukaj ne obstajata?

– Glasbo boš lahko poslušal po zvočniku, včasih tudi poročila, televizije pa zaenkrat kot novinec ne boš mogel gledati.

To dobroino imajo tisti, ki nimajo strogega zapora in so v zgornjem nadstropju. Tukaj, kjer sva midva, pa je del paviljona, kjer se zadržujejo strogaši in dolgoprogaši!

– Kako to misliš – dolgoprogaši?

– Tisti, ki tu prebijejo lep del svojega življenja! Molk je pretrgal Tine, ki se je vrnil iz ambulante.

– Boš šel ti na večerjo?

– Zakaj sprašuješ?

– Ne da se mi danes hoditi tja, da bi žrl čorbo. Rajši bom načel svojo zalogo, da si z njo podmažem želodec. Prej sem odrezal malo slanine in nisem mogel nehati, tako mi je teknila. Če me ne bi klical paznik po zdravila, bi vso požrl!

– Bolje je, če jo prihraniš za malico popoldan, ko imaš tudi nekaj mleka, da kruh ni tako pust, kot pa, da samo ješ sedaj.

– Kakšno mleko misliš? je vprašal Vojko.

– Na mleko od dopoldanske malice, ki ga dobijo tisti, ki delajo v strojnici, livarni in brusilnici.

– Kdo daje to mleko?

– Obrat, v katerem delaš. Po pravilniku pripada obsojencu na zdravju škodljivih delovnih mestih v polnem

delovnem času dodatek: pol litra mleka dnevno. Nekaj dni nazaj so pričeli dajati tudi po dva kosa kruha, ker smo se uprli, da bi pili samo mleko, ker to naganja samo na stranišče. Kaže, da so uvideli, da je večja storilnost če plačajo mleko, ker ob tisti kavi in kruhu, ki ju zjutraj dobiš, res ne moreš delati ves dopoldan.

Sedaj sta se odpravila igrat Mirko in Tine, Vojko pa je opazoval. Tine je zelo slabo igral, komaj je znal dobro servirati, z loparjem pa že skoraj ni branil.

Pričele so se prižigati luči. Zunaj se je spustila megla. Luči na visokih stebrih so daleč metale svoje sence. In delavnice je še vedno prihajal hrup.

– Pripravite se za večerjo! je ukazal paznik. Nastal je pravi nered, mizo so kar med igranjem porinili ob stran. Nekateri obsojenci so že bili pripravljani in oblečeni za odhod, drugi pa so iskali obutev in obleko. Pred železnimi vrati, ki so vodila na stopnišče se je pričela drenjati gura ljudi.

– Ti boš šel na večerjo? je vprašal Mirko Vojka, ko sta si v sobi obuvala čevlje.

– Ja. Pa ti?

– Bom.

Odšla sta po hodniku, ki se je izpraznil, in se na stopnicah priključila drugim, ki so odhajali.

– Gremo! je dejal paznik, odklenil vrata in spustil obsojence na mraz. Vsi so se zapodili proti kuhinji, čeprav tam ni bilo tako dolge vrste kot pri kosilu.

– Ljudje so dobili bone in sedaj žrejo kantino, je pojasnil Mirko. Za večerjo so bili makaroni in omaka. V jedilnici je bil mir, le posamezniki so motili tišino.

– Daj, ti bom jaz odnesel pladenj, je dejal Vojko, ko sta pojedla. Mirko mu je rad prepustil delo. Pladenja je odnesel na kup levo od prostora, kjer so delili hrano, nato pa je šel proti izhodu; opazoval je ljudi, kako požrešno jedo, se obračajo, ogovarjajo in tudi zmerjajo. To vzdušje mu ni ugajalo.

Mirko ga ni čakal, odšel je v predprostor, kjer je bila kantina; zaradi mraza obsojenci niso šli prej ven, dokler se niso zbrali v celoti. Moral bi se zmeniti zaradi nedeljskega prostega obiska, pogovora z vzgojiteljem tega jutrišnjega dela. Zvedel je, da bo paznik pismene zabavke za osebne pogovore pri vzgojitelju pobral zvečer, in uvidel, da ima še čas. Hotel je le dobiti formulacijo, s katerim bo zahteval razgovor, tega pa je imel paznik, ki je dežural v paviljonu. Sobni staresina mu je obljubil, da mu bo ta papir takoj po prihodu v paviljon tudi dal.

Vojko se je priključil obsojencem, ki so ravnokar začeli odhajati. Mladi ljudje so imeli na pol zavezane čevlje, coklali so, vlekli in podrsavali po asfaltu, z rokami pa si zagrinjali prsi, ker jim je bila obleka pretesna. Paznik ni zahteval hoje v stroju, ampak je dovolil, da so lahko šli v paviljon po svoje.

Karneval da, vojna ne

Najbolj nori karneval za Riom

Na največjem kanarskem otoku, Tenerifi, vam v pustnem času voščijo srečen karneval. »feliz carnaval«. Karneval na priafriškem otoku večne pomladi, med palmami, hibiskusi, kaktaji, strelcijami in bananami, 1100 kilometrov od Španije, štejejo za največjega za tistim v Rio. Od njega ga ločuje le Atlantski ocean, združuje pa latinska sla po življenju.

Začelo se je 31. januarja, končalo 21. februarja. Vsi so se pozibavali po ritmu španskih, latinskoameriških in črnih plesov. In to kako! Med delom se je obvezno ogledovalo pozibavalo strežno osebje v kioskih in kafičih, gosti pa so se spravili tudi vrh kioskov. V moudnem Puertu de la Cruz pleše na Plaza del Charco staro in mlado vse dni, vse do belega dne. Zima je, plohe so pogoste, vendar plesalci se ne dajo.

V razkošju barv, ritmov kostumov in lepote so v prestolnici Santa Cruz v karnevalskih povorkah pomagale še brazilske plesalke, skupaj z najbolj znano karnevalsko gostjo, Brigitte Nielsen (na prvi fotografiji), eksoprogo »Ramba« Sylvestra Stallona. V pustnih povorkah nekdanji izrazito katoliške Španije in po nekdanji Francovi diktaturi ne priznavajo več nobenih tabujev glede smrti, spolnosti in religije. Nikogar pa ne moti izbiranje karnevalske kraljice in otroške karnevalske kraljice. V siju TV žarometov, seveda.

»No guerra« (ne vojna) je bil grafit pustnega meseca. Carnaval si!

BRANE JERANKO

Trekking po Turčiji

Piše DRAGO ŽLOF

Začetek

Od Bosporja do Dogu Beyazita

Beseda trekking je tuja in pomeni »potepanje«. Takšnih potovanj - trekkingov - je zadnje čase kar veliko. Imajo eno samo slabo stran, da precej stanejo. Cene so v glavnem zastavljene v markah ali dolarjih in čeprav je dinar še »konvertibilen«, je še vse preveč podrejen tema svetovnim valutama. Toda z voljo zbereš moči in denar. Odrde se je treba temu ali onemu »luksuzu«, pa gre. Potepanje, o katerem bo govora v tem zapisu, so organizirali alpinisti AO »KOZ-JAK« iz Maribora. Prijavil sem se na razpis, bil sprejet in prvega septembra 1990 smo iz Maribora odpotovali z avtobusom, ki je z videzom in znamko (SETRA) zagotavljal varnost in udobje.

Prvič sem na poti na Bližnji vzhod in tudi skozi Bolgarijo - deželo realnega socializma - potujem prvič. Jugoslavijo zapustimo na mejnem prehodu Gradina pri Dimitrogradu. Na naši strani ni zapletov. Prijaviti je treba boljše fotoaparate in videokamere. Avtobus se premakne do bolgarskih mejnih organov. Ogromen napis na stehi obmejne lope opozarja, da vstopamo v NA-

RODNO REPUBLIKO BOLGARIJO. Stopiti moramo iz avtobusa, da nam nečimrni policaj udari žig v potni list. Sledi obvezna menjava 20 DEM na bolgarsko valuto. Dobiš 35 levov, s katerimi največkrat ne veš, kaj bi, še posebej, če potuješ ponoči. Denar lahko porabiš le v obcestnih okrepčevalnicah, kjer je ponudba zelo revna. Ne poznajo nobenih sodobnih osvežilnih pijač, ekspres kava si tega imena sploh ne zasluži.

Kmalu po polnoči prispejo na bolgarsko-turško mejo. Deželo realnega socializma zapustimo tako, kot smo vanjo vstopili: vsi iz avtobusa na žigosanje potnih listov, potem prehod skozi nikogaršnje zemljo in nato se skozi velika obokana vrata zapeljemo v Turčijo, v mesto Edirne. Turčija pomeni vrata v Orient in takšen občutek me takoj navdahne ob pogledu na mošeje in vitke minarete. Sicer pa je turška meja zelo dolga. Zdi se, kot da si na letališču. Obmejni organi so korektni. Cariniki nekaterim od nas ponudijo celo kavo. Potne liste žigosa policaj v majhni hišici. K sreči nas na to opozori šofer, ki pozna razmere, sicer bi morali ob izstopu iz mejnega območja cel kilometer nazaj po tisti žig.

Končno smo kljub velikemu formalizmu v Turčiji. Do

Istanbulu je še 269 km in v glavnem jih prespimo. Na mostu čez Bospor zapustimo stari dobri kontinent in po kilometru vožnje zapeljemo v Azijo. Most je arhitektonska mojstrovina, viseča konstrukcija, imenovana po Kemal Ahmet Sultanu osvajalcu, se dviguje 90 m nad vodno gladino, prehod za pešce pa je prepovedan zaradi samomorov. Toda še vedno se zgodi, da naveličani življenja zapeljejo z avtomobilom na most, ustavijo vozilo, izstopijo in se vržejo v globino.

Vožnjo nadaljujemo po severnem delu Anatolske pla-

note proti vzhodu. Zaradi vzhodne lege (hitreje se zdani) so Turki časovno eno uro pred srednjeevropskim časom. Pokrajina je enolična, zaradi suše požgana trava in polja dajejo videz stepe. Vozimo se eno noč in en dan. Ustavljamo se v večjih mestih in bolj kot prodiramo v notranost dežele, bolj moramo biti pozorni na oblačenje, vera pač zahteva, da si vedno spodobno oblečen. Pred vsakim postankom oblačimo trenirke ali vsaj majice s kratkimi rokavi. Temperatura zraka je okrog 30 °C, toda ker je relativna vlažnost zelo nizka in stalno pihlja veter, vročino kljub obleki dokaj dobro prenašamo.

Ne vem, s čim si Turki poleg trgovine še ustvarjajo dohodek, ko pa so lokali, restavracije in ulice polne - zlasti moških - ob katerem koli delu dneva. Turčija je članica

severnoatlantske vojaške zveze in veliko bolj kot mi vključena v Evropo, zato jim ničesar ne manjka. Na voljo so vse vrste osvežilnih pijač in drugo blago široke potrošnje. Presenečen sem ugotovil, da turške kave Turki sploh ne pijejo, tudi v lokalih je zelo redka. Njihova pijača je čaj in tudi mi se kmalu privadimo nanj. Sporazumevanje je v Turčiji preprosto. Če ne gre drugače, si pomagaj s kretnjami rok. Neverjetno, koliko turških besed ima srbski jezik v svojem besednjaku: čarši-čaršija, raki-rakija, sahat-sahat-sat in še mnogo drugih. Posebne težave predstavlja sila oporečna voda. Bolje je, da je ne piješ, ker lahko povzroči hude prebavne motnje. Meso je v glavnem ovčje in ker sta red in čistoča tukaj bolj obrobna stvar, meso običajno zaudarja in pokvari apetit še tako lačnemu. Sicer pa,

nekaj za pod zob se vseeno najde. Kruha in sadja je dovolj, oboje je poceni.

Bliizu mesta Agri Dagi nas ponoči ustavi policija. Tahograf kaže prehitro vožnjo. Toda šoferja sta pripravljena. Na zadnji sedež policijskega avtomobila padeta dve »šteki« cigarete Marlboro in zakonom je zadoščeno. Do cilja, to je do mesta Dogu Beyazit, je še 50 km. Noč je svetla, jasna in v daljavi kmalu zagledamo temni obris gore z belimi lisami na vrhu. Ararat, naš gorski cilj, kateremu je pravzaprav podrejeno vse, je pred nami. Od doma smo oddaljeni 3200 km, ko v mestu Dogu Beyazit ustavimo pred nekim hotelom. Čeprav je ura nekaj čez polnoč, ulice niso prazne. Okoli avtobusa se kmalu nagnete radovednežev. Smo pač tuji. Začno se poganjanja z lastniki hotelov za ceno prenočišč. Vseposod po Orientu veljajo enaka pravila: pogajati se za ceno. Bolj ko jo zbiješ, bolje je zate, čeprav si spretni trgovci tudi ob velikih popustih manejo roke. Hotel, v katerem se nastanimo, je kar soliden. Tudi cena 15.000 turških lir za dvoposteljno sobo ni previsoka. Za primerjavo, 1 DEM je 1700 TL. Zraven hotela, ki je seveda privatna lastnina in nosi ime Gürbulak, je tudi mošeja in že ob svitu me prebudi glas hodže, ki vabi vernike k molitvi. Za muslimane je samo islam prava vera in samo Allah prvi bog. Vsi ostali smo neverniki.

Kayseri. Vsako večje mesto v Turčiji krasi spomenik »Kemal paše Atatürka.«

Nadaljevanje prihodnjic

Zima je pokazala zobe

Kako se je začelo

V sredo je samo rahlo naletavalo in britansko prebivalstvo, navajeno, da sneg pobere že po nekaj urah, se ni posebej vznemirjalo. V četrtek je zima dokazala, da misli resno in ko je zapadlo dobrih 15 centimetrov snega, je London ohromel ter nemo spremljal novo naravno katastrofo. Časopisi so še isti dan ubesedili in dokumentirali moro, ki je začela tlačiti Otočane. »V Colchesterskem živalskem vrtu se sibirski tiger počuti kot doma«, so v DAILY TELEGRAPHU zapisali pod fotografijo progaste zveri, ki neprizadeto tacá po snegu. V časopisu poro-

čajo o izredno nizkih temperaturah, saj se živo srebro v nekaterih krajih niti podnevi ni dvignilo nad ničlo. Ko je Britance decembra lani to zimo prvič zasul sneg, so govorili o *polarnem mrazu*, to pot so si izmislili nekaj prav tako dramatičnega: ne navadno vreme so poimenovali kar »ruska zima«. »Pole-deneli jug Britanije okuša Sibirijo«, so zapisali v TIME-Su in dodali, »ledeni Britaniji se obeta še več snega«. To danj naj so bile ledene sveče, ki so visele s streh, videti še tako antarktične, je morda vendarle vredno omeniti, da se temperatura v teh krajih ni spustila nižje od minus 10 °C.

Nikdar razrešeno vprašanje

Čudško zimsko vreme je prineslo s seboj tudi nekaj ugank, ki jih navadni smrtniki verjetno nikdar ne bodo mogli razrešiti. Če dejstvo, da tri dni po obilnem sneženju ceste še vedno niso splužene, pločniki pa so prave drsalnice, verjetno pove nekaj o redoljubnosti in disciplini tukajšnjih gospá in go-spodov, bo vprašanje, zakaj odpove *podzemljiska* železnica, če sneži nad zemljo, prav gotovo ostalo zavito v tančico skrivnostnosti. Nekateri zlobneži so prepričani, da promet pod zemljo odpove iz solidarnosti z navadno železnico, ki je začela mahati z belo zastavico predaje že po petih centimetrih snega.

Zimske radosti na goljavi

Če so se Otočani v četrtek in petek še godrnjaje prebivali na delo in domov, so zimi oprostili vse nesramnosti, ko je v soboto sonce zasijalo na zasneženo pokrajino. Kot bi mignil, jo je mlado in staro ucvrlo na hribočke, ki so zlasti po Londonu precej skoposejani. Na goljavi v Hampsteadu, severnem predelu mesta, se je tako zbralo več sto radostnih ljudi, ki so se prišli – sankat. Če se odrasli Slovenci sankajo večinoma v otroški družbi ali pa premrlo stopicajo na mestu in gledajo svoje potomce, kako se igrajo po snegu, je v Britaniji – vsaj na tistem londonskem hribočku – sankanje predvsem stvar za odrasle.

Zimska oprema in smisel za humor

Nekateri redki Otočani so iz kleti potegnili zaprašene sani, večina pa se ni mogla pohvaliti s takšnim razkošjem. To seveda še ne pomeni, da se niso prav veselo spuščali po hribu navzdol – pri izbiri »prevoznih sredstev« pa so pokazali, kako praktičen postane človek, če

PISMO IZ LONDONA

Piše MOJCA BELAK

si nekaj zelo želi, pa tudi to, da Britancev nikdar, ampak res nikdar ne zapusti smisel za humor. Naštejmo samo nekaj improviziranih sani: pladenj za čaj, plastični zaboj za zelenjavo, plavalni obroč v obliki krokodila, starinska emajlirana banja, velika polivinilasta plahta, v katero se je zavilo osem ljudi naenkrat, da so bili videti kot velika siva gosonica, pa še navadna velika črna vreča za smeti, plastificiran kovček na zadrgo in tako dalje in tako naprej. Povprečna starost ljubiteljev snega je bila nekako od 20 do 30 let, čeprav se je v splošni gneči znašlo tudi nekaj otrok in v plaščke oblečenih psov.

Ah, pa kaj bi govoril?! Saj večina vas je dobrih ovčic in sledite gospodom pastirjem, zato tudi morem veselo ugotoviti, da vam postaja ni treba več predpisovati in ga nadzorovati. Post v tem postnem času preprosto je! Kamor koli se ozrete – vse več je skromnih krščanskih družin iz Ema in Zelezarne, ki veliki zgled Kristusove postne vzdržnosti ne le duhovno podoživljajo, ampak ga tudi in vse bolj konkretno živijo.

V fabrikah so jim rekli: »Ni dela, pustite vse in pojdite domov!« In poslušali so glas in so šli. In zdaj so doma na čakanju. Njihovi želodci so prazni, a njihova misel je čista in jasna. Predobro pač vedo, da jim v tej revni lahko pomaga le še vse-mogočni Bog! In ker je to hudičjevo res, zaupajo vanj tolikanj bolj in se pohlevno držijo postne zaobljube: pridno in vdano se postijo dan za dnem in si v skupno dobro zategujejo pas.

Zimske radosti po britansko

Ker si Britanci ne morejo kaj, da ne bi vsega delali po svoje, bi bilo nespametno pričakovati, da se bodo sankali prav tako kot ves preostali svet. Najbolj razburljivo se jim na primer zdi prav to, da lezejo navkreber po isti poti, kot so se prej sankali, torej kar po sredi hriba in ne ob straneh. Tako se drvenje navzdol spremeni in izredno odgovorno početje, ker se vedno najde kdo, ki stopi navdušenemu sankraču na pot. Nekoliko enostavneje je, če se sankate v parih, ker se delitev dela tudi tukaj izjemno dobro obnese: medtem ko se eden izmed vihrajočih športnikov ukvarja z usmerjanjem »snežnega vozila«, drugi na vse grlo tuli, naj se pešči umaknejo s poti.

Radost na zasneženi goljavi je povsem zasenčila vse tiste neprijetne trenutke, ki jih je skušal skoraj vsak Londončan dan poprej, ko je poznen in mokrih nog po plundri čofotaril na delo, ali kot je kriknila gosa srednjih let, ko je na plastičnem pladnju drvela po hribu navzdol: »Zima, vse ti je odpuščeno!«

KOZERIJA

Postna pridiga

Že sem pomislil, bratje in sestre, da ste pozabili na krščanski nauk in zapovedi božje. Pa saj tudi ne bi bilo čudno! Bogokletni komunizem je toliko desetletij zatiral in zanikal duha in duhovnost, povzdigoval pa le minljivo ničevost materialnega... V tem postnem času pa sem – in od tod moje posebno veselje – opazil, da je božja prisotnost med vami, bratje in sestre, znova zaživela v vsej svoji polnosti.

Prav je in spodobi se, da v tem času živite, kot je prav in se spodobi: vzdržno. Ne preklanjajte oblasti, ne kradite, spoštujte svoje direktorje, pustite jih, naj v miru kradejo, ne razgrajajte po fabrikah, marveč postite se in razmišljajte o višjih, ki so zgoraj!

Ah, pa kaj bi govoril?! Saj večina vas je dobrih ovčic in sledite gospodom pastirjem, zato tudi morem veselo ugotoviti, da vam postaja ni treba več predpisovati in ga nadzorovati. Post v tem postnem času preprosto je! Kamor koli se ozrete – vse več je skromnih krščanskih družin iz Ema in Zelezarne, ki veliki zgled Kristusove postne vzdržnosti ne le duhovno podoživljajo, ampak ga tudi in vse bolj konkretno živijo.

V fabrikah so jim rekli: »Ni dela, pustite vse in pojdite domov!« In poslušali so glas in so šli. In zdaj so doma na čakanju. Njihovi želodci so prazni, a njihova misel je čista in jasna. Predobro pač vedo, da jim v tej revni lahko pomaga le še vse-mogočni Bog! In ker je to hudičjevo res, zaupajo vanj tolikanj bolj in se pohlevno držijo postne zaobljube: pridno in vdano se postijo dan za dnem in si v skupno dobro zategujejo pas.

Ta vzdržnost nas mora veseliti, končno smo spoznali pravo skrivnost trpljenja! Še več: med nami so se že pojavili primeri svetega mučeništva.

Dragan Živadnov se je zavoljo nekega farizeja zaprl v njegovo pisarno in je hotel skočiti skozi okno. No, angel varuh mu je v tistem trenutku prišepnil, da ni ptič. In hipoma ga je obšlo spoznanje: odšel je domov, nakar je za svojo Neue Sloweische Kunst po božjem zgledu dolge dneve in tedne vztrajal v razmišljujočem postu, ob suhem kruhu in vodi in le (po nasvetu dr. Ruglja) z občasnimi preventivnimi klistirji.

Slovenski narod se je v teh kratkih 18 dnevih njegovega zanimivega gladovanja vživel v skrivnost tega kulturniškega posta. Ljudstvu lakota pač ni več neznan in zna spoštovati tiste, ki stradajo več in bolje! Da, da... In zato so z vseh vetrov jela prihajati besede podpore in solidarnosti.

Lado Leskovar je stradajočemu Srboslovcu poslal Jež-

kov verz: »Le daj, le daj, sine, moj mali...« Gospod skot mu v specialni poslanici obljubil, da v primeru mučeniške smrti med kandidati za blaženega pride, vladajoči farizeji pa so mu zagotovili, da naj le malo strada, saj mu ne kanijo poslati niti koščka kruha, kaj šele mesa. Dinarčkov pa le za najnujnejše.

Sicer pa vas vprašam, kaj je človek z mesom v tem postnem času? Saj ne živimo le od kruha, ka-li? Kdor zaupa v božjo previdnost, ve, da tuč ptice pod nebom žive brez socialne podpore. Včasih morda res stradajo, a o tem doslej niso nič napisale. In se zato o stradanju ptic nič ne ve. Vse pa se, da še vedno letajo in zgorijo v slavo božjo.

Da, bratje in sestre, v tem postnem času smo tudi vsi mi – eden bolj, drugi manj – podobni pticam pod nebom: živimo, imamo svobodo in demokracijo in letamo od Poncija do Pilata, da bi dobili svojo plačo. In glej – čudež božji – kar žvrgolimo v slavo mile Slovenije in voljno prenašamo nakupe orožja in davke. In se ravnamo po iskri mišli tistega vrlega politika, ki je v svojem dnevniku, preden je – po osemurni razpravi o nujnosti, da se podkujejo komarji – zadremal, zhičeno zapisal: »Kdor ne je naj ne strada!«

Kaj je s tem mislil, psihiatrom še ni uspelo razvozlati. Menda je mislil zapisati programsko izhodišče spoštovane vlade: »Kdor ne dela, naj ne je!« Tako bomo prišli iz suženstva v obljubljeni dežel: ke nas bo vse manj delalo, bomo vse manj pojedli. In hop evnas iz krize!

Po tej zamisli se je pred ne davnim v Gornji Radgoni začel ravnati neki krščanski delavec, ki se je samovoljno prav v tem postnem času odločil za protestno čiščenje črev. Fabrika se mu je baje zamerila, direktor pa še bolj. In se je odločil, da se bo umaknil v samotno in neusmiljeno stradal do konic. Pri tem je pozabil navest čigavega – svojega ali njegovega. Zdaj se o njem (mislim o stradajočem) nič več ne sliši, kar je pa čisto prav. Kaj se pa ven meče?! Kot da je edini na Slovenskem! Mar bi bil tih in kot vsi ostali na skrivaj in brehrupa stradal.

Skratka, bratje in sestre, stradajmo, a pri tem ne bodimo nečimerni. Ne obešajmo svojega trpljenja na veliki zvon, prepotrebno odtrgovanja od plač in ust je naše spoštovanje. Voljno prenašajmo bane za hrano in blago mislimo na tiste, ki so zgoraj: tudi oni morajo marsikaj požreti.

Naj zaključim s hvaležno mislijo na bivšega voditelja: Post je naš, mi smo postovi!

GOSPOD S

Bodice

Razpok v gospodarstvu ni možno zakrpati – s »političnim cementom«.

Če bi hoteli inflaciji pristriči peruti, bi morali uporabiti škarje davčne politike.

Ekološke katastrofe so rezultat »katastrofe« zdrave pameti.

S pocenitvijo alkoholnih pijač ne bomo preprečili, da bi nam tekla voda v grlo.

Balkan in arabski polotok sta za globe miru isto – kar je za ladje Bermudski trikotnik.

Zrno do zrna – beda za pridelovalce pšenice in blagostanje zelene mafije.

Nič čudnega, da sta gospodarstvo in politika »na sodu smodnika« – politiki na vsakem sestanku »odkri-vajo pulfer«.

MARJAN BRADAČ

TIHA ŠEPETANJA

V teh dneh se v Jugoslaviji spet dogajajo take tragikomedije, da ne vem več, ali smo v postnem ali pustnem času.

Medtem ko se kače le levijo, se politiki – to je čudo narave in dragocen prispevek k evoliucijski teoriji – lahko zlevijo ali pa zdesnijo. Odvisno od vremena.

Ljudske množice ob tem ugotavljajo, da je pravzaprav vse eno in isto: iz levih se prelevijo v desne, iz desnih pa v leve – razbojnike.

Ringaraja, velika noč prihaja. Lepo! Čeprav, se mi zdi, bolj čakamo na veliki dan. Ampak za zdaj ni nič. Razen resolucije o razdružitvi z naše in malo morgen z njihove strani.

Spominska ura

Še pomnite, tovariši – kako ste leta 1990 zgubili na volitvah...

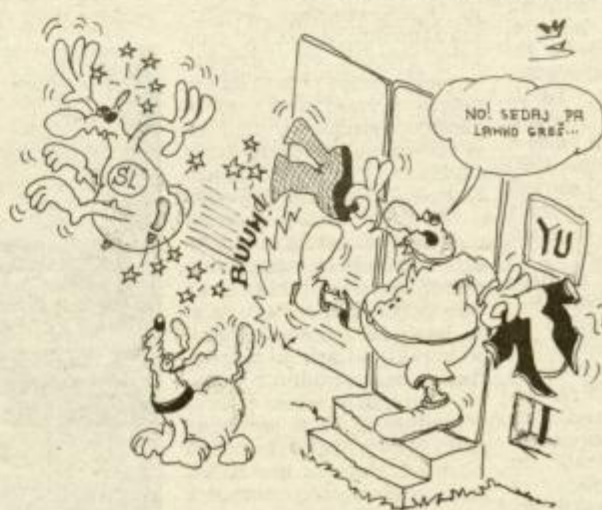
Moj pokojni oče je bil že pred 25 leti tako predrzen, da si je upal trditi, da se resnično samoupravljanje pravzaprav obnese le na stranišjih.

Tovariš Peperko, nekdanji slavni družbeni pravobranilec samoupravljanja, skorajda edini ob »dogodkih« zadnjih let ni opazil, da bi bilo dobro zamenjati politično barvo.

Če bi jo, bi zdaj lahko bil, recimo, privatni sramotilec tedanje družbene zablode.

Gospodarstvo je na tleh. Komunisti, za božjo voljo, pomagajte!

ŠPORAZUMNA RAZDRUŽITEV

BIOENERGETIK ODGOVARJA

Danes pričunjamo rubriko, dolgo napovedovano, ki jo bo pripravljala bioenergetik Marjan Knez iz Sevnice. Vaša pisma bomo v časopisu skrajšali, da bi lahko čim hitreje odgovorili čim večim bralcem.

Bolečine

Noseča sem, že dalj časa, več let, pa imam bolečine v sklepih, križu, občutljiva sem na spremembe vremena. Bila sem že na preiskavah vendar se stanje ne izboljša. Posteljo imam postavljeno tako, da ležim z glavo proti vzhodu.

A. Bedek,
Podvin, Polzela

Odgovor: Najprej morate spremeniti smer ležanja. Za nekaj dni obrnite vzglavje proti zahodu. Če ne boste opazili spremembe, boljšega spanca, bo potrebno ugotoviti negativne vplive v prostoru. Poudarjam, da odstranite iz sobe, kjer spite oglekala, radio in elektronsko uro, televizijo in video pa izkjučite z gumbom na aparatu ne pa z daljinskim

Marjan Knez

upravljalcem. Prenehajte jesti krompir, ker pospešuje vaše težave, več pojedite korenja, peteršilja, riža. Dvakrat tedensko se okopajte v slani kopeli, ki jo pripravite iz treh pesti morske kuhinjske soli, voda v kadi pa naj bo precej topla. V vodi mirujte, ko se bo ta pričela ohlajati, pa s kopanjem prenehajte. Po kopeli se še oprhajite in sicer s tušem potujate po telesu od zgoraj navzdol.

Pisal je tudi bralec **Jure Magič iz Zadobrove 112, Škofja vas**. Bioenergetik je presodil, da Jure potrebuje njegov obisk na domu, zato obljublja, da ga bo ob prvi priložnosti obiskal.

ZDRAVILNE RASTLINE

Zelje

Zelje, pa naj bo to zeleno ali rdeče, vsi dobro poznamo. Spada v veliko družino križnic, ki zajema okrog 3500 vrst. Njeni predstavniki so zeljate rastline, ki rastejo v veliko večjem obsegu na severni polobli kot na južni. Značilen zanj je cvet, sestavljen iz štirih časnih venčnih listov, ki si stoje nasproti, v obliki križa.

Zelje (Brassica oleracea L. var. capitata) je kulturna rastlina, ki so jo vzgojili iz divje vrste. Ta še danes raste po kamnitih obalah od Sredozemlja do Irske. Poznali so ga že antični narodi od Grkov do Rimljanov in iz te prvotne oblike so se razvile neštete oblike tega rodu. Poznamo kitajsko zelje, glavno zelje, ohrovt, cvečtačo, kolerabo itd. Zelje danes uporabljajo za pripravo zelenjavni jedi in solat ter tudi za zdravljenje mnogih tegob sodobnega človeštva.

Zelje vsebuje največ vode od 84 do 91%, a še druge visoko vredne snovi, kot so rudninske soli, sladkorji, rastlinske beljakovine, maščobe, različni vitamini, med katerimi izstopa vitamin U poznan tudi kot antiulkusni vitamin, ter oligoelementi mangan, baker in jod.

Zato je zelje najbolj zdravo v sveži ali kisli obliki in s kuhanjem izgubi mnoge zdravilne snovi. Uživanje zelja preprečuje skorbut, zdravi sluznico prebavnih organov, zlasti želodca ter odpravlja razjede v želodcu in dvanajstniku. Poleg tega pospešuje prebavo in je odlična prehrana bolnikom, ki trpijo za kroničnim zaprtjem. Prisotno žveplo ima antiseptični učinek ter lajša težave pri revmatizmu in protinu. Raziskave so potrdile izkušnje ljudskega zdravilstva da je zelje odlično dietno živilo za vse bolnike, ki imajo težave z jetri in z žolcem, lajša tegobe pri cirozi jeter in pomaga odvajati vodo, ki se pri tem nabira v trebuhu. Iz svežih listov iztisnemo sok, ki je nekoliko neprijetnega okusa. Vendar deluje zelo ugodno na vneto želodčno sluznico, zlasti pa je učinkovit pri čirih na želodcu in dvanajstniku, pa tudi pri vnetemu tankemu in debelemu črevesju. Nosilec tega delovanja je antiulkusna snov ali vitamin U, ki na poseben način varuje sluznico prebavil. Bolniki s temi težavami morajo piti svež sok - cca 1 liter na dan - vsaj mesec dni. Če jih pri tem napenja, lahko pijejo čaj proti vetrovom, ki je sestavljen iz janeža, kumine in kamilice.

Sveže zeljne liste lahko uporabljamo tudi zunanje, za zdravljenje najrazličnejših ran, ki se slabo celijo. Velikemu listu, ki smo ga dobro sprali v vodi, najprej izrežemo debelo in trdo žilo in nato list do mehkega zvaljamo z valjarjem ali ga damo med dve gazi in prelikamo z likalnikom. Tako pripravljen zeljni list položimo na gnojno rano, pokrijemo z gazo in povijemo. Obkladek menjamo trikrat na dan. Gnojne rane se čistijo, bolečine prenehajo in rana se zaceli. Podobno lahko lajšamo težave pri razjedi krčnih žil. Tukaj dajemo obkladek od stopala navzgor do kolena, vse pokrijemo z gazo in povijemo. Polikane liste lahko polagamo tudi na opečeno kožo in blaži bolečine ter pospeši celjenje.

S svežim sokom lahko tudi ggramo in izpiramo vneto ustno votlino. To se obnese tudi tedaj, ko smo zahripali ali ob glas.

Sveže liste, ki smo jih polikali uporabljamo tudi za zdravljenje revmatskih in protinskih težav, bolečih nog, vnete kože in za lajšanje bolečin pri išijasu ter celo pri migreni, če si liste polagamo na glavo.

Če zelje skisamo, dobimo kislo zelje in tu se razvija tudi mlečna kislina in druge zdravilne snovi. Z uživanjem kislega zelja lajšamo prebavo, ker preprečuje gnilobne procese v črevesju in pospešuje redno iztrebljanje ter s tem preprečuje da bi strupene snovi prešle v kri. Kislo zelje ureja črevesno floro in s tem uravnava prebavo. S tem čisti kri, ter delovanje ledvic. Pri kisanju zelja se izloči tekočina, ki jo imenujemo zeljnica. Včasih so jo zelo cenili in so jo radi pili pri pomanjkanju želodčne kisline.

BORIS JAGODIČ

MODNI KLEPET

Pripravlja
VLASTA CAH-ZEROVNIK

Modni slog se iz leta v leto spreminja, po drugi strani pa je tudi res, da ima znotraj modnih smernic, ki veljajo v posameznih sezonah, vsak kreator čisto svoj, prepoznaven slog. In tudi to bo držalo, da ima večina ljudi, ki se sicer radi modno oblačijo, svoj slog in nekaterih oblačil - čeprav so modni hit sezone - nikoli ne bi sprejeli v svojo garderobo.

Najša modna svetovalka Vlasta Cah-Zerovnik nam danes predstavlja kreatorja Giorgia Armanija in njegove ležerno-elegantne kreacije. Čeprav Armani sodi v sam vrh italijanske in svetovne visoke mode, pa je po načinu in modnem slogu, ki ga zagovarja, zelo blizu tudi povprečnemu Slovencu. Saj veste, biti lepo - a hkrati udob-

no in počutju primerno oblačen, je skorajda največja želja vsakogar, ki kaj da na modo. Brezglavo hitenje za modnimi novostmi, preskakovanje, denimo, iz mini krila v široko zvončasto krilo do gležnjev, samo zato, ker tako pač narekuje moda, se pri večini kaj hitro konča in potem pač iščejo sebi in svojim modnim predstavam najbližje rešitve.

Giorgio Armani pa leto za leto ponuja modo, ki je v vseh svojih različicah sprejemljiva za širok krog ljudi. In če vam je všeč, kar preizkusite tovrsten slog oblačenja, večino garderobe boste dobili v domačih trgovinah, neka pa si lahko - če seveda znate - sešijete tudi sami.

Uredništvo

Giorgio Armani

Če vprašate največjega šivankarja italijanske visoke mode, kaj mu je najbolj zoprno v načinu oblačenja, vam bo odgovoril: »Ekstremizem. Ne prenesem nasilno deformiranih linij, ki delujejo na telesu nenaravno, čeprav sem pred leti tudi sam počel prav to.« Kreacija Armani je torej danes prepoznavna že od daleč po ležernosti, klasično-prefinjnih linijah, predvsem na po kvalitnih materialih in brezhbitnih izvedbi. Menda uporablja pri izdelavi nove kolekcije celo do dvesto različnih tkanin. Vse so si dokaj podobne, v spranih sivih in rjavih tonih, pa še morda kakšna umazano opečna in barva puščavskega peska bi se našla vmes. Vzorec skorajda ne pozna - nežni karo, črte in pepita, pa smo z naštevanjem že pri koncu. Najljubši so mu volneni krep materiali, svila, laneno platno, lah-

ko tudi tanko kot gaza, kašmir in gabarden. Njegovi modeli so tako učinkovito preprosti, da skoraj ne morejo postati demodirani, namejnjeni pa so »sodobni ženski, ki se je v službi že dokazala, zdaj pa si želi pokazati tudi svojo privlačnost in nežnost«. Vsekakor hudo vpadljiva ta moda ni in, če spada te med njene ljubiteljice, bo pred nakupom nove garderobe morda dobrodošel še droben podatek, kaj nam sloviti kreator predlaga za letošnjo pomlad.

Plašči so zelo dolgi, s šal ovratnikom in pasom iz blaga, ki se zaveže tako, kot pri jutranji halji. Nekoliko daljši so tudi blazerji z globokimi žepi in prišitimi poklopci. Bluze imajo velike, konicaste ovratnike, telovnik pa je izrazito moško krojen. Krila so še vedno kratka, na preklop, hlače pa nekoliko manj zvonaste, kot so bile lani.

VLASTA

Kroki?

Nova trgovinica za najzahtevnejši okus.

Kroki!

Čudoviti otroški programi:

- LUCCIOLA in MIMI (pajacki, copatki, bluzice, puloverčki, hlačke...)
- JO.QUENADA JAKNE
- MELANIA in LUKY (čevljički)
- SNOOPY SUPERGE
- VOZIČKI ROKY

Kroki.

Da bi bili vaši otroci srčkani kot še nikoli.

ZIDANŠKOVA 7, CELJE
telefon: 21-415/int. Kroki

HORTIKULTURNI KOTIČEK

Cvetlične grede

V zadnjem sestavku je tekla beseda o bivalnem vrtu, ki ne sme ostati brez cvetličnih gredic. V vsak bivalni vrt svetujem tudi cvetlično gredo nepravilne oblike, ki jo zasadiamo na vidnem mestu. Izredno lepo bo delovala pred kakšno skupino iglavcev, kjer bo barvitost gredice z zelenim ozadjem prišla najlepše do izraza.

V cvetlično gredico posadimo cvetoče trajnice. Svetujem izbor rastlin v nežnih barvnih odtenkih. Za spomladansko cvetenje žive barve cvetov, nekaj rastlin s sadeži v poletju in jeseni kot so panešpljica ali bisernik.

Za spomladansko zasaditev rastlin priporočam: teloh, trobentice, spomladansko vresje in različne čebulnice.

Poletne cvetoče rastline bi bile: ostrožnik, mak, lupina, marjetice, vrtnice. Jesenske cvetoče trajnice

pa so - astre v različnih barvah, ki cvetijo do pozne jeseni, rudbekija, sončce, slez, orlica, krčnica, prstnik in druge.

V skupino cvetočih trajnic dodamo še kakšen brin ali ruševac zaradi trajno zelene barve, potem horizontalno panešpljico zaradi atraktivnih rdečih sadežev, itd.

Ob robu cvetlične gredice zasadiamo blazinaste trajnice, ki mejijo na trato in naredijo gredico nekakšen okvir.

In na koncu še opozorilo, na katero največkrat pozabljamo. Naš vrt, naše okrasno in koristno drevje ter gredice ne bodo uspevale, če jih ne bomo pravilno negovali. Da bo naš vrt res vreden občudovanja, je potrebna redna oskrba in nega. Če se mu bomo posvetili, uspeh ne bo izostal.

JAGLENKA
MARKULJ-LEBAN
Načrtovalka
zelenih površin

Turistična
agencija
Šempeter

VESELA KARAVANA 1991

Pisana družba muzikantov, humoristov in vseh, ki jih veže dobra volja, se bo letos dva dni potepala po KVARNERJU.

Sodelujejo: Miro Klinc, Franci Zeme, Robi Zupan, Domen in Gojko Jevšenak, Fonza in Horza, Tina Tarner... Presenečenja.

Karavana krene 19. aprila. Pohitite z prijavi.

TA DOBER DAN

Odprto: 8.-12. ure in 14.-18. ure
Telefon: 701-305 Fax: 701-285

Kupon
za modni nasvet

Ime in priimek:

Točen naslov:

Starost: Višina:

Teža: Konfekcijska št.

Barva las: Barva oči:

Najljubše barve:

Šola v zimski naravi

Tukaj na Slemenu smo skupaj na podstrešju vse deklice iz 5. b in pet deklic iz 5. c. Skupaj smo ponoči in podnevi, ko imamo pristo.

Ob prostem času nekatere igrajo karte ali druge igre, druge pa se pogovarjamo. Veliko boljše se imamo zvečer. Ko se končno oblečemo, umijemo zobe in tako naprej, zlezemo pod odejo. Kmalu se vse pripravimo, smejimo in si nagajamo. Enkrat nam je Nina igrala na kitaro. Zaspala sem mnogo hitreje kot prejšnjo noč. Ne vem, kdaj so zaspale druge.

Zjutraj je spet veselo. Tiste, ki so prve budne, budijo še ostale zaspanke. Fantje so obljubili, da bodo prišli na podstrešje, vendar svoje obljube, kot smo zjutraj ugotovile, niso držali. Bila sem res zelo vesela, da je niso, ker bi se drugače zbudila z zobno pasto na obrazu.

Ves dan tako hitro mine zaradi smučanja in prostega časa. Uživam ob misli, da se moji prijatelji mučijo v šoli. Tukaj pa je šola na zelo zabaven način. Zvečer so tudi razne zabavne aktivnosti, kvizi in sprehodi.

Na Slemenu sem prvič in mi je zelo všeč, saj se imamo super. Spoznala pa sem tudi veliko novih prijateljev in tega sem tudi zelo vesela.

POLONA MASTNAK, 5. b
OŠ Prve celjske čete
CELJE

Zadnjič so se pred objektiv postavili prijatelji 8. a in b. razreda OŠ Griže. Tisti, ki imajo več besede so tudi sestavili lestvico v imenu vseh. Izgleda pa takole: 1. Justify my love - Madonna. 2. Sadness - Enigma. 3. I'm your baby tonight - Whitney Houston. 4. Miracle - Bon Jovi. 5. Jače manijače - Dino Dvornik. Oglasite se nam s svojo lestvico tudi vi, mi pa vas pridemo fotografirati.

Pust veselih ust

Namaskiral se bom v gusarja. Tako me ne bo nihče spoznal. Za gusarja bom potreboval sabljo, raztrgane hlače in strgan pulover in pa seveda tudi masko. Domov se bom vrnil s polno vrečo krofov.

MARKO ROTOVNIK

Za pusta bom nevesta. Nevesta potrebuje belo obleko, nagelj in bele čevlje. Rajši bi bila Rdeča kapica ali klovn, pa sem se na to prepозno spomnila. Dopoldan bom šla v povorki, popoldan pa po hišah. Biti maškara je lepo.

POLONA KAČIČNIK

Pust je zelo grd. Ima grda usta, zelen nos, razkuštrane lase. Oči ima rumene in zelo grdo glavo. Hodi od hiše do hiše, dobi krofe in sok, včasih tudi denar.

MARKO ŠTUMPFEL

Danes je pust. Maškare so čisto ponorele. Mene pust veseli. Škoda, da ne morem biti klovn, ker nimam obleke. Sem pa ciganka. V rokah bom imela punčko. Pustovanje imam zelo rada.

ALEKSANDRA KOTNIK

Hej, dopisovalci!

Danes vam še zadnjič objavljamo nekaj naslovov. Sedaj pa ste na vrsti vi, dragi mladi prijatelji. Vzemite v roke svinčnik in papir, pa slovar, če bo potrebno in zavijajte rokave! Gotovo ste tisti, ki ste že pisali na objavljene naslove, prejeli po-

što. Upamo, da so vam novi prijatelji všeč in da boste postali dobri prijatelji. Če pa vas mladi Angleži obiščejo, nam to sporočite! Danes pa še dva naslova:

Anita - 18 let
4 The Maltings
High Street
Littlebourne
Nr c/Bury
Kent
CT3 ISS
England

Ann - 18 let
67 Dunholme Rd.
NE 4 6XD
England

PRVA LJUBEZEN

Takrat so govorile oči

Spomini... Besede... Dejanja ujeta v tolmunu spominov, spominov nanj. Vedno znova, čeprav se minula doba življenja vsako leto dlje utaplja v novih doživetjih, obujam spomine na čase, ko so mi pravljice pomagale, da sem razumela svet okoli sebe. Mogoče mi še vedno pomagajo. Ampak zdaj ne verjamem vanje. Slejkoprej pride v življenju čas, ko se moraš naprej prebijati brez vil in škratov, ko spoznaš, da zaman čakaš princa na belem konju, ki te povede s seboj.

Zdaj pričujem spoznavati tudi jaz.

Na dnu srca imam sobico, katere vsebino prebiram le jaz. Znova in znova vstopam vanjo v pričakovanju, da odkrijem kaj novega, da se pred mano odigra prizor iz pred nekaj let. Včasih je dovolj en sam kristal preteklosti, da se prične odvijati film nepozabnih dni. Tako me njegove nebeške oči na naslovni strani filma iz moje sobice spet povedejo v čase, utopljene v sončnih žarkih, v čase za katere je bilo vredno živeti.

Večkrat se sprašujem, zakaj so se mi prav njegove oči tako močno zajedle v spomin. Morda zaradi čudovite modrozeleno barve, proti kateri sem bila brez moči? Ali zaradi simpatičnega pogleda, ki je seval iz njih? Ne vem. Vem pa, da sem tega fanta neskončno oboževala. Spominjam se dne, ko sem ga spoznala. Takrat se je v mojih prsih rodilo sonce. Nепrestano se mi je pred njegovimi očmi porajala njegova podoba. Če se nisva videla dva ali tri dni, se mi je zdelo, kot da moj obraz že leta ni občutil topline njegove roke. Telefonske linije so bile vedno zasedene in poštarji so imeli zaradi naju preveč dela.

Najmanj pa je sled časa s svojimi sencami porisala hladno pomladansko jutro. Spominjam se, ko sva z roko v roki na griču trepetala v mrazu in čakala, da bo kdo spregovoril. Tišina je bila popolna, oglašil se ni nihče... Sprehodila sva se do vitkih brez in pod krošnjami lovila roso v dlani. Opazovala sva zavese oblakov, ki je visela nad obzorjem. Tu in tam je bila prekinjena in skozi okenca je kukala nebesna sivina. Rašel veter je raznašal pesem črčkov vse do obzorja. V valovih se je vračala in pomirjala že tako mirno ozračje.

Stemnilo se je in pričelo rositi. Deževalo je vse močnejše. Kapljice so nama polzele po obrazu, obleki... veter je udarjal po naju. Čeprav sva se počutila tako majhna, nemočna, sva z roko v roki hotela dokazati, da naju tisti trenutek ne more ločiti. Breza, katerih veje so nama mršile lase, so nama zagotavljale varnost.

Tako sva stala in skrivaj pogledovala drug proti drugemu. Najina pogleda sta se nenadoma ujela in toplina iz oči se je preliła v nežen objem. Razumela sva se brez besed, saj so...

...takrat govorile oči.
NINA

MODA V ŠOLSKIH KLOPEH

Spet so zelo modni kratki plašči s kapuco iz volnenega blaga ali parka. Zraven pa se dobro poda mini krilo. Ker je pomembna tudi glava, svetujem baretko. Modni dodatek k temu so gamaše. Lahko si jih spleteš sama iz ostankov volne.

AER **NAGRAJUJE ATKINE IZZREBANCE**

 Atkina zanka

Dirkalni, športni, tovorni _____
Poštarska, usnjena, mamina _____
Violinski, basovski, francoski _____
Severna, Srednja, Južna _____

Na gornje črte razvrsti - glede na opise te štiri besede: TORBA, KLJUČ, AMERIKA, AVTOMOBIL. Začetnice po vrsti vpisanih besed ti dajo geslo današnje uganke.
Rešitev napiši na dopisnici in jo do torka, 5. marca 1991 pošlji na NOVI TEDNIK, Trg V. kongresa 3/a, 63000 Celje.
Pravilni odgovor prejšnje Atkine zanke je PETJE. Nagrado dobi: Urška Breclj, Hrenova 24, 63203 Strmec pri Vojniku.

RC: SREDA 13.30

NOVO ODSLEJ VSAKO SREDO NAGRADNA IGRA NA RADIU CELJE. IZPOLNITE KUPON

IME: _____
PRIIMEK: _____
ULICA: _____
KRAJ: _____
Razred: _____
VPIŠI TRI RAZLIČNA ŠTE-VILA OD 0 DO 9 :

NAGRAJUJE:
ALF TRGOVINA Z OTROŠKIMI ARTIKLI
MILAN MASTNAK
Šlandrov trg 9, ZALEC
Tel.: 063/711-113, 714-218

RADIO CELJE
Trg V. kongresa 3/a
63000 CELJE

ZADNJIČ SKUPAJ

8. r. ⁰⁵ _____

PET NAŠIH HITOV

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

HEJ! VABIMO VSE OSME RAZREDE V NAŠO AKCIJO "ZADNJIČ SKUPAJ". NA NAŠI STRANI BOMO OBJAVILI FOTKO VAŠEGA RAZREDA, ČE POŠLJETE IZPOLNJENI KUPON NA: **NOVI TEDNIK, TRG V. KONGR 3A, 63000 CELJE.**

Alfovcji!
Nagrajenki sredine Alfove nagradne igre sta: Lucija Petrič, Strmec pri Vojniku 13, Vojnik in Vesna Knafelj, Ljubljanska 71, Celje.

NT & RC

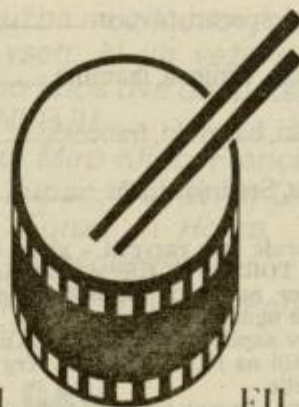
in

Izvršni svet Skupščine občine Celje

se zahvaljujeta vsem podjetjem, ki so omogočila
pripravo in izvedbo 1. festivala Dnevi slovenskega
filma v Celju

Festival so omogočili

Cetis Celje
Kovinotehna Celje
Pivovarna Laško
Hmezad Eksport – Import Žalec
Avtotehnika Celje
Ljubljanska banka – Splošna banka Celje
Etol IFF Celje
Era-Vino Šmartno
Avto Celje
STC Celje
Petrol Celje
Delavska univerza Žalec

DNEVI FILMA
SLOVENSKEGA
Celje, 20.-23. 2. 1991

22.55 DNEVNIK II
23.15 KINO KLUB EVROPA: FILMI JIRIJA MENZLA: STROGO NADZOROVANI VLAKI
0.45 POROČILA

HTV II TOREK

HRVAŠKA II

15.55 VIDEO STRANI
16.00 DOBER DAN: SPREGLEDALI STE - POGLEJTE
16.10 SEMENI NEČIMRNOSTI (VANITY FAIR - ponovitev 5/8 dela angleške nadaljevanke)

KOPER

16.00 ŠPORTNE ODDAJE
16.30 6. KROG - ŠPORT IZ ZAMEJSTVA (ponovitev)
17.30 SKUPNI PROGRAM 2 II MREŽO TV SLOVENIJE: PRIMORSKI REGIONALNI PROGRAM: STUDIO 2 / Oddaja v živo. KLEPET Z GLEDALCI...

AVSTRIJA I

9.00 ČAS V SLIKI in PRAVICA DO ŽIVLJENJA, ponovitev 8. dela
9.30 ANGLEŠČINA ZA ZAČETNIKE
10.00 ŠOLSKA TV
10.30 DVOBOJEVALCA, ponovitev (The Duellists - britanski film, 1977)

AVSTRIJA II

8.30 VREMENSKA PANORAMA
16.50 LEKSIKON UMETNIKOV, slikar Eimar Peintner
17.00 ŠOLSKA TV
17.30 ORIENTACIJA
18.00 PRAVICA DO LJUBEZNI, 9. del telenovele

Sreda, 6. marca

SLOVENIJA I

8.35-11.50 in 15.05-1.10 TELETEKST TV SLOVENIJA
8.50 VIDEO STRANI
9.00 ŽIV ZAV
9.50 LJUBEZEN PO KRANJSKO (Ponovitev drame TV Slovenija)

15.25 SOVA: HAGGARD (1/7 del angleške humoristične nanizanke, 1990)
17.00 TV DNEVNIK I
17.05 OD KRIZA DO ŠTIVANA, ponovitev

SLOVENIJA II

16.00 SATELITSKI PROGRAMI - POŠKUSNI PRENOSI
18.30 MOSTOVI
19.00 TV SLOVENIJA II - STUDIO MARIBOR: POSLOVNA BORZA, TV RULETA

HRVAŠKA I

9.20 POROČILA
9.25 TV KOLEDAR
9.35 VRNITEV ANTILOPE (THE RETURN OF ANTHELOPE - 11/13 del angleške nadaljevanke)
10.00 BODITE Z NAMI
10.10 POŠTNI NABIRALNIK

HRVAŠKA II

16.25 VIDEO STRANI
16.30 DOBER DAN: SPREGLEDALI STE - POGLEJTE
16.40 CHEERS (Ponovitev ameriške humoristične nanizanke)

KOPER

16.00 ŠPORTNE ODDAJE
18.30 PROGRAM V SLOVENSLEM JEZIKU
18.45 ODPRTA MEJA
19.00 TV DNEVNIK
19.20 VIDEOAGENDA

AVSTRIJA I

9.00 ČAS V SLIKI in PRAVICA DO LJUBEZNI, ponovitev 9. dela
9.30 FRANCOŠČINA
10.00 ŠOLSKA TV
10.30 ZADNJA IGRA (Bang the Drum Slowly - ameriški film, 1973)

16.25 KOT PES IN MAČKA, Obleka naradi človeka
16.55 MINI ČAS V SLIKI
17.05 JAZ IN TI, 1. Mednarodne mladinske zimske igre

AVSTRIJA II

8.30 VREMENSKA PANORAMA
16.50 LEKSIKON UMETNIKOV, kipar Gerhard Moswitzer
17.00 FEEDBACK: KOMUNIKACIJSKA MREŽA, 1. del: Komunikacija je življenje

Četrtek, 7. marca

SLOVENIJA I

8.35-11.40 in 15.05-23.55 TELETEKST TV SLOVENIJA
8.50 VIDEO STRANI
9.00 GRIZLI ADAMS (41. del ameriške nanizanke)

SLOVENIJA II

16.00 SATELITSKI PROGRAMI - POŠKUSNI PRENOSI
17.30 REGIONALNI PROGRAMI TV SLOVENIJA: STUDIO LJUBLJANA
18.30 TV DNEVNIK
20.00 DANES V SKUPŠČINI

HRVAŠKA I

9.15 POROČILA
9.20 TV KOLEDAR
9.30 JELENKO, otroška serija: ŠOLSKI PROGRAM
10.00 BODITE Z NAMI
10.05 PESMI IN ZGODBE ZA VAS: MUČA COPATARICA

21.05 KVIZKOTEKA
22.20 DNEVNIK II
22.40 GLASBENA SCENA
23.40 POROČILA

HRVAŠKA II

15.55 VIDEO STRANI
16.00 DOBER DAN: SPREGLEDALI STE - POGLEJTE
16.10 STEPINAC - SIMBOL ČASA, ponovitev dokumentarca

KOPER

16.00 ŠPORTNE ODDAJE
18.30 PROGRAM V SLOVENSLEM JEZIKU
18.45 ODPRTA MEJA
19.00 TV DNEVNIK
19.20 VIDEOAGENDA

AVSTRIJA I

9.00 ČAS V SLIKI in PRAVICA DO LJUBEZNI, ponovitev 10. dela
9.30 ZEMLJA IN LJUDJE, ponovitev
10.00 ŠOLSKA TV
10.30 ARGUMENTI

AVSTRIJA II

8.30 VREMENSKA PANORAMA
16.05 LEKSIKON UMETNIKOV, slikar Turi Werkner
16.15 ŠPORT: NOGOMET - EVROPSKI POKAL, posnetek četrtfinalnih tekem

Petek, 8. marca

SLOVENIJA I

8.35-11.20 in 15.05-0.50 TELETEKST TV SLOVENIJA
8.50 VIDEO STRANI
9.00 KLUB KLOBUK
10.10 SIMENON (Ponovitev 7/13 dela francosko/švicarsko/nemško/avstrijsko/nizozemske nanizanke)

Mercator - Zgornjesavinjska kmetijska zadruga Mozirje

MERCATOR - ZKZ MOZIRJE, DE TRGOVINA IN GOSTINSTVO

vam nudi v svojih poslovalnih enotah:
- VELEPRODAJA SP. REČICA
- TRGOVINA KPC LJUBIJA
- BLAGOVNICA LJUBNO
- ŽELEZINA GORNJI GRAD
- vse vrste oken - strešna okna
- podstrešne stopnice
- gradbeni les
- mizarski les

po starih proizvodnih cenah od proizvajalca GLIN NAZARJE - nove cene so višje do 25%

NUDIMO VAM MOŽNOST NAKUPA:

- pri takojšnjem plačilu 10% popust
- z naročilom preko stanovanjske zadruge brez plačila prometnega davka
- na kredit

Kupce črnih in pocinkanih cevi obveščamo, da imamo od 1.2. naprej na zalogi v veleprodaji in maloprodaji v Spodnji Rečici - črne in pocinkane šivne cevi od 3/8 do 2" in črne šivne cevi od 3/8 do 2" v drugi klasi - komercialni odpad

KUPCI, IZKORISTITE UGODNOST POCENI NAKUPA!

MERCATOR - ZKZ MOZIRJE, DE TRGOVINA

22.35 SOVA: DRAGI JOHN (DEAR JOHN - 3/19 del ameriške humoristične nanizanke), SVETLOBA DNEVA
0.40 VIDEO STRANI

SLOVENIJA II

16.00 SATELITSKI PROGRAMI - POŠKUSNI PRENOSI
17.30 REGIONALNI PROGRAMI TV SLOVENIJA: STUDIO MARIBOR - TELE M
19.00 VIDEOAGENDA, ponovitev
19.30 DNEVNIK
20.00 ŽARIŠČE
20.30 OČI KRITIKE
21.10 KONCERT SIMFONIKOV RTV SLOVENIJA, 2. del

HRVAŠKA I

9.15 POROČILA
9.20 TV KOLEDAR
9.30 POVEJTE MI, KAJ NAJ POČNEM (2/8 del dokumentarne serije), ŠOLSKI PROGRAM
10.00 OTROK, ŠOLA, DOM, kontaktni program
11.30 PREŽIVETJE
12.00 POROČILA
12.10 VIDEO STRANI
12.20 SATELITSKI PROGRAM: MTV, STARO ZA NOVO

HRVAŠKA II

13.25 VIDEO STRANI
13.35 DOBER DAN: SPREGLEDALI STE - POGLEJTE
13.45 SPLOŠNA PRAKSA (G.P. - ponovitev 5/28 dela avstralske nanizanke)
14.55 KVIZKOTEKA, ponovitev
16.10 PRINCESA DAISY (PRINCESS DAISY - ponovitev 4., zadnjega dela ameriške nadaljevanke)

HRVAŠKA II

13.25 VIDEO STRANI
13.35 DOBER DAN: SPREGLEDALI STE - POGLEJTE
13.45 SPLOŠNA PRAKSA (G.P. - ponovitev 5/28 dela avstralske nanizanke)
14.55 KVIZKOTEKA, ponovitev
16.10 PRINCESA DAISY (PRINCESS DAISY - ponovitev 4., zadnjega dela ameriške nadaljevanke)

KOPER

16.00 ŠPORTNE ODDAJE
18.30 PROGRAM V SLOVENSLEM JEZIKU
18.45 ODPRTA MEJA
19.00 TV DNEVNIK
19.20 VIDEOAGENDA

20.00 SKRIVNOSTI SVETA - dokumtarna oddaja
20.30 SARIN DNEVNIK - TV nanizava v 13 delih, 10. del: "BOG JE V BOG JE VZEL"
21.30 LETEČI ZDRAVNIKI - serija
22.15 TV DNEVNIK
22.30 ŠPORTNA RUBRIKA

AVSTRIJA I

9.00 ČAS V SLIKI in PRAVICA DO LJUBEZNI, ponovitev 11. dela
9.30 RUŠČINA
10.00 ŠOLSKA TV
10.30 V KRALJESTVU BELIH GOR, film
12.05 DOMAČE REPORTAŽE, ponovitev
13.00 ČAS V SLIKI
13.40 KOMIČNA OPERA, prva pomoč ljubitelje opere - Aida, risanka
13.50 LJUBEZEN NA DRUGI POGLED (Living in a Big Way - ameriški glasbeni film, 1947) CB
15.30 ALFRED J. KWAK, Rešite kitarerja
15.55 CHARLIE BROWN IN SNOOPY Ogenj v očeh, risanka
16.15 ŠTORKLJA ALEKSANDER, 2. del
16.25 DUSTY, 2. del nadaljevanke
16.55 MINI ČAS V SLIKI
17.05 JAZ IN TI, 1. Mednarodne mladinske zimske igre
17.55 YAKARI, risanka
18.00 MI
18.30 FALCON CREST, Stare in nove
19.22 ZNANJE DANES
19.30 ČAS V SLIKI
19.53 VREME
20.00 ŠPORT
20.15 XY-NERESENO, policija proti pomoč

AVSTRIJA II

8.30 VREMENSKA PANORAMA
16.20 LEKSIKON UMETNIKOV, slikar Sepp Schwarz
16.30 BORZNA POROČILA
16.45 LADJA ZALJUBLJENCEV, Koshla zadeva
17.30 LETO DNI NA ANTARKTIKI, 2. del: Ogrožena celina
18.00 PRAVICA DO LJUBEZNI, 12. del telenovele
18.30 WURLITZER
19.00 LOKALNI PROGRAM
19.30 ČAS V SLIKI
19.53 VREME
20.00 KULTURA
20.15 LOOK, moda
21.15 ZNANOST
22.00 ČAS V SLIKI
22.25 ŠPORT: HOEK - FINALE SVETOVNEGA PRVENSTVA
23.00 OTOK CVETJA (Ilha das Flores - brazilski kratki film 1989)
23.15 NOČ NA GORI EDNA (A Night on Mount Edna)
0.10 LES FALAISES D'ESNANDES, deo-plex 0.25 SPITTING IMAGES, satirična lutkovna serija
0.50 THIS IS TOSCA'S KISS, video-prim 1.00 LUCK AND FLAW, knjiga karikaturn 1.55 ČAS V SLIKI

Vsak petek razkriva RESNICO

FOTOLIK CELJE

Komisija za delovno razmerje
razpisuje
prsto delovno mesto

komercialni predstavnik.

K sodelovanju vabimo kandidate, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:
– V. stopnjo strokovne izobrazbe komercialno ekonomske smeri.
– 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj v komerciali.
– Poskusno delo 3 mesece.
– Lastni avtomobil.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne ponudbe z dokazili pošljejo kandidati v 8 dneh od dneva objave na naslov:
FOTOLIK CELJE, Muzejski trg 8, KOMISIJA ZA DELOVNO RAZMERJE, 63000 Celje

TRGOVSKO PODJETJE V DRUŽBENI LASTNINI

»MERX – JELŠA, p.o.«
Šmarje pri Jelšah št. 118
63240 ŠMARJE PRI JELŠAH

razpisuje prosta dela in naloge

vodje splošno – kadrovske službe

Pogoji:
VII. ali VI. stopnja izobrazbe pravne ali organizacijske smeri (3 ali 4 leta ustreznih delovnih izkušenj). Delo je za določen čas za dobo enega leta in 3-mesečnim poskusnim delom.

Pisne ponudbe s priloženimi dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev naj kandidati pošljejo v roku 15 dni od objave na naslov Merx – Jelša, Splošno kadrovska služba, Šmarje pri Jelšah št. 118, p. Šmarje pri Jelšah.

**SVET TOZD OSNOVNE ŠOLE
VLADO BAGAT BRASLOVČE**

razpisuje prosta dela in naloge

ravnatelj

Kandidati morajo izpolnjevati splošne pogoje, določene z Zakonom o osnovni šoli in imeti:

- 5 let delovnih izkušenj po opravljenem strokovnem izpitu v vzgojnoizobraževalnem delu
- organizacijske in strokovne sposobnosti, kar dokazuje s svojim preteklim delom.

Ravnatelj bo imenovan za 4 leta.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Razpisna komisija, TOZD OŠ Vlado Bagat Braslovče, Rakovlje 15/b. O izbiri bodo obveščeni v 30 dneh po razpisnem roku.

ZASEBNI TRGOVCI IN GOSTINCI!

Prepričani smo, da imamo ponudbo, ki vas bo še kako zanimala. Vabimo vas, da postanete člen v verigi SEPOVIH partnerjev.

Poslovno sodelovanje sklepamo na osnovi vašega obrtnega dovoljenja, izjave o oprostitvi prometnega davka in naročilnice. Pri nas kupljeno blago vam bomo dostavljali na naslov. O podrobnostih se bomo osebno dogovorili.

Najavite se na telefon:
27-320 ali KONZUM 37-945

Poslovna sposobnost je pravo jamstvo za uspeh!

S.E.P. d.o.o.

Titov trg 4, Celje

VIDEO – VIDEO – VIDEO

- presnemavamo na video kasete: 8 mm, 16 mm, SUPER 8 filme, diapozitive, fotografije, dokumente
- montiramo, računalniško opremljamo s teksti, tonom
- razmnožujemo amaterske video posnetke

ŽALEC, Ul. Ivanke Uranjek 6
tel.: 711-076

KLINKER

STOPITE NA TRDNA TLA!**UGODNOSTI V TEM MESECU**

- klinker keramične ploščice še po starih cenah do 1. 3. 91.
- akcijska prodaja zlebov in dodatnih elementov
- poroliti vseh dimenzij po ugodnih cenah
- nosilci po tovarniških cenah
- parket
- nudimo možnost nakupa na posojilo (tudi za člane stanovanjskih zadrug)

STOPITE NA TRDNA TLA!

Tel. (063) 33-421

Ljubečna Celje

Mercator - Zgornjesavinjska kmetijska zadruga Mozirje

Trgovina MERCATOR – ZKZ MOZIRJE

vam ponuja enkratno priložnost nakupa
STAVBNEGA POHIŠTVA
GORENJE – GLIN

**po izjemnih cenah
– znižanih do 50%**

glede na sicer veljavne tržne cene!

Nudimo vam kakovostno izbiro:

- vezanih oken z zasteklitvijo ali brez
- termo oken
- strešnih oken
- okenskih polken – fiksnih in gibljivih
- zložljivih podstrešnih stopnic

Količine so omejene, rok pa kratek – samo do 15. marca, ZATO NE ZAMUDITE IZJEMNE PRILOŽNOSTI!

K nakupu vas vabijo zadruške poslovalnice:
VELEPRODAJA SPODNJA REČICA tel. 831-810
BLAGOVNICA LJUBNO tel. 841-020
BLAGOVNICA GORNJI GRAD tel. 842-016
KPC LJUBIJA tel. 831-040

KOVINOTEHNA

KOVINOTEHNA CELJE
DELNIŠKA DRUŽBA
Mariborska c. 7

objavlja

javno licitacijsko

prodajo vozil in osnovnih sredstev:

1. Tovorno vozilo Zastava 50,8 D CE 193-589, nosilnost 2800 kg, štev. motorja 747555, štev. šasije B-062856, letnik 1985, izklicna cena 80.000,00 din.
2. Tovorno vozilo Zastava 624 N CE 178-212, nosilnost 2450 kg, štev. motorja 360-190283, štev. šasije B-056315, letnik 1983, izklicna cena 50.000,00 din.
3. Tovorno vozilo Zastava 101 kamionet poly CE 207-957, štev. motorja 0790737, štev. šasije 00852826, letnik 1986, izklicna cena 10.000,00 din.
4. Tovorno vozilo Zastava 101 kamionet poly CE 193-548, štev. motorja 0771260, štev. šasije 0833582, letnik 1985, izklicna cena 12.000,00 din.
5. Dvigalo Coles tip 26492, nosilnost 12,5t, štev. šasije 124682, letnik 1969, izklicna cena 50.000,00 din.
6. Elektro vilicar VE 602-01, tovarniška štev. 8510-1, nosilnost 600 kp, letnik 1975, izklicna cena 20.000,00 din.
7. Elektro vilicar VE 602-03 tovarniška štev. 8095-10, nosilnost 600 kp, letnik 1974, izklicna cena 20.000,00 din.
8. Elektro polnilca za vilicar suhi usmernik Tip UB 05T80SI50 P, inventarna štev. 1954-8, izklicna cena 3.000,00 din.

Licitacijska prodaja bo v četrtek, 7. 3. 1991 s pričetkom ob 10. uri na parkirišču Zgornja Hudinja. Oglede osnovnih sredstev in vozil možen eno uro pred pričetkom licitacijske prodaje. Kupci morajo pred pričetkom licitiranja plačati varščino v višini 10% izklicne cene osnovnega sredstva, kupljeno osnovno sredstvo je treba plačati in odpeljati v roku tri dni. Prodaja bo po načelu videno-kupljeno. Kasnejših reklamacij ne upoštevamo. Prometni davek kupljenega vozila in ostalih osnovnih sredstev plača kupec.

Licitacijska komisija

**KAKO PRITI NAJHITREJE
IN NAJCENEJE DO SVOJEGA DOMA?**

VČLANITE SE
V STANOVANJSKO ZADRUGO ATRIJ CELJE!

GARANCIJA: 10 LET

USPEŠNEGA POSLOVANJA V IMENU 1400 ČLANOV

SZ ATRIJ – NABAVO GRADBENEGA IN OSTALEGA REPRODUKCIJSKEGA MATERIALA ZA GRADNJO VAŠEGA DOMA – BREZ PLAČILA PROMETNEGA DAVKA, vam nudi: – NABAVA MATERIALA DIREKTNO PRI PROIZVAJALCIH PO TOVARNIŠKIH CENAH

– MOŽNOST OBROČNEGA ODPLAČEVANJA NABAVLJENEGA MATERIALA,

– IZPOSOJANJE OPAŽNIH ELEMENTOV IN PODPORNİKOV PO POLOVIČNI CENI

– BREZPLAČNO STROKOVNO SVETOVANJE S PODROČJA GRADBENIH IN INSTALACIJSKIH DEL,

– POMOČ PRI ISKANJU IZVAJALCEV

– KREDITIRANJE IZ SREDSTEV ZADRUGE POD UGODNIMI POGOJI,

– MOŽNOST VPLAČIL PRI NAŠI BLAGAJNI – BREZ PROVIZIJE

– ZA ADAPTACIJSKA IN VZDRŽEVALNA DELA NA OBSTOJEČEM STANOVANJSKEM OBJEKTU V OBČINI CELJE BO SZ ATRIJ ZA VAS BREZPLAČNO PRIDOBILA USTREZNO DOVOLJENJE UPRAVNEGA ORGANA

NAJDETE NAS V CELJU, VODNIKOVA 11/II

TEL.: 063 25-612, FAX: 063 29-318

